

TVEDESTRAND
KOMMUNE

Årsberetning 2022

2022

Innholdsfortegnelse

1	Tvedestrand (1)	5
1.1	Innledning	5
1.2	Sammendrag	6
1.3	Hovedstrategi.....	9
1.4	Hovedbilder.....	10
1.4.1	<i>Folketall</i>	10
1.4.2	<i>Arbeidsmarked</i>	12
1.4.3	<i>Folkehelse</i>	13
1.5	Styringssystem og målekart	15
1.5.1	<i>Målekart</i>	15
1.5.2	<i>Handlingsregler</i>	16
1.5.3	<i>Politisk og administrativ organisering</i>	16
1.5.4	<i>Utviklings- og omstillingsarbeid</i>	17
1.6	Tjenester, forvaltning og klimatiltak	19
1.6.1	<i>Tjenester</i>	19
1.6.2	<i>Forvaltning</i>	19
1.6.3	<i>Klimatiltak</i>	19
1.6.4	<i>Brukertilfredshet</i>	20
1.6.5	<i>Tilsyn</i>	20
1.6.6	<i>Internkontroll</i>	21
1.7	Medarbeidere.....	23
1.7.1	<i>Antall årsverk</i>	23
1.7.2	<i>Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø</i>	23
1.7.3	<i>Sykefravær</i>	25
1.7.4	<i>Seniortiltak</i>	26
1.7.5	<i>Kompetansetiltak</i>	26
1.7.6	<i>Likestilling og mangfold</i>	26
1.7.7	<i>Etikk</i>	32
1.7.8	<i>AKAN-arbeid</i>	33
1.8	Økonomi	34
1.8.1	<i>Hovedtrekk</i>	34
1.8.2	<i>Driftsregnskapet, inklusive avvik</i>	43
1.8.3	<i>Investeringsregnskapet, inklusive avvik</i>	51

1.8.4	<i>Finansforvaltning</i>	54
1.8.5	<i>Finansielle nøkkeltall</i>	60
2	Kommunedirektør, stab og IKT (200)	61
2.1	Sektorenes rapporter	61
2.1.1	<i>Økonomi</i>	61
2.1.2	<i>Årsverk</i>	61
2.1.3	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene</i>	62
2.1.4	<i>Sykefravær</i>	62
2.1.5	<i>Målekart</i>	62
2.1.6	<i>Fokusområder</i>	63
2.1.7	<i>Helse, miljø og sikkerhet</i>	64
3	Samfunn og infrastruktur (210)	65
3.1	Sektorenes rapporter	65
3.1.1	<i>Økonomi</i>	65
3.1.2	<i>Årsverk</i>	69
3.1.3	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene</i>	70
3.1.4	<i>Sykefravær</i>	75
3.1.5	<i>Målekart</i>	75
3.1.6	<i>Fokusområder</i>	75
3.1.7	<i>Helse, miljø og sikkerhet</i>	76
4	Læring og oppvekst (220)	79
4.1	Sektorenes rapporter	79
4.1.1	<i>Økonomi</i>	79
4.1.2	<i>Årsverk</i>	81
4.1.3	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene</i>	81
4.1.4	<i>Sykefravær</i>	82
4.1.5	<i>Målekart</i>	83
4.1.6	<i>Fokusområder</i>	84
4.1.7	<i>Helse, miljø og sikkerhet</i>	84
5	Velferd, psykisk helse og habilitering (230)	86
5.1	Sektorenes rapporter	86
5.1.1	<i>Økonomi</i>	86
5.1.2	<i>Årsverk</i>	89
5.1.3	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene</i>	89

5.1.4	Sykefravær	95
5.1.5	Målekart.....	95
5.1.6	Fokusområder.....	96
5.1.7	Helse, miljø og sikkerhet.....	96
6	Helse, familie og rehabilitering (240)	98
6.1	Sektorenes rapporter	98
6.1.1	Økonomi	98
6.1.2	Årsverk	100
6.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	101
6.1.4	Sykefravær	107
6.1.5	Målekart.....	107
6.1.6	Fokusområder.....	107
6.1.7	Helse, miljø og sikkerhet.....	108

1 Tvedestrand (1)

1.1 Innledning

Innledning

Etter kommuneloven skal kommunen hvert år utarbeide årsregnskap og en årsberetning. Disse skal behandles av kommunestyret senest innen 1. juli.

Årsberetningen skal gjøre rede for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Det skal redegjøres for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og regnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Videre skal det redegjøres for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne.

Det skal også beskrives tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.

Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling skal omtales.

Hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26 skal også være tema i årsberetningen.

Dette dokumentet har først en del (kap. 1.1- 1.8) som er selve årsberetningen, deretter følger del 2 (kap. 2-6) som er gir en grundigere omtale av tjenesteområdene, kalt sektorenes rapporter. Disse årsrapportene er utarbeidet i tråd med den nye administrative organiseringen som ble innfasert fra høsten 2020.

Årsberetningen gir først et kortfattet sammendrag, kapittel 2, over de viktigste resultatene innenfor tjenestene og økonomi for kommunen i 2022. Så følger hovedelementene i hovedstrategien for Tvedestrand kommune. Deretter kommer en gjennomgang av samfunnsutviklingen i Tvedestrand, styringssystem, handlingsregler, målekart, organisering og utviklingsarbeid samt tjenester og forvaltning inkludert internkontroll og tilsyn. Videre er medarbeidere, inkludering, mangfold og etikk samt kommunens økonomiske resultater beskrevet.

Hvis en innledningsvis leser kapittel 2 med sammendraget og kapittel 8 om økonomi i årsberetningsdelen, vil det gi en god første oversikt.

Tvedestrand den 31.03.2023

Jarle Bjørn Hanken

Kommunedirektør

1.2 Sammendrag

Tvedestrand kommunes oppdrag er å gi dagens og fremtidens innbyggerne tjenester med god kvalitet gjennom god ressursutnyttelse, og legge til rette for fremtidig vekst, utvikling og bærekraft. Konklusjonen er at kommunen også dette året har klart å produsere gode tjenester til innbyggerne. Kommunen har hatt god fremdrift i de store utbyggingsprosjektene. Kommunen som helhet fikk et regnskap i balanse, selv om sektorene har hatt merforbruk.

Samtidig ser en et bilde av en kommune med stadig mer utfordringer både driftsmessig og økonomisk. Økte lokale behov, ikke minst flere ressurskrevende brukere, økte vansker med rekruttering av flere typer personell, høyt sykefravær og økt vikarbruk er aktuelle stikkord. Sammen med stadig høyere gjeldsgrad og samtidig økende rentenivå, økt akkumulert premieavvik strammes den kommunale økonomien stadig til. Uten svært god og uventet vekst i skatt- og rammeinntekter hadde kommunen endt ut i et solid "underskudd" i 2022.

Krigen i Ukraina og koronapandemien har gitt Tvedestrand, både som samfunn og organisasjon, utfordringer av helsemessige, sosiale og praktiske art.

Nedenfor er medtatt noen hovedoverskrifter for året som gjelder kommunen som organisasjon:

- Krigen i Ukraina har medført at en har måttet omstille driften til mottak av flyktninger både i mottak på Englegård, i skoler og barnehager. Flyktningtjenesten har også jobbet godt med bosetting og integrering.
- Svært mye administrativ tid har gått med til koronahåndtering/krisehåndtering, planlegging, sporing og vaksinerings (TISK), informasjonsarbeid, rapportering mv. også i 2022 (spesielt i første del av året).
- Kommunen har hatt mange uforutsette ekstraavgifter til korona også i 2022, men kommunen har fått storparten av disse kompensert fra staten, selv om det lenge var usikkerhet rundt om og når kompenseringen skulle komme.
- Det har vært ekstra store utfordringer med hensyn til håndtering av økt tjenestebehov særlig i sektorene for Velferd, psykisk helse og habilitering (VPH) og Helse, familie og rehabilitering (HFR), men også i sektor for Læring og oppvekst.
- Bruk av digitale verktøy har kommet for å bli. Digitale løsninger blir brukt mer utstrakt enn tidligere.

Ved 2. tertialrapport ble det antydnet usikkerhet rundt det økonomiske driftsresultatet for året, og det ble på usikkert grunnlag antydnet et merforbruk på mellom 15 og 22 mill. kroner. På dette tidspunktet var ikke alle nye opplysninger om merinntekter på skatt og rammetilskudd, pensjon og selvkostfeltet mv. kjente.

Resultatet for året ble at kommunens regnskapsresultat for 2022 endte med mindreforbruk på om lag 2,4 mill. kroner. Etter netto avsetninger/bruk av disposisjonsfond samt strykninger ble det avsatt 1,6 mill. kroner. Hovedforklaringen på mindreforbruket er økte inntekter fra skatt og rammetilskudd. Oversikt over de største avvikene mellom regnskap og regulert budsjett er følgende:

FELLESOMRÅDER:

- Merinntekter på skatt og rammetilskudd (24,1 mill. kr)
- Mindreforbruk/merinntekter på pensjonsfeltet (5 mill. kr)

- Mindreforbruk på lønnsoppgjørdisposisjoner (2,7 mill. kr)
- Selvkost og netto fondsavsetninger (2,2 mill. kr)
- Mindre inntekter på integreringstilskudd (-2,2 mill. kr)
- Andre merforbruk/mindreinntekter: (-1,3 mill. kr)

SEKTORENE:

- Sektorene merforbruk på (28,1 mill. kr)

BALANSE:

- Mindreforbruk før årsoppgjørdisposisjoner: 2,4 mill. kr

Sektorene har samlet sett hatt et merforbruk i 2022. Det kan i store trekk tilskrives merutgifter til vikarer, ekstrahjelp og vikarbyrå på grunn av sykefravær samt utfordringer med å få rekruttert personale. Bakgrunnen er et økende tjenestebehov i helse- og omsorgssektorene som ikke var kjent på budsjetteringstidspunktet. Dette gjelder både nye brukere og økning av tjenester til andre brukere.

Utgifter til strøm fikk et stort merforbruk i 2022 på hele 7,8 mill. kroner.

Merforbruket for sektorene på 28,1 mill. kroner, er status etter at det meste av koronautgiftene er dekket. Det manglet ca. 2,9 mill. kroner for full kompensering til sektorene. Korrigert for dette ville merforbruket vært på 25,2 mill. kroner. Hadde en i tillegg tidligere visst om økte skatt- og rammeinntekter mv., hadde en vurdering av økte rammer for sektorene vært naturlig.

Netto driftsresultat er negativt og beløper seg til -7,1 mill. kroner, eller -1,0 prosent av brutto driftsinntekter. Begrepet netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noen med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til og bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

Korrigert for bundne fondsavsetninger får en et netto driftsresultat på 1,6 mill. kroner, eller 0,2 prosent. Det er denne størrelsen som er valgt som en av kommunens handlingsregler. Nøkkeltallet er i kategorien "lite handlingsrom" (rød sone) som er mindre enn 2 mill. kroner. For å kunne defineres i kategori "moderat handlingsrom" (gul sone) måtte resultatet vært i størrelsesorden 2-8 mill. kroner. "Større handlingsrom" (grønt) er netto driftsresultat korrigert for bundne driftsfond større enn 8 mill. kroner. Det vises til kapittel 4.2 om handlingsregler.

Kommunens disposisjonsfond er 19,7 mill. kroner ved utgangen av 2022. Det er en økning på 1,6 mill. kroner fra 2021. Fondssituasjonen er bedre enn ved inngangen til 2022 og det som var budsjettet for 2022, men reserven er ikke særlig stor og burde minst ha ligget på 25 mill. kroner for å kunne betegnes innenfor kategorien "større handlingsrom", dvs. "grønt nivå". "Gult nivå" er mellom 10 og 25 mill. kroner.

Når det gjelder investeringsbudsjettet så er det, med unntak av prosjekter med tidsforskyvninger, få avvik mellom regnskap og regulert budsjett i 2022. Det har vært stor aktivitet på de ulike prosjektene. Kommunen har på bakgrunn av de store investeringsprosjektene kommet opp i en lånegjeld for investeringslån på 768,0 mill.

kroner. Dette nøkkeltallet ligger i kategori "lite økonomisk handlingsrom", eller "rød sone".

I desember 2020 vedtok kommunestyret rom- og funksjonsprogram og kostnadsramme på 292,4 mill. kroner til ny barneskole i kommunen for 525 elever. Beløpet er inkl. rehabilitering av Lyngmyrhallen, parkering og bussløsninger og VA-anlegg for Lyngmyrområdet. Arbeidene har hatt en utgift på 170,2 mill. kroner i 2022 og anlegget skal tas i bruk ved skolestart høsten 2023.

Kommunestyret vedtok i juni 2019 å bygge ny barnehage på Bronsbu med seks avdelinger, som erstatning for tre eldre barnehagebygg. Utgiftene til barnehagen i 2022 har vært på 16,8 mill. kroner. Bygget ble tatt i bruk fra barnehagestart i august 2022.

Når det gjelder nye IKT-prosjekter som er under innføring i regi av IKT-Agder, kan følgende nevnes: Ehandel, nytt gebyr- og VA-system, intranett og samhandling, nytt telefoni/ samhandlingssystem, forprosjekt Ekko (framtidens arkivløsning). Deltakelse i arbeids-, prosjekt-, og styringsgrupper i forbindelse med anskaffelser av systemer er svært ressurs- og tidkrevende.

Det presiseres at innenfor alle IKT-systemene (inkl. fagsystemer innen HR, lønn og økonomi) drives det kontinuerlig utvikling og forbedring. Medarbeidere er deltakere i ulike faggrupper gjennom IKT Agders forvaltningsgrupper.

Høsten 2020 ble det innfasing av ny administrativ organisering fra enhetsmodell til en modell med fire større sektorer samt to staber: personal og organisasjon samt økonomi. Som en del av omstillingen ble det gjennomført en reduksjon på 4,2 årsverk innen ledelse og administrasjon i kommunen. I tillegg har det vært redusert administrativ kapasitet pga. vakanse og permisjon i toppledelse og stab. Dette har vært krevende og en har sett at administrative ressurser er under press.

Høy etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet «Etiske verdier». Det vises til kapittel 7.7 om etikk. Kommunen har også utarbeidet varslingsrutiner for kritikkverdige forhold.

I kapittel 7.6 er det beskrevet den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling og mangfold. I tillegg er det omtalt hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Det er medtatt statistikk for menn og kvinner fordelt på stillingsstørrelse, lønnsnivå og andel som jobber i ulike sektorer. Det er videre redegjort for ulike tiltak for å ivareta likestilling og mangfold.

1.3 Hovedstrategi

Handlingsplan for 2022-2025 inneholder beskrivelser av målsettinger, strategier og satsningsområder, som er lagt til grunn for kommunens arbeid.

Kommunens primære oppdrag er å gi dagens og fremtidige innbyggere kommunale tjenester med god kvalitet gjennom effektiv ressursutnyttelse, og å legge til rette for fremtidig vekst, utvikling og bærekraft.

I kommuneplanens samfunnsdel for 2018-2030 og handlingsplan for 2022-2025 har kommunestyret vedtatt følgende hovedmålsetting:

- Være en attraktiv bokommune med Østre Agder/Agder som arbeidsplassregion
- Styrket næringsutvikling med økt antall arbeidsplasser
- En befolkningsutvikling tilnærmet lik landet
- Gode levekår

I tråd med de klare politiske føringene, jfr. sist vedtatte økonomiplan og vedtatt handlingsplan, var det lagt til grunn utviklingsalternativet med høyt investeringsnivå i første del av planperioden.

I tillegg til et omfattende investeringsprogram, har kommunen gjennomført store strukturelle endringer og gjort en rekke små og store kutt- og effektiviseringstiltak for å tilpasse driften av kommunen til de gjeldende økonomiske rammene.

Utviklingsalternativet har lagt stor vekt på investeringer og satsninger innenfor følgende tre hovedområder:

- Barn og unge
- Infrastruktur og næringsutvikling
- Idrett, folkehelse og kultur

De store investeringene innenfor skole og barnehage, boliger for personer med nedsatt funksjonsevne samt infrastruktur innenfor vann, avløp og vei, er i ferd med å slutføres.

1.4 Hovedbilder

1.4.1 Folketall

Det kan være mange aktuelle indikatorer på utviklingen i samfunnet Tvedestrand. Her vises folketallsutvikling og aldersfordeling fra SSB. I tillegg har en med en tabell for arbeidsledighet.

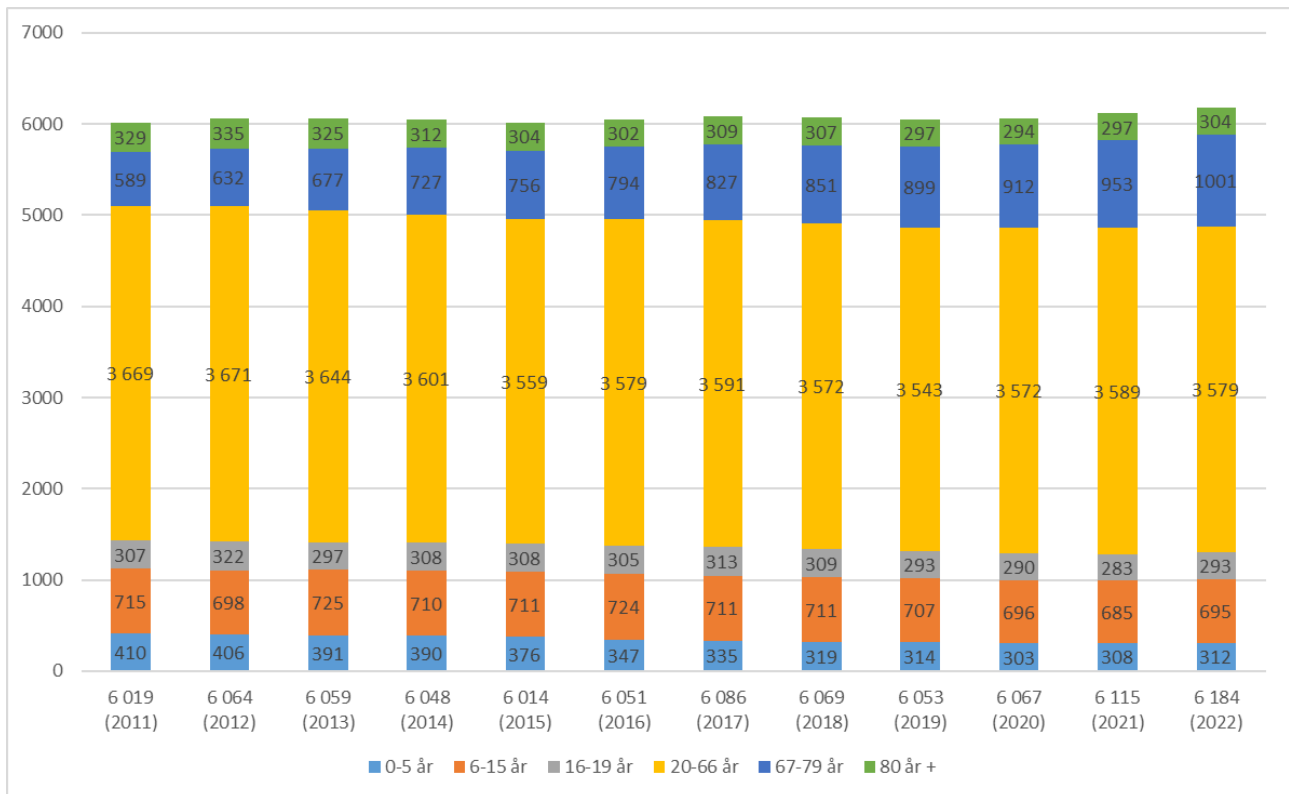
År 2011	År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
6 019	6 064	6 059	6 048	6 014	6 051	6 086	6 069	6 053	6 067	6 115	6 184

I perioden 2011 til 2022 har det vært økning i folketallet i Tvedestrand. Økningen har vært på 165 personer, eller 2,7 prosent. En ser av tabellen at folketallet har variert opp og ned fra det ene året til det andre. Siden 2019 har folketallet vært stigende, med 131 personer og 2,2 prosent vekst i perioden. Det er økning 69 innbyggere fra 2021 til 2022.

Folketallet fordelt på alder ved utgangen av sist år framgår av tabellen nedenfor.

I alt	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år +
5 969 (2010)	402	713	347	3 611	569	327
6 019 (2011)	410	715	307	3 669	589	329
6 064 (2012)	406	698	322	3 671	632	335
6 059 (2013)	391	725	297	3 644	677	325
6 048 (2014)	390	710	308	3 601	727	312
6 014 (2015)	376	711	308	3 559	756	304
6 051 (2016)	347	724	305	3 579	794	302
6 086 (2017)	335	711	313	3 591	827	309
6 069 (2018)	319	711	309	3 572	851	307
6 053 (2019)	314	707	293	3 543	899	297
6 067 (2020)	303	696	290	3 572	912	294
6 115 (2021)	308	685	283	3 589	953	297
6 184 (2022)	312	695	293	3 579	1 001	304

På figuren nedenfor vises de samme tallene i et diagram:

Det er forskjellig utvikling for de ulike aldersgruppene over tid. En ser av diagrammet over at alle aldersgruppene unntatt 67-79 år har sunket i perioden.

Antall barn og unge (aldersgruppen 0-19 år) har blitt gradvis redusert de siste årene, fra 1 432 i 2011 til 1 300 i 2022. Dette er en nedgang på 9 prosent. Nedgangen i aldersgruppen 0-5 år er markant, hele 24 prosent.

På motsatt side har en hatt en stor økning i aldersgruppen 67-79 år på hele 70 prosent i hele perioden (økning på 412 personer).

Fra 2021 til 2022 er det størst økning i aldersgruppen 67-79 år (48 personer), mens det er mindre økning i aldersgruppene 6-15 år og 16-19 år (10 i hver av disse). Alle aldersgruppene unntatt 20-66 har hatt økning i folketallet fra 2021-2022.

En ser at kommunen får en stadig eldre befolkning, mens barn/unge har hatt en reduksjon de siste 11 årene. Den yrkesaktive delen av befolkning har hatt en reduksjon på om lag 2,6 prosent.

Dersom en tar et blikk kun på de tre siste årene ser en at det er en ny utvikling med økning for barn/unge samt en liten økning aldersgruppen 20-66 i tillegg til en ganske stor økning aldersgruppen over 67 år.

Alderssammensetningen har betydning for prioritering av kommunale tjenester og ressurser til de ulike sektorene i kommunen i tillegg til at behovene som de ulike/brukerne/innbyggerne har også vil ha stor innvirkning på prioriteringene.

En økning av antall barn i barnehagealder får direkte påvirkning på økte plasser i barnehagene samtidig som en ser økt tjenestebehov både for eldre og andre aldersgrupper.

1.4.2 Arbeidsmarked

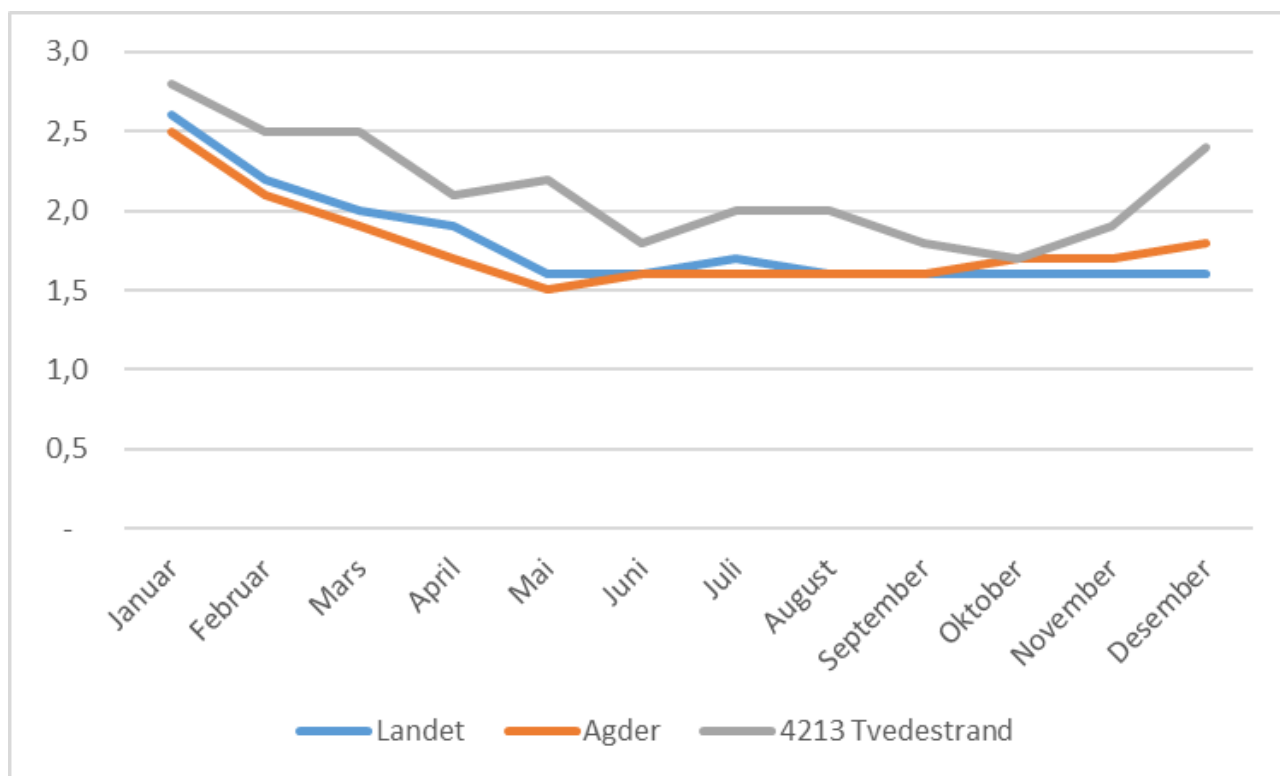
Utvikling av arbeidsledighet (helt ledige arbeidssøkere) i % av arbeidsstyrken, ved årsskiftet

	201 1	201 2	201 3	201 4	201 5	201 6	2017	201 8	201 9	202 0	2021	2022
Landet	3,1	2,8	2,5	2,6	3,1	3,4	3,2	2,3	2,2	4,4	2,2	1,6
Snitt fylket (Agder tall fom. 2021)	4,0	3,5	3,6	4,0	3,7	4,7	3,5	2,3	2,3	3,9	2,0	1,8
Tvedestrand	4,3	3,2	4,0	4,0	4,1	5,4	3,8	2,6	2,7	5,0	2,7	2,4

Statistikk er hentet fra NAV. Arbeidsledigheten i Tvedestrand har i perioden variert i mellom 2,4 prosent og 5,4 prosent. I slutten av 2022 var den nede i 2,4 prosent, som er det laveste i perioden. Ledigheten i Tvedestrand har de fleste årene vært lik eller høyere enn gjennomsnittet både for Aust-Agder og landet.

I 2020 økte ledigheten noe som blant annet ble forklart ved koronapandemien.

Ved utgangen av 2022 er ledigheten lav både i Tvedestrand, fylket og landet. Arbeidsledigheten gjennom året 2022 er gjengitt i diagrammet nedenfor:

Diagrammet viser at arbeidsledigheten i Tvedestrand har ligget over landet og Agder i hele 2022. Trenden har vært synkende helt fram til de siste månedene i 2022. Det er sammensatte forklaringer på denne utviklingen. Eftervirkninger av pandemien med økt aktivitet som fører til større etterspørsel etter arbeidskraft, kan være noe av forklaringen på den synkende trenden. Økningen i de siste månedene kan ha sammenheng med noe lavere aktivitet i arbeidsmarkedet og dermed lavere etterspørsel.

1.4.3 Folkehelse

Folkehelseprofil fra FHI

Folkehelseinstituttet publiserer hvert år en folkehelseprofil for alle landets kommuner. Hensikten er å bidra med en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne.

Profilen bruker indikatorer innen befolkning, levekår, miljø, skole, levevaner og helse/sykdom. Hver av de 34 indikatorene sammenlignes med landsgjennomsnittet. På mange av de 34 indikatorene ligger kommunen dårligere enn nivået på fylket og landet. Folkehelseprofilen har over flere år vist at kommunen har levekårsutfordringer som m.a. gir seg utslag i et høyere utgiftsbehov for kommunale tjenester til innbyggerne enn landsgjennomsnittet. Økonomisk blir dette delvis kompensert gjennom inntektssystemet og de statlige rammeoverføringene til kommunen.

Noen trekk ved kommunens folkehelse

Bomiljø er temaet for folkehelseprofilen 2023. Temaet gjenspeiles i indikatorer og figurer.

Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå. All statistikk må tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold.

Følgende trekk er fremhevet for Tvedestrandts folkehelseprofil for 2023:

Befolkning

- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.

Oppvekst og levekår

- Andelen barn som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er høyere enn i landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har høy tilfredshet med livet, er lavere enn landsnivået. Andelen inkluderer de som svarer 8 eller høyere på en skala fra 0-10 der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg og 10 det best mulige. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.

Miljø, skader og ulykker

- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyde med lokalmiljøet, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Tallene er hentet fra Ungdata-undersøkelsen.

Helserelatert atferd

- Andelen 17-åringer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået, vurdert etter resultater fra nettbasert sesjon 1 for gutter og jenter.

Helsetilstand

- Forskjellen i forventet levealder mellom de som har grunnskole og de som i tillegg

har videregående eller høyere utdanning, er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået. Forskjellen i forventet levealder mellom utdanningsgruppene er en indikator på sosiale helseforskjeller i kommunen.

For å se hele folkehelseprofilen vises det til Folkehelseinstituttets hjemmeside: www.fhi.no.

Lenke: <https://www.fhi.no/hn/folkehelse/folkehelseprofil/>

1.5 Styringsystem og målekart

Styringsystemet i Tvedestrand kommune er basert på balansert målstyring.

Som navnet antyder, bygger modellen på at mål for kommunens virksomhet ses ut fra ulike perspektiv og at måling av kommunens prestasjoner og resultater må ta høyde for dette.

Fra 2015 er det lagt til grunn følgende tre fokusområder for kommunen og enhetene:

- Brukere
- Medarbeidere
- Økonomi

Kommunens styringsystem bygger på en årshjulstenkning, hvor plan- og styringsprosessene gjennomgår ulike faser i løpet av året. Ledelse, forbedringer, bruker- og medarbeidermedvirkning er sentrale elementer i dette. Målstyringen skal legges opp slik at det søkes balanse mellom økonomiske mål, brukermål og medarbeidermål, som samlet gir best mulige tjenester til innbyggerne og effektiv ressursutnyttelse.

1.5.1 Målekart

Det er satt opp målekart for hver enhet i tillegg til hele kommunen.

Det er i 2022 vedtatt følgende målekart for hele kommunen, hvor resultatene for 2022 er satt inn i målekartet:

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score	Se sektorene	Se sektorene
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	4,2
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	52 %
	Sykefravær, totalt	8,0 %	11,2 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,7 %
Økonomi	Budsjettavvik, sektorene	+/- 0,5%	-6,3 %

Medarbeidertilfredshet: undersøkelsen 10-faktor er gjennomført i 2022. Det vises til kap. 7.2 for nærmere omtale.

Sykefravær i 2022 landet totalt på 11,2 prosent, mot 10,1 prosent i 2021, hvorav korttid i 2022 på 2,7 prosent mot 2,1 prosent i 2021. Sykefraværet er et stykke over måltallet. Det har vært høyt sykefravær i organisasjonen, mye relatert til koronapandemien.

Økonomi: Avvik - % fra netto budsjettramme, sum for alle sektorenes/ansvars-områdene 200-240. Netto regnskap ble 476,3 mill. kroner og avviket ble på netto -28,1 mill. kroner, eller -6,3 prosent.

Dersom en korrigerer for det som manglet i kompensering av merutgifter på korona for sektorene på 2,5 mill. kroner, reduseres avviket til - 25,6 mill. kroner, eller -5,4 prosent.

Det vises til andre kapitler i dette dokumentet for nærmere omtale av de ulike fokusområdene og sektorenes målekart.

1.5.2 Handlingsregler

Ifølge den nye kommuneloven § 14-2, punkt c, skal kommunestyret fastsette finansielle måltall for kommunens økonomi. Loven inneholder likevel ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle og hvilke nivå de skal ligge på. Kommunestyret har i vedtatt handlingsplan vedtatt følgende finansielle måltall:

- Netto driftsresultat i kroner korrigert for bruk og avsetning til bundne driftsfond.
- Disposisjonsfond i kroner
- Netto lånegjeld i kroner til investeringslån
- Netto finans i kroner

Følgende gradering av ovennevnte finansielle måltall er vedtatt og lagt til grunn i vedtatt handlingsplan:

Finansielle måltall	Lite handlingsrom	Moderat handlingsrom	Større handlingsrom
Netto driftsresultat korrigert for budne driftsfond	< 2 mill. kr	2 - 8 mill. kr	> 8 mill. kr
Disposisjonsfond	< 10 mill. kr	10-25 mill. kr	> 25 mill. kr
Netto lånegjeld	> 600 mill. kr	450-600 mill. kr	< 450mill. kr
Netto finansutgifter	> 35 mill. kr	25-35 mill. kr	< 25 mill. kr

Målsetningen i vedtatt handlingsplan var at kommunens finansielle nøkkeltall skulle ligge slik i 2024:

- Netto driftsresultat korrigert for bundne fond i «gul sone».
- Disposisjonsfond i «gul sone».
- Netto lånegjeld i «rød sone», som innen 2030 skulle ligge i «gul sone».
- Netto finansutgifter i «rød sone», som innen 2030 skulle ligge i «gul sone».

Tallene for Tvedestrand kommune ser slik ut med utgangspunkt i budsjett for 2022:

Tekst - Alle tall i 1 000 kroner	R-2020	R-2021	B-2022	R-2022
Netto driftsresultatet korrigert for bundne fond (-=positivt resultat)	3,4	0,75	-5,05	1,6
Disposisjonfond pr. 31.12.	17,4	18,1	7,09	19,7
Lånegjeld pr. 31.12 investeringslån	597,4	654,2	771,2	768,0
Netto finansutgifter	27,6	32,5	36,0	32,7

Av tabellen over ser en at en er innenfor målsettingene i forhold til de ulike sonene (fargeskalaene) for disposisjonsfond og netto finansutgifter.

Indikatorerne er dårligere for netto driftsresultat. For investeringslån er de tilnærmet like måltallene.

1.5.3 Politisk og administrativ organisering

Et grunnprinsipp i den politiske organisering i Tvedestrand er at det er kommunestyret som tar beslutningene i den grad de ikke er delegert til kommunedirektøren, og at de andre politiske organene er forberedende instanser. Unntaket fra denne hovedregelen gjelder

saker etter plan- og bygningsloven, der utvalget for teknikk, plan og natur har vedtaksmyndighet som planutvalg.

Kommunedirektøren er delegert myndighet i alle saker som ikke er av prinsipiell karakter, jfr. eget delegasjonsreglement.

Politisk organisering for perioden 2019-2023

- Kommunestyre med 23 medlemmer med Marianne Landaas (H) som ordfører og Vidar Holmsen Engh (AP) som varaordfører.
- Formannskap med 9 medlemmer, ledet av ordfører Marianne Landaas (H).
- Teknisk, plan- og naturutvalg med 9 medlemmer, ledet av June A. Marcussen (V) i 1.halvår 2021, deretter ledet av Ole Christian Gliddi (H).
- Kontrollutvalg med 5 medlemmer, ledet av Åsulv Løvdal (SP).
- Administrasjons- og likestillingsutvalg med 7 medlemmer, 2 valgt av de ansatte og 5 politikere fra formannskapets medlemmer, ledet av Marianne Landaas (H).

Administrativ organisering

- Kommunedirektør Jarle Bjørn Hanken med følgende fire sektorer og sektorledere, og to staber og stabsledere:
- Samfunn og infrastruktur, sektorleder Anne Karèn Birkeland
- Læring og oppvekst, sektorleder Esther K. Hoel
- Helse, familie og rehabilitering, sektorleder Liv Siljan
- Velferd, psykisk helse og habilitering, sektorleder Helene Tveide
- Økonomiavdeling, økonomileder Beate Pettersson
- Person- og organisasjonsavdeling, personal- og organisasjonsleder Tone V. Bråten.

Ledergruppa har jevnlig møter iht. møteplan, og det har vært gjennomført jevnlig rapporteringsmøter mellom kommunedirektør og de respektive sektor- og stabslederne.

1.5.4 Utviklings- og omstillingsarbeid

Utviklings- og omstillingsarbeid er en del av hverdagen for en kommunal organisasjon, i Tvedestrand har dette hatt ekstra fokus i den senere årene som et resultat av den såkalte "Utviklingsstrategien".

Også i 2022 var det i budsjettprosessen identifisert ulike tiltak som innebar endringer i form av kutt i eller styrking av tjenester.

Vinteren 2022 ble preget av pandemihåndtering etter "nedstengingen" fra desember 2021, fra senvinteren ble det betydelig fokus på håndtering av flyktningstrøm knyttet til Ukraina-krigen. Dette har gått på bekostning av plan- og utviklingsarbeid. I og rundt kommunes toppladelse har det vært redusert bemanning pga. vakanse og permisjon, noe som har forsterket denne situasjonen.

Kommunen har i 2022 arbeidet videre med flere av elementene i hovedstrategien og – satsningsområdene i "utviklingsalternativet". Arbeid med salg og tilrettelegging av næringstomter på Grenstøl har fortsatt, bygging og oppstart av ny Barnehage på Bronsbu er gjennomført i året. Bygging av ny barneskole for hele kommunen med tilhørende infrastrukturprosjekter har pågått gjennom hele året. Fra nyttår startet også driften ved Lyngmyrveien 49 (boliger for personer med funksjonsnedsettelse) opp.

Arbeid med den såkalte "Innsatstrappa" har pågått gjennom året, bl.a. med stor

fellessamling for politikere og ledere. Høsten 2022 startet en tverrsektoriell og tverrfaglig gruppe "Forprosjekt innsatstrappa" for å klargjøre og konkretisere hvordan en kan jobbe videre med implementering av innsatstrappa i organisasjonen og samfunnet Tvedestrand. En rapport leveres våren 2023, denne vil bli lagt fram til politisk behandling.

Det interkommunale NAV Øst i Agder med Tvedestrand som vertskommune ble formelt igangsatt fra 01.01.2022. Arbeidet med denne etableringen og oppstarten har blitt mer omfattende og ressurskrevende enn forutsatt.

1.6 Tjenester, forvaltning og klimatiltak

1.6.1 Tjenester

Kommunens tjenesteproduksjon overfor innbyggerne og brukerne er nærmere beskrevet i sektorenes årsrapporter.

Den ordinære tjenesteproduksjonen i kommunen er omfattende, og den ble opprettholdt også under pandemien tidlig på året. I tillegg har det vært en tjenesteproduksjon som var direkte pandemirelatert. Andre deler av tjenesteproduksjonen har blitt påvirket av høyt sykefravær som også har vedvart etter "pandemi-gjenåpningen". Kommunen har også gjennom 2022 opplevd økende utfordringer med rekruttering, spesielt av helsepersonell, noe som har vært utfordrende og fordyrende for driften. Utstrakt bruk av vikarbyrå viser dette utfordringsbildet.

Kommunen har gjennom 2022 opplevd etterspørsel etter ulike helse- og omsorgstjenester langt utover det som budsjetttrammene tilsa, noe som merforbruket på sektorene synliggjør.

1.6.2 Forvaltning

Forvaltningsoppgaver (myndighetsutøvelse) i kommunen knyttes til plan- og bygningsloven, samt lovverk innenfor miljø, landbruk, viltforvaltning, konsesjonsområdet og vannforsyning. I tillegg er det forvaltningsoppgaver innenfor boligområdet mot Husbanken og i saker som gjelder serverings- og skjenkebevilgninger.

Det har vært et høyt aktivitetsnivå på de flere av disse områdene også i 2022. Etter avtale med Vegårshei kommune har kommunen også forvaltet landbruk, viltforvaltning og konsesjonsområdet for denne kommunen i 2021 og 2022. (Avtalen opphørte tidlig i 2023).

1.6.3 Klimatiltak

Kommunen har gjort følgende tiltak for å redusere CO₂-utslipp i 2022:

- Tvedestrand barneskole bygges med passivhusstandard med energibrønner. Bygget bygges i tillegg med vannbåren varme og følger et miljøprogram for en miljøvennlig utbygging i drift og etableringsfase. Dette er det klart viktigste vedtaket i forhold til klima i 2022. De nye garderobene bygges inn i det nye energisystemet.
- Ny barnehage på Bronsbu og PU-boliger har varmpumper og vannbåren varme. Dette er i tråd med vedtaket fra 2009 om at alle bygg over 500 m² skal ha vannbåren varme.
- De nye solcellene på idrettsanlegget ved Mjåvann produserte 200 000 kWh i 2022.
- Kommunen effektiviserte energisystemet knyttet til kjølerommet på Strannasenteret, som gir en innsparing på 60 000 kWh årlig.
- Kommunen har igangsatt en turvei fra Bergsmyr til Mjåvann for at flere skal gå til idrettsparken og Tvedestrand videregående skole.
- Kommunen er medlem i Klimapartner.

1.6.4 Brukertilfredshet

For å få tilbakemelding fra brukerne om hvordan de oppfatter de tjenester som gis, er det forutsatt gjennom BMS (balansert målstyring) at det skal være systematiske brukerundersøkelser. Ambisjonsnivået i 2022 var at alle sektorene skulle ha gjennomført planlagt brukerundersøkelse og evaluert denne.

Det har vært gjennomført noen brukerundersøkelser i 2022, men også for dette året har det vært begrensninger pga. koronasituasjonen. Resultatene er kommentert i sektorenes årsrapporter.

God dialog med de som bruker kommunens tjenester forutsettes å gi det beste grunnlaget for utvikling av kommunens tjenester. Dette bør skje gjennom brukermedvirkning på ulike måter. Dette har vært noe mer begrenset også i 2022 pga. koronasituasjonen.

1.6.5 Tilsyn

Det har i 2022 blitt gjennomført tilsyn fra statsforvalteren og andre statlige instanser, samt branntilsyn og lokale tilsyn. Statsforvalteren utarbeider hvert år en samordnet kalender for planlagte tilsyn og egenkontroll med kommunesektoren i hvert fylke.

I hovedtrekk er følgende tilsyn, kontroller og forvaltningsrevisjoner gjennomført i 2022:

- Statsforvalteren: Tilsyn med beredskapsplanlegging hvor det ble gitt et avvik knyttet til kobling av overordnet beredskapsplan og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Avviket er lukket.
- Datatilsynet: En sak om brudd personvernforordningen for alle daværende IKT-Agder ble avdekket i 2020. Det ble jobbet i felleskap med problemstillingene og saken ble avsluttet fra Datatilsynets side.
- Arbeidstilsynet: Tvedestrand kommune drift vann og avløp: har fått stedlig tilsyn for følgende emne: Forebygge ulykker - dykking.
- Arbeidstilsynet: Tvedestrand kommune boliger for utviklingshemmede: Har fått stedlig tilsyn for følgende emne: Forebygge muskel- og skjelettplager og psykiske plager.
- Mattilsynet: Tvedestrand kommune drift vann og avløp: har fått: Tilsynsfokus 2022: Kildebeskyttelse (beskyttelse av vanntilsigsområder og råvannskilder)
- Aust Agder revisjon IKS: Tvedestrandsskolen hadde forvaltningsrevisjon på psykososialt skolemiljø. Aust Agder revisjon IKS åpnet tilsyn med Tvedestrand kommune våren 2022. Endelig rapport ble lagt frem for kontrollutvalget høsten 2022.
- Statsforvalteren: To tilsyn hos: Psykisk helse og livsmestring. Tilsynene er på bakgrunn av klage og alvorlig enkelthendelse. Det ble ikke gitt lovbrudd, avvik eller merknad og tilsynet er avsluttet
- Statsforvalteren: Lyngmyrveien 49 hadde tilsyn fra Statsforvalteren etter bekymringsmelding fra to politikere. Det ble ikke gitt lovbrudd, avvik eller merknad og tilsynet er avsluttet.
- Arbeidstilsynet: Olav Sverres vei hadde tilsyn fra Arbeidstilsynet. Det ble gitt pålegg om forbedring av ROS analyse og TMV opplæring. Avvikene er rettet og tilsynet avsluttet.
- Kontrollkomisjonen: To besøk av kontrollkomisjonen til Forsterket omsorg. På første besøket ble det gitt en mangel som er rettet opp. På andre besøket ble det

ikke gitt mangler eller avvik.

Brannvesenet har hatt tilsyn: Disse tilsynene har ikke avdekket alvorlige avvik. Alle avvik i disse rapportene er lukket fortløpende. Vaktmestere bistår ofte ved brannøvelser på de enkelte bygg.

Tilsyn med kommunens virksomhet og tjenesteproduksjon tar utgangspunkt i statlige prioriterte tilsynsområder i henhold til lov og forskriftsverk. Tilsynsmyndighetene har fokus på avvik/lovbrudd, og forbedringsområder. Tilsyn gir også kompetanse tilbake til sektorene som tjenesteytere. Ofte blir det igangsatt kvalitetsforbedrende arbeider etter et tilsyn.

I de fleste tilfeller vil det være en utfordring at ressursbruken som tilsyn medfører blir krevende for kommunen. Det skal tilrettelegges for tilsyn, dokumenteres, være deltagelse på fellesmøter, oppstartsmøter, intervjuer, befaringer, sluttmøter og deretter arbeides med eventuelt lukking av avvik/lovbrudd og merknader.

1.6.6 Internkontroll

I kommunelovens § 25-1 og 25-2 står det følgende om internkontroll:

"Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold."

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Kvalitets- og avvikssystem (QM+) ble innført i 2020 sammen med de andre kommunene og fylkeskommunen i IKT Agder samarbeidet. I dette systemet er målsettingen at alle kommunens kvalitets- og internkontrollssystemer skal ligge, som sikrer kvaliteten på tjenestene og gir oversikt over alle avvikene som registreres. Internkontrollsystemet skal blant annet sikre kvaliteten på tjenestene, HMS (helse, miljø og sikkerhet), informasjonssikkerhet, GDPR og på økonomi- og personalfeltet.

I 2022 var det registrert 1949 kvalitets- og avviksmeldinger i QM+.

Fordelt på:

- HMS avvik: 501
- Vaktmestermeldinger: 823
- Tjenesteavvik: 625

Disse fordeler seg med følgende alvorlighetsgrad;

- Lav: 710
- Middels: 856
- Høy: 383

Gjennom systemet har kommunen oversikt over meldte avvik, alvorlighetsgrad, hvem som er ansvarlig for å følge opp og hvorledes avvikene blir fulgt opp. Det er også et varslingsystem til nærmeste overordnet leder for avvik som ikke blir fulgt opp innenfor fristen.

Det ble startet opp et arbeid i 2020 i IKT Agder samarbeidet, som skal gi en bedre samlet oversikt over blant annet «behandlingsprotokoller» (nytt IKT-system). Dette vil gi kommunen en god oversikt over alle sine systemer som brukes innenfor informasjonssikkerhetsområdet, og hvem i organisasjonen som er behandlingsansvarlig for det enkelte system og hvilken informasjon som behandles.

Kommunedirektøren har lagt opp til rapportering og dialog med alle sektor- og stabsledere gjennom jevnlig rapporteringsmøter etter oppsatt møteplan og overordnet årshjul: både med ledermøter og sektor-/stabsvise møter. Etter kommunedirektørens vurdering er det behov for kontinuerlig fokus på internkontroll. Det er forbedringspunkter på noen av tjenesteområdene.

Innenfor tjenesteområdene har sektorene kvalitetssystemer på de fleste aktuelle tjenesteområdene og flere av de er/vil bli lagt inn i QM+. Kvalitets- og avvikssystemene vil gi muligheten for ytterligere forbedring på dette området.

På innkjøpsområdet er det gjennomført forbedringer gjennom målrettet arbeid gjennom de siste årene, men kontroll gjennomført av revisjonen viser fortsatt at det er avvik på dette området, men noe mindre enn tidligere år. Vi har en innkjøpskoordinator på økonomiavdelingen som har overordnet ansvar for at etterlevelse av innkjøpsrutinene fortsatt vil være et prioritert område innenfor de ressursrammene som er satt av til dette arbeidet. I tillegg til å ha rutiner på plass og gjennomført noe opplæring, har det gjennom året vært arbeidet med «innkjøpskulturen» og holdningsskapende arbeid.

Innenfor økonomifeltet har kommunen vedtatt eget overordnet økonomireglement og finansreglement, og det rapporteres til kommunestyret i tertialrapporter og årsberetning om status på dette området. I tillegg er det for noen måneder utenom tertialrapportene gitt statusrapporter på økonomifeltet. Nytt administrativt økonomireglement med utgangspunkt i det overordnede er ikke utarbeidet.

I arbeidet med tertialrapporter, månedsrapporter og årsberetning er det oppfølging fra økonomisjef med alle sektorer og avdelinger. Regnskapsleder følger opp når det gjelder regnskapet inkl. årsregnskapet.

Kommunen har egne etiske retningslinjer og varslingsrutiner, disse ble sist gjennomgått med kommunestyret i mai 2021.

1.7 Medarbeidere

1.7.1 Antall årsverk

I vedtatte budsjett de siste årene har en hatt følgende årsverk:

År	Årsverk
2016	433,5
2017	450,6
2018	470,8
2019	474,7
2020	491,0
2021	482,6
2022	492,0

Årsverk for 2022 etter tiltak i budsjettet og omorganiseringer er 511,04 årsverk. I dette årsverkstallet er inkludert overføring av 16,3 årsverk fra NAV Øst i Agder, jf. Tvedestrand som vertskommune.

Det vises til sektorenes omtaler for nærmere beskrivelser.

1.7.2 Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø

10-FAKTOR KS' medarbeiderundersøkelse		10-FAKTOR		
Faktor	Navn	10-FAKTOR Tvedestrand	Norge	Beskrivelse
Faktor 1	Indre motivasjon	4,2	4,2	Motivasjonen for oppgavene i seg selv, det vil si om oppgavene oppleves som en drivkraft og som spennende og stimulerende. (Også kalt indre jobbmotivasjon)
Faktor 2	Mestringstro	4,4	4,3	Mestringstroen gjenspeiler hver enkelt medarbeiders tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer i jobbsammenheng.
Faktor 3	Autonomi	4,3	4,2	Medarbeidernes opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig og gjøre egne vurderinger i jobben sin, basert på egen kompetanse, og innen en definert jobbrolle.
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,3	4,2	Medarbeidernes opplevelse av å få brukt egen jobbrelevante kompetanse på en god måte i sin nåværende jobb.
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	4,0	4,0	Ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at

10-FAKTOR KS' medarbeiderundersøkelse		10-FAKTOR		
				medarbeideren opplever mestring og yter sitt beste.
Faktor 6	Rolleklarhet	4,3	4,3	Høy rolleklarhet innebærer at forventningene til den jobben medarbeideren skal gjøre er tydelig definert og kommunisert.
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,6	3,7	Relevant kompetanseutvikling er avgjørende for at medarbeiderne til enhver tid er best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet, og er avgjørende for kvaliteten på de tjeneste som leveres, uansett hvilken type tjeneste vi snakker om.
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,5	4,5	Medarbeiderens villighet til å være fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.
Faktor 9	Mestringsklima	4,1	4,1	I et mestringsklima motiveres medarbeiderne av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, fremfor å rivalisere om å bli best.
Faktor 10	Prososial motivasjon	4,7	4,7	Motivasjon for å gjøre noe nyttig og verdifullt for andre, også kalt prososial motivasjon, er en viktig drivkraft for mange og har en rekke godt dokumenterte, positive effekter.

Medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i 2022. Vi bruker KS's medarbeiderundersøkelse 10 faktor, som også gir oss et sammenligningsgrunnlag med andre. Undersøkelsen ble gjennomført i perioden 04.12.22-21.12.22 og svarprosenten var 52% for hele kommunen. Nedenfor fremgår resultater for hele kommunen samlet. Det vises til den enkelte sektor for resultater og svarprosent på den enkelte sektor/avdeling.

Tvedestrand kommune har et godt samarbeid med NAV Arbeidslivssenter, NAV lokalt og bedriftshelsetjenesten som aktivt medvirkende i arbeidsmiljøspørsmål, både i forhold til ønskede prosesser i enhetene, ved dialog med personal- og organisasjonsleder, ansatte og ledere.

Personalforeningen i kommunen er arrangør for ulike sosiale tiltak for de ansatte. Tiltakene er et positivt bidrag til arbeidsmiljøet.

Utleie av Marens hus til ansatte er også et attraktivt tilbud for ansatte i kommunen. Alle arrangementene som personalforeningen står for er et tilbud til alle ansatte i kommunen.

Det vises for øvrig til egen årsrapport fra Arbeidsmiljøutvalget for 2022.

1.7.3 Sykefravær

Sykefravær 2022 og 2021

Måleindikatorer	Sykefravær HIÅ	Sykefravær HIÅ fjorår	Endring
Korttid	2,7 %	2,1 %	0,6 %
Langtid	8,5 %	8,0 %	0,5 %
Sum fravær	11,2 %	10,1 %	1,1 %

Tabellen er hentet fra Innsikt i HR-portalen.

Tallene for sykefravær HIÅ er fra 2022 og HIÅ fjorår er tall fra 2021.

Sykefravær pr år tidligere år

År	Totalt fravær		Korttidsfravær 0-16 dager		Langtidsfravær over 16 dager	
	Prosent	Årsverk	Prosent	Årsverk	Prosent	Årsverk
2010	7,3 %	27,4	2,6 %	9,8	4,7 %	17,6
2011	7,8 %	30,8	1,8 %	7,3	5,9 %	23,5
2012	8,4 %	33,1	1,5 %	5,7	6,9 %	27,3
2013	7,8 %	30,2	1,5 %	5,8	6,3 %	24,4
2014	8,0 %	33,5	1,5 %	6,2	6,5 %	27,3
2015	7,30 %	31,6	1,90 %	8,2	5,40 %	23,4
2016	7,20 %	29,7	1,90 %	5,9	5,30 %	23,8
2017	7,70 %	35,3	2,00 %	9,1	5,70 %	26,2
2018	7,20 %	34,2	2,00 %	9,3	5,30 %	24,9
2019	7,70 %	37,3	1,90 %	9,3	5,80 %	28
2020	8,5 %	*	1,8 %	*	6,7 %	*
2021	10,1 %	*	2,1 %	*	8,0 %	*
2022	11,2 %	*	2,7 %	*	8,5 %	*

Sammenlignet med 2021 har det vært en økning på 1,1 prosentpoeng på totalt sykefravær i 2022. Korttidsfraværet har hatt en økning på 0,6 prosentpoeng i 2022. Covid -19 pandemien har også hatt betydning for økt sykefravær i 2022.

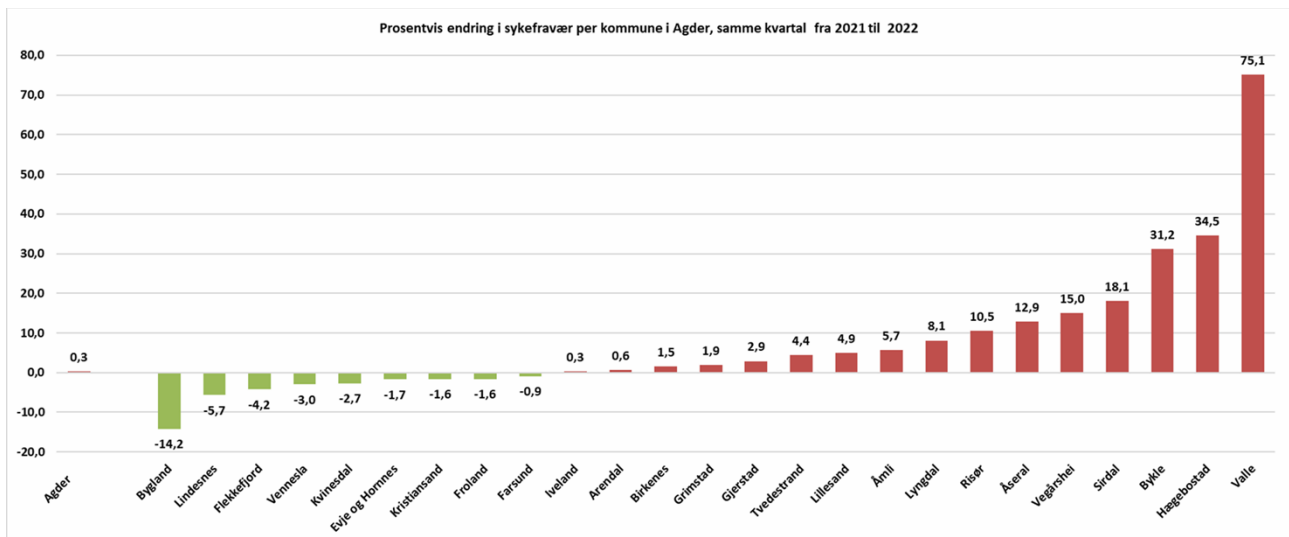
I enkelte avdelinger er det få personer som medfører en høy fraværspersent, noen avdelinger har større utfordringer enn andre. Vi er en inkluderende arbeidsplass, og har flere ansatte med kroniske lidelser som kan gi utslag i høyere fravær, ofte korttidsfravær. Det ble høsten 2022 igangsatt systematisk oppfølging av sykemeldte i enkelte avdelinger, og målet er at det skal gjennomføres i alle avdelinger i løpet av 2023.

Møteplassen er en arena for å drøfte ulike saker knyttet til sykefravær i avdelinger og enkeltsaker, samt kompetanseheving på aktuelle kurs og temaer for ledere, tillitsvalgte og verneombud. Personal- og organisasjonsleder, kontaktperson ved NAV arbeidslivssenter, NAV Tvedestrand er faste deltakere på møteplassen. Bedriftshelsetjenesten deltar ved behov. Aktuelle ledere deltar ved behov, samt at det er faste møtepunkt med hovedverneombud og hovedtillitsvalgte i forbindelse med planlegging og oppfølging av handlingsplanarbeid og drøfting av aktuelle temaer.

Møteplassen har ikke vært avholdt som planlagt i 2022. Det har allikevel blitt gjennomført enkeltvis og avdelingsvis oppfølging og bistand fra de ulike instansene som er deltakere på møteplassen.

Sammenlignet med andre kommuner i Agder

Prosentvis endring i sykefravær ra 4. kvartal 2021 til 4. kvartal 2022

1.7.4 Seniortiltak

Seniorpolitikk er kommunens personalpolitikk rettet mot medarbeidere fra 55 år. Grunnlaget for all seniorpolitikk er bevissthet om at godt voksne arbeidstakere representerer verdifulle ressurser som kommunen trenger. Tvedestrand kommune har retningslinjer for seniorpolitikk, og det skal avholdes seniorsamtaler i forbindelse med medarbeidersamtaler. Tiltak som bl.a. kompetanseheving og tilrettelegging skal ha fokus i slike samtaler.

1.7.5 Kompetansetiltak

For kompetansetiltak i sektorene vises det til sektorenes årsrapporter. Det gjennomføres kompetansehevende tiltak i kommunedirektørens utvidede ledergruppe og etterspurt intern opplæring fortløpende. Vi har tilgang til KS læring, der det er tilgjengelige kurs på så å si alle fagområder som ansatte kan benytte seg fritt av.

Kommunen har 13 lærlingeplasser og alle plassene har vært fylt opp i 2022.

1.7.6 Likestilling og mangfold

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med likestillings- og diskrimineringsloven. Denne rapporteringsplikten går også frem av kommunelovens § 14-7, punkt e og f.;

"e. den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling"

f. hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26."

Direkte- og indirekte diskriminering og trakassering er, ifølge disse lovene forbudt. I Tvedestrand kommune er administrasjonsutvalget likestillingsutvalg. Tvedestrand kommune skal jobbe aktivt målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. For at mangfoldstrategien skal bli fullstendig må likestillingsarbeidet omfatte alle områder, dvs. kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, politisk syn, medlemskap i arbeidstaker-organisasjon og alder.

Redegjørelse for tilstanden

Det er i oversiktene tatt utgangspunkt i KS' PAI-register med tall pr. 01.12.2019, 01.12.2020, 01.12.2021 og 01.12.2022 der annet ikke fremgår.

I personalpolitikken er hovedmålet i Tvedestrand kommune at kvinner og menn skal ha like rettigheter og muligheter. Dette skal gjelde med hensyn til arbeids-, lønns- og utviklingsmuligheter. Stillingsannonser skal være kjønnsnøytrale, men prinsippet kan fravikes ved utlysning av stillinger der det er behov for positiv særbehandling. Hele stillinger skal være hovedregel i alle tilsetningsforhold (jfr. Hovedtariffavtalen og Arbeidsmiljøloven). Det skal konkret arbeides for å minske andelen av deltidsstillinger i de kvinnedominerte yrkene.

Tvedestrand kommune er med i et forpliktende samarbeid om å fremme heltidskultur.

Tjenesteyting med ansatte i fulle stillinger, eller i store stillingsbrøker, vil føre til en mer effektiv drift, bedre opplevd kvalitet for brukerne, og et mer stabilt arbeidsmiljø. KS PAI-register viser at gj.sn. stillingsstørrelse pr ansatt i Tvedestrand kommune på 78 % pr. 01.12.2022, dette er en økning på 1% fra 2021. Det tas imidlertid ikke høyde for at ansatte kan ha flere stillinger i ulike sektorer, som samlet sett vil gi en høyere stillingsprosent.

Ledelsen

Ledelsen i kommunen innehar alle 100% stilling og har følgende kjønnsfordeling i 2022:

- Kommunedirektørnivå; 1 mann
- Sektorledere og stabsledere: Frem til 1. juni 1 mann og 5 kvinner. Fra 1. juni 6 kvinner

Prosent av antall kvinner og menn i ulike sektorer i Tvedestrand kommune

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	527	116	82	18
Sentraladministrasjonen	32	4	89	11
Oppvekst	182	41	82	18
Skoleadministrasjon	3	0	100	0
Grunnskole	105	27	80	20
Barnehager	55	2	96	4
Fritidshj/skolefritidsordn	5	0	100	0
Øvrig oppvekst	14	12	54	46

	Antall		Andel (i prosent)	
Helse/sosial	302	37	89	11
Administrasjon	21	1	95	5
Alm helsevern	37	9	80	20
Somatiske sykehjem	54	5	92	8
PU	63	7	90	10
Hjemmehjelp/-sykepleie	92	8	92	8
Sosialhjelp	22	2	92	8
Andre virksomheter	13	5	72	28
Kultur	2	5	29	71
Teknisk sektor	8	28	22	78
Ymse	1	1	50	50

Sammenlignet med alle kommuner i landet og kommune gruppe 01 (2000 – 9999 innbyggere) ligger Tvedestrand kommune litt lavere i forhold til andel menn. I kommune gruppe 01 henholdsvis 81% kvinner og 19% menn. Sammenlignet med hele kommunal sektor i hele landet, henholdsvis 77% kvinner og 23% menn.

Heltid- og deltid kvinner og menn – Tvedestrand kommune

Sammenlignet med andre:

	Tvedestrand kommune			Alle kommuner i landet			Gruppe 01 (2000-9999 innbyggere)		
	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M
Gj.sn.stillingsstørrelse pr ansatt	78%	77%	85%	81%	81%	83%	79%	79%	78%
Gj.sn. stillingsstørrelse for deltidsansatte	59%	59%	57%	58%	60%	49%	59%	61%	46%
Andel ansatte som har 100% stilling	48%	43%	66%	57%	54%	67%	49%	46%	60%

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antallet ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger i sektoren, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Tallene som fremkommer fra KS PAI-register viser at Tvedestrand kommune ligger lavere på andel ansatte i 100% stilling, litt lavere på gj.sn stillingsstørrelse pr ansatt og tilnærmet likt på gj.sn. stillingsstørrelse for deltidsansatte for kvinner og menn.

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr ansatt *) og kjønn 2020-2022 i Tvedestrand kommune

Tall pr. 1. desember i det enkelte år.

		Årstall					
		2020		2021		2022	
Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Antallansatte	Prosent	Antallansatte	Prosent	Antallansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	46	7,9	54	9,1	54	8,1

		Årstall					
		2020		2021		2022	
	Kvinner	43	8,9	47	9,8	47	8,6
	Menn	3	3,0	7	6,1	7	5,8
25 - 49,9%	Kvinner og menn	20	3,4	26	4,4	38	5,7
	Kvinner	17	3,5	23	4,8	35	6,4
	Menn	3	3,0	3	2,6	3	2,5
50 - 74,9%	Kvinner og menn	137	23,5	139	23,4	137	20,6
	Kvinner	117	24,3	117	24,3	115	21,1
	Menn	20	20,0	22	19,3	22	18,3
75 - 99,9%	Kvinner og menn	111	19,1	115	19,3	122	18,3
	Kvinner	108	22,4	104	21,6	113	20,7
	Menn	3	3,0	11	9,6	9	7,5
100%	Kvinner og menn	268	46,0	261	43,9	314	47,2
	Kvinner	197	40,9	190	39,5	235	43,1
	Menn	71	71,0	71	62,3	79	65,8

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50 - 74,9%. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Som det fremgår av tabellen over har vi fått en økning i antall 100% stillinger i 2022 sammenlignet med 2021 på 3,3 prosentpoeng. Noe av denne årsaken i økning av 100% stillinger kan nok ha sammenheng med oppstart av vertskommunesamarbeidet NAV Øst i Agder 01.01.2022.

Vi har fortsatt mange deltidsansatte, og må jobbe for at ufrivillig deltid reduseres.

Lønnsutvikling og nivå

Lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger

Tall pr. 1.12.2021 og 1.12.2022 basert på KS' PAI-register.

Tvedestrand kommune

Kjønn	Måned- fortjeneste 2022	Grunnlønn 2022	Endring i måned- fortjeneste 2021-2022	Endring i grunnlønn 2021-2022	Ansatte 2022	Årsverk 2022	Endring i årsverk 2021-2022
Kvinner og menn	47.907	44.628	2,5 %	2,4 %	665	521	13,4%
Kvinner	47.362	43.954	2,5 %	2,7 %	545	419	15,1 %
Menn	50.143	47.392	2,6 %	2,0 %	120	102	7 %

Gruppe 01 2000 – 9999 innbyggere

Kjønn	Måned- fortjeneste 2022	Grunnlønn 2022	Endring i måned- fortjeneste 2021-2022	Endring i grunnlønn 2021-2022	Ansatte 2022	Årsverk 2022	Endring i årsverk 2021-2022
Kvinner og menn	47.287	44.361	3,0%	3,2%	24.051	19.029	2,5%
Kvinner	46.751	43.814	3,0%	3,3%	19.480	15.448	2,5%
Menn	49.597	46.720	2,7%	2,7%	4.571	3.581	2,3%

Alle kommuner

Kjønn	Måned- fortjeneste 2022	Grunnlønn 2022	Endring i måned- fortjeneste 2021-2022	Endring i grunnlønn 2021-2022	Ansatte 2022	Årsverk 2022	Endring i årsverk 2021-2022
Kvinner og menn	48.129	45.168	3,4 %	3,6 %	448.178	368.814	1,4 %
Kvinner	47.631	44.719	3,4 %	3,6 %	343.698	281.710	1,2 %
Menn	49.741	46.619	3,3 %	3,4 %	104.480	87.105	2,1 %

For endringer i årsverk i Tvedestrand kommune vises det til årsmelding fra hver sektor, der det fremkommer årsak til endringer.

Som det fremgår av oversikten over har ansatte i Tvedestrand kommune (kvinner og menn samlet) en månedfortjeneste og grunnlønn i 2022 som er høyere enn sammenlignbare kommuner i størrelse, og lavere enn snittet i alle kommuner. Kvinner har en grunnlønn som er under snittet for alle kommuner, men så vidt høyere enn sammenlignbare kommuner i størrelse. Når det gjelder menn så har disse en høyere månedfortjeneste og grunnlønn enn både sammenlignbare kommuner og snittet for alle kommuner.

Prosentvis endring i grunnlønn fra 2021-2022 har menn og kvinner samlet i Tvedestrand kommune en økning på 2,4%, gj.sn for alle kommuner er 3,6% og for sammenlignbare kommuner 3,2%. Kvinner i Tvedestrand kommune har hatt en økning på grunnlønn på 2,7%, gj.sn for alle kommuner er 3,6% og for sammenlignbare kommuner 3,3%.

Lønnsforhold justert for ulike faktorer

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr. 1.12.2019, 1.12.2020 og 1.12.2021.

Tvedestrand kommune

	Årstall					
	2020		2021		2022	
Justert for	Kvinnermånedso rtjeneste i prosent av menns	Kvinnergr unnlønn i prosent av menns	Kvinnermånedso rtjeneste i prosent av menns	Kvinnergr unnlønn i prosent av menns	Kvinnermånedso rtjeneste i prosent av menns	Kvinnergr unnlønn i prosent av menns
Ujustert	92,6	91,2	94,5	92,2	94,5	92,7
Alder	92,6	91,2	94,5	92,2	94,5	92,7
Stillings- gruppe	100,2	100,5	101,7	100,0	100,9	100,0
Stillings- kode	97,4	98,7	99,1	98,9	98,6	99,1
Utdanning	95,8	95,6	98,7	97,4	100,1	98,1

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for.

Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg. Tvedestrand kommune ligger her på henholdsvis 100,9% når det gjelder stillingsgruppe og 98,6% når det gjelder stillingskode. som er høyere enn sammenlignbare kommuner og alle kommuner samlet.

Til sammenligning viser sammenlignbare kommuner 99,5% på stillingsgruppe og 99,8% på stillingskode. For alle landets kommuner er tallene 99,0% på stillingsgruppe og 98,9% på stillingskode.

Målsetningene vår må også fremover være at lønnsforskjell mellom menn og kvinner ikke øker, men reduseres, der målsetting skal være lik lønn.

Mangfold

Kommunestyret har i vedtatt ansettelsesreglement tatt inn følgende bestemmelser:

”Den kommunale arbeidsstyrken skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønnsammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke stillingene.”

Det registreres ikke etnisk bakgrunn til ansatte i Tvedestrand kommune i personalsystemet. I tilsetningsprosessen registreres antall søkere med etnisk bakgrunn.

Redegjørelse for tiltak

- For å øke andel heltidsstillinger må vi jobbe mer med bl.a. ulike turnusordninger og tiltak for økt antall helger i turnus, samt vikarpool.

- I tillegg må oppmerksomheten på å redusere uønsket deltid ved å slå sammen stillinger når dette er mulig, samt tiltak som går på tvers av avdelingene/sektorene i forhold til å få større stillingsstørrelser fortsatt jobbes systematisk med
- Det vil fortsatt være kjønnsnøytrale kriterier ved lønnsfastsetting og lønnsforhandlinger. Det forventes at lønnsutviklingen for kvinner kontra menn fortsatt vil være et tema ved de sentrale og lokale lønnsforhandlingene. Det legges også opp til tilsvarende oppmerksomhet ved lønnspolitiske drøftinger med de lokale fagforeningene i Tvedestrand kommune.
- Tvedestrand kommune deltar i prosjekt «menn i helse» i omsorgssektoren. Dette ser vi er positive på flere områder, og håper at det kan bidra til at flere menn vil velge yrker innenfor dette fagområdet fremover.
- Ved utlysning av stillinger i barnehagene og skolene, samt innenfor helse- og omsorgssektoren, bør menn i sterkere grad bli oppfordret til å søke.
- Likestilling er i samfunnsdel i kommuneplanen tatt inn som et eget punkt og med konkrete forslag til tiltak.
- Arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne på alle nivåer i kommunen.
- Tvedestrand kommune har som mål å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning, samt rekruttere personer med innvandrerbakgrunn.

1.7.7 Etikk

I henhold til Kommunelovens § 48, punkt 5 og Kommunelovens § 14-7, punkt d, skal også årsrapporten inneholde et punkt som omfatter hvorledes kommunen sørger for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

Etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet Ethiske verdier, som har følgende klare føringer:

- Som forvaltere av samfunnets felles ressurser stilles det høye etiske krav til folkevalgte og ansatte. Grunnprinsippene skal være åpenhet, redelighet, integritet, ærlighet og respekt.
- Medarbeidere og ledere i Tvedestrand kommune skal utføre arbeid og tjenester i samsvar med det felles verdigrunnlaget som finnes i vår organisasjon og som er nedfelt gjennom kommunens arbeidsgiverpolitikk.
- Ledere har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd og legge forholdene til rette for praktisering av dette.
- Enhver medarbeider har ansvar for å søke råd og veiledning hos sin overordnede dersom hun/han er usikker på hva som er forsvarlig praktisering av kommunens etiske retningslinjer.
- Ledere og medarbeidere har plikt til lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder og de vedtak som er truffet for kommunens virksomhet
- Alle medarbeidere har et selvstendig ansvar for å ta opp forhold en får kjennskap til, som ikke er i samsvar med kommunens etiske norm. Brudd på de etiske retningslinjene vil kunne forårsake betydelig skade og vil i alvorlige tilfelle være uforenlig med fortsatt ansettelse i kommunen.

I 2021 reviderte vi kommunens etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, samt

varslingsrutiner for kritikkverdige forhold.

Retningslinjene er gjort kjent for alle ansatte, og er en del av introduksjonsprogrammet ved ansettelse av nye arbeidstakere.

I tillegg har kommunen lagt inn etiske retningslinjer gjennom det interkommunale innkjøpssamarbeidet OFA, som kommunen deltar i. Dette gjelder etiske retningslinjer i forhold til innkjøp og krav til leverandørene.

1.7.8 AKAN-arbeid

AKAN er en forkortelse for Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk. Hensikten med AKAN-arbeidet i Tvedestrand kommune er å forebygge rusmiddelbruk, hjelpe ansatte til å få bukt med sitt rusproblem, og slik forhindre at arbeidsforholdet kommer i fare. Dette gjelder også spilleavhengighet. Det er nedsatt et AKAN-utvalg, som er et underutvalg og arbeidsredskap for Arbeidsmiljøutvalget. Det har ikke vært noen innmeldte saker til AKAN-utvalget i 2022. Hovedansvaret ligger hos sektorledere i oppfølging av dette, og det er søkt bistand hos personal- og organisasjonsleder fra enkelte sektorer i 2022 i dette arbeidet.

AKAN-utvalget har også oppfordret avdelingene til å ha samtale om temaet på personalmøter.

1.8 Økonomi

1.8.1 Hovedtrekk

1.8.1.1 Driftsregnskapet

Driftsregnskap, økonomisk utvikling og stilling

Tvedestrand kommunes regnskapsresultat for 2022 endte med mindreforbruk på om lag 2,4 mill. kroner.

Hovedforklaringen på det positive resultatet er at skatteveksten for norske kommuner i 2022 hadde en sterk vekst, som endte på 12,7 prosent vekst fra 2021. For Tvedestrand kommune ble inntektene fra skatt- og rammetilskudd på nærmere av 40,2 mill. kroner mer enn opprinnelig budsjett og 24,1 mill. kroner mer enn regulert budsjett.

Bakgrunnen for den gode skatteveksten skyldes flere forhold utover flere sysselsatte og høyere personinntekter. Kommunene har hatt store uventede forskudds- og restskatter som følge av høyere kapitalinntekter i 2021. Det vises til KS for mer utdypende forklaringer: <https://www.ks.no/fagomrader/okonomi/kno/skatteveksten-i-2022-resultat-av-avregninger-for-inntektsaret-2021/>

Sektorene fikk et samlet merforbruk på om lag 28,1 mill. kroner, etter at største delen av koronautgiftene ble dekket. Dersom sektorene hadde fått kompensert alle koronautgiftene ville sektorene landet på et merforbruk på ca. 25,2 mill. kroner. Sektorene meldte ved 2. tertial om et forventet merforbruk på mellom 19 og 26 mill. kroner, under forutsetning at koronautgifter ble dekket fullt ut.

De største avvikene mellom regnskap og regulert budsjett er som følger:

- Merforbruk for sektorene på 28,1 mill. kroner
- Selvkostområdene viser mindreforbruk på 2,2 mill. kroner, herav:
  - mer bruk av vannfond 1,3 mill. kroner
  - mer bruk av avløpsfond 1,8 mill. kroner (netto bruk/avsetning)
  - meravsetning til oppmålingsfond 0,9 mill. kroner
- Netto renteinntekter og renteutgifter har merutgifter/mindreinntekter på 0,2 mill. kroner
- Merinntekt på skatt på 15,1 mill. kroner
- Merinntekt på rammetilskudd på 9 mill. kroner
- Netto mindreforbruk på pensjonsfeltet på 5 mill. kroner
- Lønnsoppgjørdisposisjoner fikk mindreforbruk på 2,7 mill. kroner
- Mindreinntekt på integreringstilskudd på 2,2 mill. kroner
- Netto mindreinntekter/merutgifter på andre poster på 1,1 mill. kroner

Samlet gir merutgifter på 31,6 mill. kroner og merinntekter på 34 mill. kroner et samlet mindreforbruk på om lag 2,4 mill. kroner. Da en i tråd med kommunelovens forskrifter skal redusere mindreforbruket så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond ble det gjort. Det var også budsjettert med avsetning til disposisjonsfond. Etter netto avsetninger/bruk av disposisjonsfond samt strykninger kunne en avsette ca. 1,6 mill. kroner og det er dermed avlagt et regnskap i balanse.

Økonomisk oversikt etter art, drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik 2022
Rammetilskudd	-221 607	-219 175	-220 016	-229 003	8 987
Inntekts- og formuesskatt	-179 389	-174 451	-189 651	-204 798	15 147
Eiendomsskatt	-27 962	-28 400	-28 900	-28 917	17
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-11 355	-7 890	-18 790	-16 963	-1 827
Overføringer og tilskudd fra andre	-84 019	-60 495	-121 518	-118 887	-2 631
Brukerbetalinger	-21 554	-22 387	-21 757	-22 062	305
Salgs- og leieinntekter	-57 306	-54 745	-55 414	-58 709	3 295
SUM DRIFTSINTEKTER	-603 192	-567 543	-656 046	-679 339	23 293
Lønnsutgifter	317 063	308 604	361 050	365 070	-4 020
Sosiale utgifter	78 911	79 604	88 976	85 398	3 578
Kjøp av varer og tjenester	138 613	129 881	135 660	159 077	-23 417
Overføringer og tilskudd til andre	32 131	23 188	45 125	44 249	876
Avskrivninger	33 409	29 909	29 909	35 579	-5 670
SUM DRIFTSUTGIFTER	600 127	571 186	660 720	689 373	-28 653
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-3 065	3 643	4 674	10 034	-5 360
Renteinntekter	-2 633	-2 680	-4 280	-4 503	223
Utbytter	-3 390	-4 064	-7 954	-7 936	-18
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	12 134	13 806	16 506	16 853	-347
Avdrag på lån	26 400	28 405	28 255	28 255	0
NETTO FINANSUTGIFTER	32 511	35 467	32 527	32 669	-142
Motpost avskrivninger	-33 409	-29 909	-29 909	-35 579	5 670
NETTO DRIFTSRESULTAT	-3 963	9 201	7 292	7 124	168
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
Overføring til investering	80	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	3 213	-4 151	-6 493	-8 717	2 224
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	670	-5 050	-799	1 593	-2 392
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	3 963	-9 201	-7 292	-7 124	-168
FREMFOØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0

Driftsinntekter

Økonomisk oversikt etter art for driften, er obligatorisk oversikt jf. § 5.6 i regnskapsforskriften. Tabellen viser hoveddelene i kommunens driftsregnskap. Skatt og rammetilskudd, som utgjør mesteparten av kommunens driftsinntekter (64 prosent), har økt med 32,8 mill. kroner eller 8,2 prosent fra regnskap 2021 til regnskap 2022.

Staten har kompensert Tvedestrand kommune med om lag 18,1 mill. kroner for koronasituasjonen. Totale koronautgifter ble på 21,3 mill. kroner. Det mangler totalt altså ca. 3,2 mill. kroner for kommunen. Det ble imidlertid kompensert sektorene noe mer slik at de manglet 2,9 mill. kroner før full kompensering. Den største delen av koronautgiftene er lønnsutgifter, 94 prosent. På grunn av koronarelatert fravær ble det gitt utvidet lønnskompensasjon. Det var KS og fagforbundene som inngikk avtale om ekstra kompensasjon for overtid, dette for å ha forsvarlig bemanning på ulike tjenester i den anstrengte koronasituasjonen fra desember 2021 og utover vinteren 2022. Avtalen var gjeldende ut april. Tvedestrand kommune tok i bruk avtalen og gjennomførte den slik at en fikk dekket opp størstedelen av arbeidskraftbehovet ved sykdom.

Skatteveksten har vært høy fra 2021 med 25,4 mill. kroner og ca. 14 prosent.

Andre overføringer og tilskudd fra staten består av blant annet av integreringstilskudd for flyktninger, rentekompensasjon og bostøtte og utgjør ca. 2 prosent av driftsinntektene. Den største økningen fra regnskap 2021 skyldes integreringstilskudd på grunn av flere flyktninger, og har en vekst på drøye 49 prosent fra 2021.

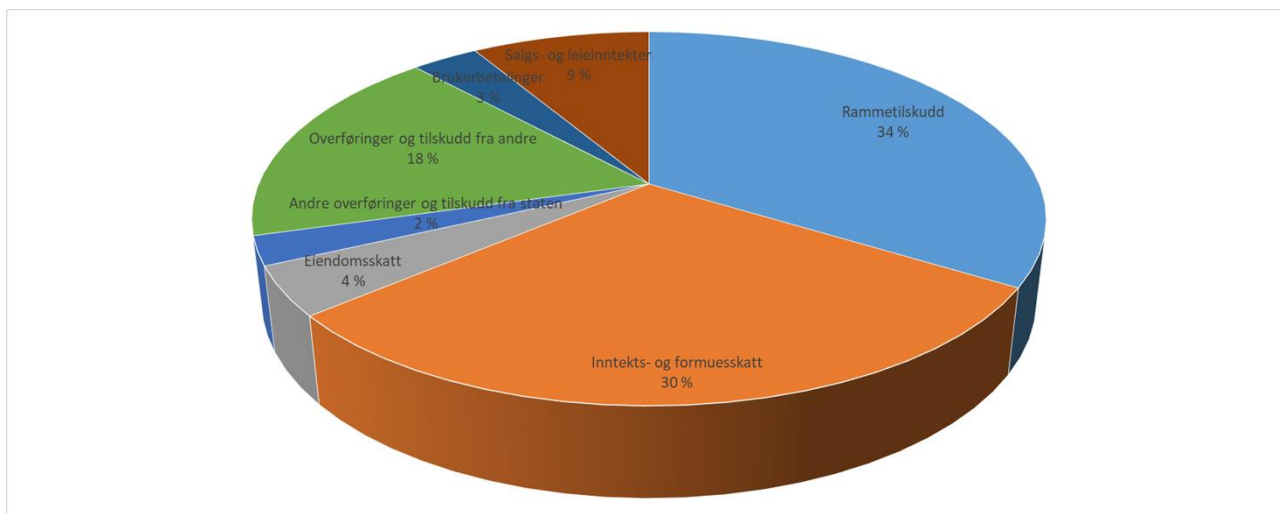
Overføringer og tilskudd fra andre er blant annet sykkelønsrefusjoner, andre refusjoner (som krever motytelse) fra stat, kommuner og fylkeskommuner. Denne posten utgjør ca. 18 prosent av alle driftsinntektene og har en vekst på ca. 42 prosent og 34,9 mill. kroner fra 2021.

Salgs og leieinntekter utgjør ca. 9 prosent av driftsinntektene og er blant annet kommunale vann- og avløpsgebyrer, oppmålingsgebyr, gebyr byggeanmeldelse, husleie boliger (helse- og omsorgstjenesteloven), salg av varer og tjenester og salg av mat på sykehjem. Disse inntektene hadde en økning på 1,4 mill. kroner og ca. 2 prosent økning.

Det er i note 16 i regnskapsdokumentet satt opp en usikker inntekt som består av et usikkert krav på ca. 1,6 mill. kroner. Kravet stammer fra utgifter kommunene har betalt for andre. Det er kommet innbetalinger i 2022.

Oversikt over inntekter

Nedenfor vises oversikt over andel inntekter.

Nedenfor vises oversikt over endringer i (løpende) inntekter over tid:

Økonomisk oversikt etter art, drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022
Rammetilskudd	-209 164	-205 232	-218 219	-221 607	-229 003
Inntekts- og formuesskatt	-145 871	-160 923	-157 539	-179 389	-204 798
Eiendomsskatt	-17 881	-24 205	-30 763	-27 962	-28 917
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-19 444	-15 057	-9 977	-11 355	-16 963
Overføringer og tilskudd fra andre	-73 261	-73 725	-85 859	-84 019	-118 887
Brukerbetalingar	-22 787	-23 355	-20 860	-21 554	-22 062
Salgs- og leieinntekter	-46 170	-47 335	-53 225	-57 306	-58 709
SUM DRIFTSINTEKTER	-534 578	-549 832	-576 441	-603 192	-679 339

Av oversikten ovenfor ser en at inntektene øker med 144,8 mill. kroner, eller 27 prosent i perioden. Nedenfor kommer også oversikt over endringer på utgiftssiden.

Det er variasjoner i utviklingen med forholdsvis størst vekst i kroner for skatteinntekter samt overføringer og tilskudd fra andre (sykelønnsrefusjon, refusjoner fra staten og fra kommuner mv.). Prosentvis vekst hhv. 40 og 62.

Eiendomsskatt har økt med 62 prosent og 11 mill. kroner fra 2018.

Brukerbetalingar (brukerbetalingar, opphold barnehage, SFO og kulturskole, institusjon mv) har ikke økt i perioden, men har reduksjon på 3 prosent.

Salgs- og leieinntekter (husleie, byggesaksgebyr, vann- og avløpsgebyrer mv.) har økt ca. 27 prosent i perioden.

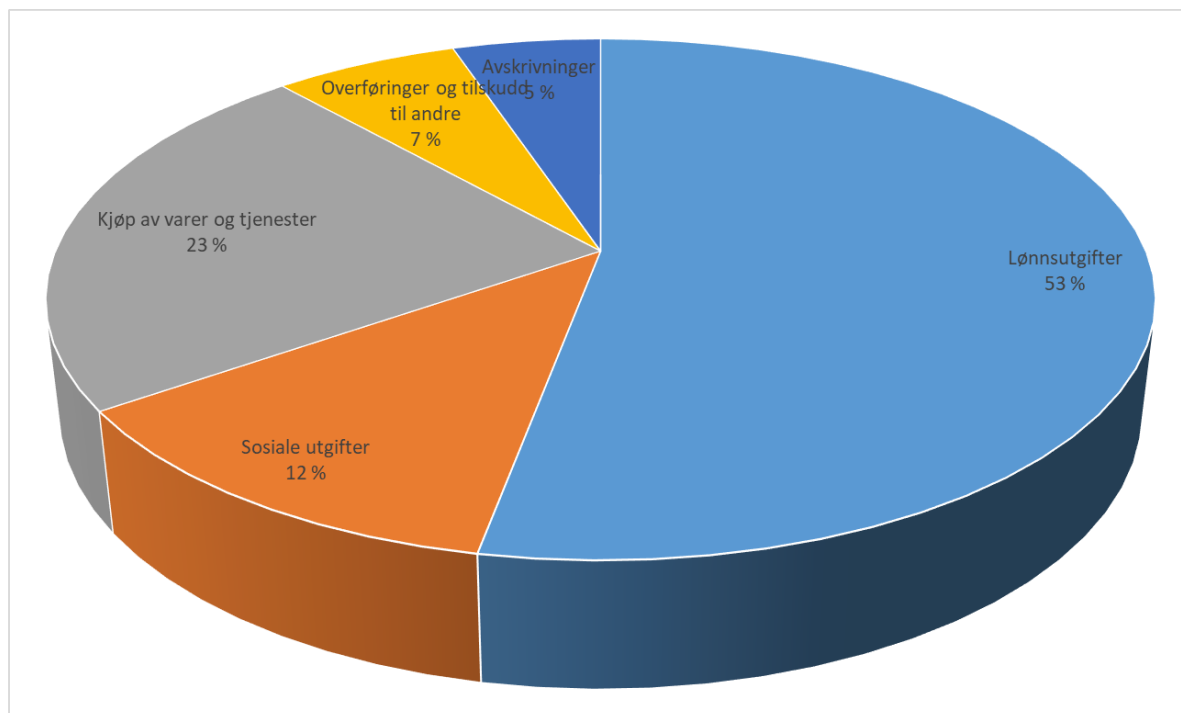
Driftsutgifter

Lønn og sosiale utgifter utgjør om lag 65 prosent av utgiftene. Lønn og sosiale utgifter har økt med 54,5 mill. kroner og 13,8 prosent fra regnskap 2021. Lønnsøkninger på fastlønn, vikarlønn, ekstrahjelp og overtidslønn skyldes størstedelen av økningene.

Kjøp av varer og tjenester til tjenesteproduksjonen og utgjør ca. 23 prosent av driftsutgiftene og har økt om lag 20,5 mill. kroner og 14,8 prosent fra 2021 til 2022. Herav

utgjør kjøp av tjenester fra vikarbyrå en økning på 5,2 mill. kroner fra 2021.

Overføringer og tilskudd til andre er overføringer til kommuner, fylkeskommuner og private (inkl. fellesråd).

Oversikt over endringer i utgifter (løpende) over tid:

Økonomisk oversikt etter art, drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022
Lønnsutgifter	282 953	299 831	304 083	317 063	365 070
Sosiale utgifter	74 529	79 681	75 621	78 911	85 398
Kjøp av varer og tjenester	121 414	125 441	128 028	138 613	159 077
Overføringer og tilskudd til andre	32 830	31 095	31 304	32 131	44 249
Avskrivninger	22 514	25 686	30 147	33 409	35 579
SUM DRIFTSUTGIFTER	534 240	561 734	569 183	600 127	689 373

Driftsutgiftene har økt med 155,1 mill. kroner eller 29 prosent fra 2018. I tabellen ovenfor så en at inntektene steg litt mindre, 27 prosent. I perioden har altså utgiftene steget med 10,3 mill. kroner mer enn inntektene, noe som tilsier en ubalanse i driften og gradvis redusert bærekraft. Avskrivninger skal elimineres før en regner netto driftsresultat, men tas med i oversikten ovenfor for å indikere en driftsmessig konsekvens av alle bygg og anlegg.

Dersom en i stedet hadde sett på utviklingen i netto finansutgifter, hadde en fått økning på 16 mill. kroner, altså mer enn økningen på avskrivningene med 13 mill. kroner.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter viser netto renteutgifter, renteinntekter og avdrag på lån. Inkludert er også utbytte fra Agder energi. Netto finansutgifter er økt fra 2021 med 158.000 kroner. I dette tallet er det økte inntekter fra utbytte fra Agder energi med 4,5 mill. kroner og økte renteinntekter på ca. 1,9 mill. kroner. Utgiftssiden består av økte renteutgifter med 4,7 mill.

kroner og økte avdrag på lån med ca. 1,9 mill. kroner.

Netto driftsresultat

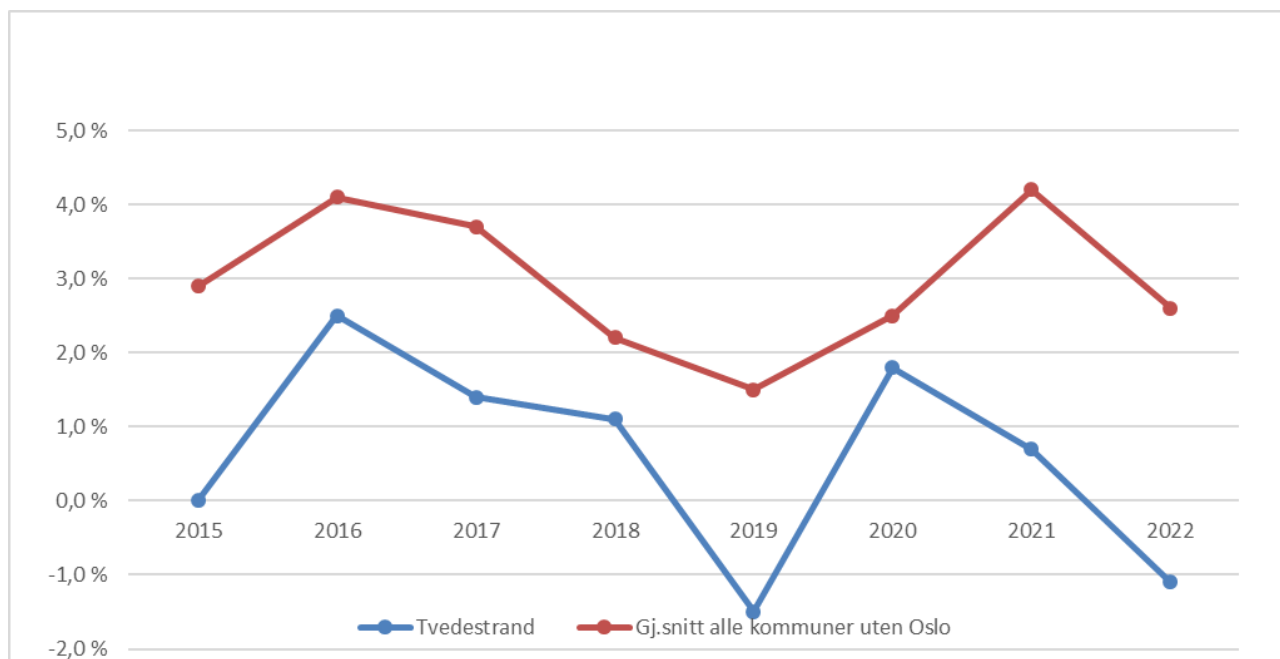
Enkelt sagt viser netto driftsresultat om driftsinntektene for året er store nok til å dekke årets utgifter. For Tvedestrand kommune var løpende utgifter høyere enn løpende inntekter i 2022, det motsatte var tilfellet i 2021. Netto driftsresultat utgjør - 7 124 000 kroner, eller -1,0 prosent av brutto driftsinntekter. Foreløpige kostratall for alle landets kommuner uten Oslo er 2,6 prosent.

Nedenfor vises tall for Tvedestrand og landsgjennomsnittet uten Oslo fra 2015. En sunn kommuneøkonomi tilsier et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Normtallet ble i 2014 endret fra 3,0 prosent, fordi en ikke lenger fører merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer i driftsregnskapet.

Begrepet netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noen med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til og bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

Korrigert for bundne nettoavsetninger får en et netto driftsresultat på ca. 1,6 mill. kroner, eller 0,2 prosent, noe som er et godt stykke fra måltallet for grønn sone som er over 8 mill. kroner. Det er denne størrelsen som er valgt som en av kommunens handlingsregler. Det vises til kapittel 4.2 om handlingsregler.

Utvikling av netto driftsresultat, KOSTRA

Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat

Linjen «Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat» utgjør summen av bruk og avsetning til bundne fond og disposisjonsfond samt overføring til investeringsregnskapet og dekning av tidligere års merforbruk.

Netto bruk og avsetning til alle bundne fond utgjør 8,7 mill. kroner i netto bruk. Herav er det blant annet bruk av 1,3 mill. kroner av vannfond, 6,3 mill. kroner av avløpsfond og 0,3 mill. kroner av feiefond. Det er avsatt 0,4 mill. kroner til byggesaksfond og 0,9 mill. kroner til oppmålingsfond.

I tråd med den regnskapsforskriften skal det ikke lenger avlegges et regnskap med mindre- eller merforbruk. Avsetning til disposisjons fond etter såkalte strykninger, ble 1,593 mill. kroner. Egen note med oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner er vedlagt i regnskapsdokumentet, s. 3.

Fremført til inndekning i senere år

Kommuneloven sier at vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn. Hvis årsregnskapet legges fram med et merforbruk i driftsregnskapet, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett.

Regnskapsforskriften sier følgende om mindreforbruk: § 4-3. *Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet:*

"Hvis driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disposisjonene i § 4-1 er gjennomført, skal mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond.

Hvis regnskapet fortsatt viser et mindreforbruk etter strykningene, skal mindreforbruket dekke inn eventuelle tidligere års merforbruk. Et mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk skal avsettes til disposisjonsfond."

Regnskapet er avlagt i balanse.

1.8.1.2 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet, økonomisk utvikling og stilling

Kommunen har to ubundne investeringsfond. Ved utgangen av 2022 er saldoen på generelt fond 0,295 mill. kroner, mens en har 23,230 mill. kroner på ubundet investeringsfond; aksjer og andeler. Totalt beløp er 23,525 mill. kroner og er 5,119 mill. kroner høyere enn ved utgangen av 2021. Dette skyldes i hovedsak avsetninger etter salg av næringstomter.

Bevilgningsoversikt investering, jf. forskriftens § 5.5

Bevilgningsoversikter investering (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik 2022
Investeringer i varige driftsmidler	107 466	188 775	254 317	211 505	42 812
Tilskudd til andres investeringer	586	2 350	4 432	2 227	2 205
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 246	1 500	1 312	1 311	1
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	109 298	192 625	260 061	215 043	45 018
Kompensasjon for merverdiavgift	-17 003	-33 847	-45 246	-38 046	-7 200
Tilskudd fra andre	-4 641	-8 560	-27 759	-26 753	-1 006

Bevilgningsoversikter investering (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik 2022
Salg av varige driftsmidler	-12 743	-5 840	-10 542	-13 953	3 411
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	-16	-16	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-84 919	-145 578	-182 929	-142 796	-40 133
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-119 306	-193 825	-266 492	-221 564	-44 928
Videreutlån	23 820	25 000	32 085	27 513	4 572
Bruk av lån til videreutlån	-23 820	-25 000	-32 085	-27 513	-4 572
Avdrag på lån til videreutlån	13 642	6 500	11 489	11 398	91
Mottatte avdrag på videreutlån	-11 829	-5 300	-10 176	-9 996	-180
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	1 813	1 200	1 313	1 402	-89
Overføring fra drift	-80	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-676	0	187	188	-1
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	8 950	0	4 931	4 931	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	8 194	0	5 118	5 119	-1
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0

Det er en del endringer fra opprinnelig budsjett til regulert budsjett. Dette skyldes at en i regulert budsjett 2022 har innarbeidet ubrukte bevilgninger fra 2021 på ikke avsluttede prosjekter. Videre har kommunestyret gjennom året endret bevilgningene på noen prosjekter.

Sum investeringsutgifter

Investeringer i varige driftsmidler var 211,505 mill. kroner i 2022, det vil si 104,040 mill. kroner høyere enn 2021. Investeringsprosjekter med størst bruttoutgifter i 2022:

- Ny barneskole, bygning og uteområder samt VA på 170,210 mill. kroner
- Bronsbu barnehage på 16,823 mill. kroner.
- Kollåsen, ny hovedvannledning mv. til 4,851 mill. kroner
- Fortau og VA-ledning Lyngmyr - Albukjær til 2,576 mill. kroner.

I utgiftsbeløpet ligger også føring av byggelånsrenter på 1,3 mill. kroner på følgende prosjekter: Ny barneskole og ny barnehage på Bronsbu.

Tilskudd til andres investeringer gjelder tilskudd til prosjekter i Tvedestrand kirkelig fellelsråd var på 2,227 mill. kroner. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper er egenkapitaltilskudd KLP for 2022 på 1,311 mill. kroner.

Sum investeringsinntekter

Størstedelen av kommunens investeringer finansieres ved lån. I 2022 ble i 142,796 mill. kroner av utgiftene finansiert på denne måten. Hvert år tar en opp vedtatt beløp i lån, mens en altså bare benytter det som er nødvendig. Ubrukte lånemidler investeringslån ved utgangen av 2022 var 40,134 mill. kroner, det vil si en reduksjon på 0,696 mill. kroner fra året før. Størstedelen av ubrukte lånemidler knytter seg til ny barneskole, boliger for personer med funksjonsnedsettelse og ny barnehage på Bronsbu. Bakgrunnen til at det har oppstått ubrukte lånemidler er blant annet tidsforskyvninger på prosjektene, mer tilskudd fra Husbanken og spillemidler fra Agder fylkeskommune.

Av tilskudd fra andre på 26,753 mill. kroner gjelder ca. 10,4 mill. kroner spillemidler fra Agder fylkeskommune og 11,9 mill. kroner investeringstilskudd for Lyngmyrveien 49. Resten er stort sett refusjoner fra andre private og gjelder i hovedsak anleggsbidrag vann og avløp.

Inntekter fra salg av anleggsmidler er 13,953 mill. kroner. Mesteparten, 11,3 mill. kroner, gjelder salg av næringsareal på Grenstøl. Gjeving skole ble solgt for 2,5 mill. kroner.

Netto utgifter videreutlån

I regnskapsforskriftens hovedoversikt er nettoutgifter til videre utlån samlet i ett «underavsnitt». Det gir god oversikt. En ser at det er brukt 27,513 mill. kroner til formidlingslån til innbyggerne i kommunen. Etterspørselen til slike lån er stor og det gjøres en god jobb med formidlingen av lånene. Ved utgangen av 2022 var det 4,571 mill. kroner av det som kommunen har lånt som fortsatt stod på kommunens bankkonto. De ubrukte midlene er avsatt på egen balansekonto for ubrukte lånemidler. Avdrag på lån til videreutlån er kommunens nedbetaling på lån i Husbanken og beløper seg til 11,398 mill. kroner. Beløpene omfatter både ordinære avdrag (5,892 mill. kroner) og ekstraordinære (5,506 mill. kroner) som følge av at kommunens kunder har innbetalt ekstraordinært på sine lån. Mottatte avdrag på videreutlån er på 9,996 mill. kroner og gjelder både ordinære (4,220 mill. kroner) og ekstraordinære avdrag (5,776 mill. kroner) som er innbetalt av kundene.

Sum overføring fra drift og netto avsetninger

Netto avsetning til eller bruk av bundne investeringsfond utgjør 0,188 mill. kroner. Størstedelen gjelder avsetning til fond for å nedbetale ekstraordinære avdrag til Husbanken på formidlingslån som følge av ekstraordinære innbetalinger på slutten av året.

Netto avsetning til eller bruk av ubundet investeringsfond er på 4,931 mill. kroner. Beløpet er i tråd med revidert budsjett der det ble innarbeidet en avsetning til ubundet investeringsfond; aksjer og andeler. Avsetningen skyldes i hovedsak salgsinntekter fra næringsareal på Grenstøl og salg av Gjeving skole.

Fremført til inndekning i senere år udekket beløp

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse.

1.8.2 Driftsregnskapet, inklusive avvik

Ny kommunelov og forskrift angir obligatoriske skjemaer som regnskapet skal vises på. Det er tre obligatoriske oversikter for driften (forskriften § 5-4 og § 5-6) og en for investering (forskriften § 5-5). I tidligere avsnitt er det omtalt økonomisk oversikt drift. I dette kapitlet setter en opp bevilgningsoversikter drift.

Gjennom vedtak i flere kommunestyresaker i 2022 er det blitt gjort endringer knyttet til bevilgningene på fellesområdet "Frie inntekter, finans og avsetninger", som består av skatt, rammetilskudd, statstilskudd (inkl. integreringstilskudd), renter, avdrag og utbytte mv. Budsjettet har, i størst mulig grad, blitt tilpasset til den informasjon en hadde på de aktuelle tidspunktene. I tillegg uttrykte kommunedirektøren i budsjettkontrollrapporten pr. 2. tertial usikkerhet til mange utgifter og inntekter som føres på dette fellesområdet, samt til sektorenes økonomiske resultat. De ulike utgiftene og inntektene som omfattes av ansvarsområdet, inkl. avvikene, er kommentert under tabellen.

Etter kommunelovens § 14-7 om årsberetning, skal det redegjøres for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

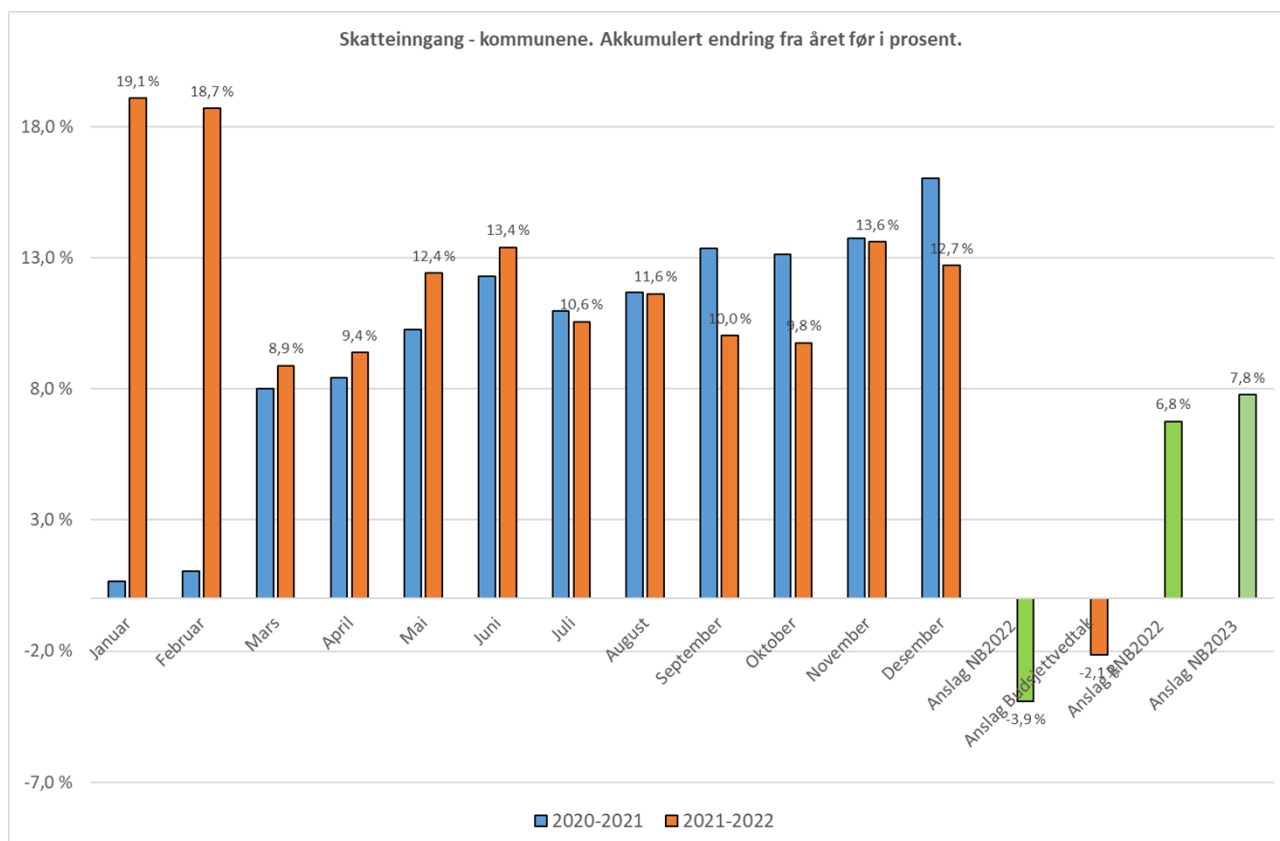
Bevilgningsoversikt drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnska p 2021	Budsjett 2022	Reg. budsjett 2022	Regnska p 2022	Avvik 2022
Rammetilskudd	-221 607	-219 175	-220 016	-229 003	8 987
Inntekts- og formuesskatt	-179 389	-174 451	-189 651	-204 798	15 147
Eiendomsskatt	-27 962	-28 400	-28 900	-28 917	17
Andre generelle driftsinntekter	-8 427	-7 890	-18 790	-16 545	-2 245
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-437 385	-429 916	-457 357	-479 263	21 906
Sum bevilgninger drift, netto	400 911	403 651	432 123	453 717	-21 594
Avskrivinger	33 409	29 909	29 909	35 579	-5 670
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	434 320	433 560	462 032	489 297	-27 265
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-3 065	3 644	4 675	10 034	-5 359
Renteinntekter	-2 633	-2 680	-4 280	-4 503	223
Utbytter	-3 390	-4 064	-7 954	-7 936	-18
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	12 134	13 805	16 505	16 853	-348
Avdrag på lån	26 400	28 405	28 255	28 255	0
NETTO FINANSUTGIFTER	32 511	35 466	32 526	32 669	-143
Motpost avskrivinger	-33 409	-29 909	-29 909	-35 579	5 670
NETTO DRIFTSRESULTAT	-3 963	9 201	7 292	7 124	168
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
Overføring til investering	80	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	3 213	-4 151	-6 493	-8 717	2 224
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	670	-5 050	-799	1 593	-2 392
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0			0

Bevilgningsoversikt drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnska p 2021	Budsjett 2022	Reg. budsjett 2022	Regnska p 2022	Avvik 2022
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	3 963	-9 201	-7 292	-7 124	-168
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0

Skatt og rammetilskudd

Rammetilskudd og skatt ble budsjettert i tråd med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022. Det var lagt til grunn en nominell skattevekst på - 3,9 prosent fra 2021 til 2022. Ved 1. og 2. tertial ble budsjettene regulert i tråd med de siste opplysningen en hadde på disse tidspunktene. Prognosene for landet var en økning ved Revidert nasjonalbudsjett 2022 til 6,8 prosent. Ved Nasjonalbudsjett for 2023 var skattevekstprognosen på 7,8 prosent.

Illustrasjon av utviklingen av skatteøkningen gjennom året, alle kommuner

Årsakene til den store skatteveksten for landet i 2022, kan knyttes flere forhold, blant annet: bedre arbeidsmarked, høyere personinntekter samt uventede forskudds- og restskatter som følge av høyere kapitalinntekter i 2021.

Tvedestrand kommune

Skatteveksten for Tvedestrand kommune for 2022 ble 14,2 prosent fra 2021 til 2022, mot landets kommuner med økning på 12,7 prosent.

Skatteinntektene for Tvedestrand kommune utgjorde 204,798 mill. kroner, dvs. 15,147 mill. kroner over regulert budsjett og 30,347 mill. kroner over opprinnelig budsjett.

Når det gjelder rammetilskuddet er dette 8,987 mill. kroner høyere enn regulert budsjett.

Økningen gjelder både økt rammetilskudd fast del, redusert inntektsutjevning og økt ekstra skjønnstilskudd.

Tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet ang. koronapandemien utgjør til sammen 18,1 mill. kroner av rammetilskuddet. Kommunens utgifter til korona utgjør 21,3 mill. kroner for hele året, dvs. et avvik på 3,2 mill. kroner som ikke er kompensert kommunen.

Totalt sett for skatt og rammetilskudd har Tvedestrand kommune fått en netto merinntekt på om lag 24,134 mill. kroner sett mot regulert budsjett. Dersom en sammenligner med opprinnelig budsjett er økningen på 40,2 mill. kroner.

Eiendomsskatt

Inntektene fra eiendomsskatt er på 28,9 mill. kroner og er det samme som regulert budsjett.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter er inntekter som ikke knytter seg til bestemte formål i driftsregnskapet, jf. budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 første ledd. De omfatter rente- og investeringskompensasjon til skolesektoren, kirkeformål og eldreomsorgen, samt integreringstilskudd i forbindelse med mottak av flyktninger. Kommunen mottok ca. 2,25 mill. kroner mindre slike statstilskudd enn regulert budsjett, størstedelen gjelder lavere integreringstilskudd. Det ble i 2. tertial vedtatt å øke integreringstilskuddet opp til mottak av 60 flyktninger (økning på 10,3 mill. kroner). Ved årsslutt hadde det kommet 65 flyktninger, men på grunn av at en del flyktninger kom sent på året ble ikke tilskuddene utbetalt i 2022, ergo lavere integreringstilskudd enn regulert budsjett.

Sum bevilgninger drift, netto

Beløp som er regnskapsført til bevilgning for driftsregnskapet til sektorene og ansvar 280, tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik, er på 453,717 mill. kroner. Beløpet finner en igjen i bevilgningsoversikt drift B nedenfor.

Sum bevilgninger netto drift er 21,594 mill. kroner høyere enn regulert budsjettet. Hovedforklaringen er at sektorene har merforbruk på 28,1 mill. kroner samt at budsjettområdet for tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik har merinntekter/mindreforbruk på 6,5 mill. kroner.

Mer detaljerte forklaringer kommer i avsnitt om bevilgningsoversikt B nedenfor samt i sektorenes årsrapporter.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat er på minus 10,034 mill. kroner og er resultat av generelle inntekter minus det som er fordelt til sektorene og avskrivninger.

Avviket mellom regulert budsjett og regnskap gjenspeiler avvikene nevnt ovenfor.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter er summen av renteinntekter og -utgifter, utbytter og avdrag på lån.

Renteinntektene har hatt en merinntekt på 223.000 kroner, mens renteutgiftene har hatt en merutgift på 348.000 kroner.

Utbytter er i tråd med det som er budsjettet.

Avdrag på lån ble som budsjettert på 28,255 mill. kroner.

Netto finansutgifter har et samlet merforbruk på 143.000 kroner.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat endte på minus 7,124 mill. kroner og 168.000 kroner bedre enn regulert budsjett. Netto driftsresultat for opprinnelige budsjett var minus 1,6 prosent i forhold til sum driftsutgifter. Regulert budsjett for netto driftsresultat var minus 1,1 prosent for 2022.

Det vises til kap. 5.2 om korrigert netto driftsresultat og handlingsregler.

Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat

Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat er summen av netto avsetninger og bruk av bundne fond og disposisjonsfond samt dekning av tidligere års merforbruk. Samlet beløp for avsnittet er -7,124 mill. kroner og tilsvarer netto driftsresultat.

Netto bruk av/avsetning til disposisjonsfond ble på 1,593 mill. kroner og disposisjonsfondet utgjør 19,7 mill. kroner ved utgangen av 2022.

Bevilgningsoversikt drift B

Tabellen nedenfor viser netto driftsutgifter for de ulike ansvarsområdene eller sektorene. Den enkelte sektors netto driftsutgifter er fratrukket alle inntekter i sektoren. Det vises til sektorenes årsrapporter som også inneholder bruttoutgifter.

Bevilgningsoversikt drift fordelt på budsjettområdene (nettobeløp i hele 1.000 kroner)	Regnska p 2021	Budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	Regnska p 2022	Avvik 2022
Sum bevilgninger drift, netto	400 911	403 651	432 123	453 717	-21 594
Fordelt slik:					
200 Kommunedirektør, stab og IKT	35 828	36 311	35 800	35 895	-95
210 Samfunn og infrastruktur	32 205	32 604	36 600	44 188	-7 588
220 Læring og oppvekst	127 223	126 423	134 294	130 659	3 635
230 Velferd, psykisk helse og habilitering	77 936	79 971	93 563	103 068	-9 505
240 Helse, familie og rehabilitering	145 790	128 396	148 006	162 529	-14 523
270 Kirke og trossamfunn	4 448	4 498	4 498	4 498	0
280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	-22 518	-4 552	-20 638	-27 120	6 482

I budsjettkontroll pr 1. tertial ble det antydnet et merforbruk for sektorene (utenom kirke og trossamfunn) på om lag 12 mill. kroner ved årsslutt, under forutsetning av at koronarelaterte merutgifter/mindreinntekter ble kompensert.

Ved budsjettkontroll for 2. tertial meldte sektorene (utenom kirke og trossamfunn) om et merforbruk mellom 19 og 26 mill. kroner ved årsslutt, under forutsetning av at koronarelaterte merutgifter/mindreinntekter ble kompensert.

Resultatet for sektorene ble et merforbruk på 28,1 mil. kroner, men da hadde ikke sektorene fått kompensert alt for merutgifter på korona og manglet 2,9 mill. kroner. Dersom en korrigerer for korona ville sektorene hatt et merforbruk på 25,2 mill. kroner.

Altså innenfor det som ble anslått i 2. tertial.

Det var en sektor med mindreforbruk på 3,6 mill. kroner og fire sektorer/områder som hadde merforbruk på 31,7 mill. kroner.

Nedenfor vises manglende koronakompensasjon på om lag 2,9 mill. kroner fordelt på sektorene:

Tall i hele 1.000 kr	Utgifter til korona 2022	Kompensert korona	Avvik
• 1 - Tvedestrand_kommune			
• 200 - Kommunedirektør, stab og IKT	102	67	- 35
• 210 - Samfunn og infrastruktur	231	190	- 41
• 220 - Læring og oppvekst	1 899	1 600	- 299
• 230 - Velferd, psykisk helse og habilitering	7 166	6 159	- 1 007
• 240 - Helse, familie og rehabilitering	11 939	10 444	- 1 495
Sum sektorene	21 337	18 460	- 2 877

Sektorene fikk dekket om lag 18,5 mill. kroner av 21,3 mill. kroner til koronarelaterte forhold.

Det vises for øvrig til årsrapporter for sektorene i kapittel 9. Her følger en oppsummering for økonomifeltet.

Kommunedirektør, stab og IKT

Kommunedirektør, stab og IKT fikk et merforbruk på om lag 100 000 kroner.

IKT-Agder har innsparing på ca. 500.000 kroner, men det er merutgifter på andre IKT-utgifter på ca. 200.000 kroner på lisenser mv.

Politisk ledelse har merforbruk på ca. 250.000 kroner, i hovedsak er dette relatert til fast godtgjøring folkevalgte.

På lønn inkl. sosiale utgifter er det netto merforbruk på om lag 200.000 kroner. Det er merforbruk på 500.000 kroner på stab økonomi som i hovedsak relateres til overtid, merarbeid og noe manglende kompensering av koronautgifter. Personal og organisasjonsstaben har et mindreforbruk på 300.000 kroner som i hovedsak skyldes sykefravær og innsparing på vikarutgifter.

Det er merforbruk på lærlinger på ca. 100.000 kroner som skyldes underbudsjettering.

Det har vært netto innsparinger på andre poster på om lag 150.000 kroner som blant annet gjelder kontorutgifter, utgifter til kurs og reiser, annonser og utgifter til Kontrollutvalg.

Samfunn og infrastruktur

Sektoren som helhet er kommet ut med et merforbruk på ca. 7,6 mill. kroner, eller -20,7 prosent, som i hovedsak skyldes merforbruk på strøm. Merforbruk på strøm er på hele 7,8 mill. kroner.

Det er innsparinger på forvaltning og plan på ca. 2,0 mill. kroner. Det gjelder blant annet merinntekter på selvkostområdene for oppmåling og byggesak.

Samlet merforbruk på kommunalteknikk er 6,1 mill. kroner. Av dette gjelder strøm på 3,2 mill. kroner; herav på vei og gatelys 1,0 mill. kroner, og selvkostområdene vann og avløp

med 2,2 mill. kroner. Ellers på selvkostfeltet for vann, avløp og feiing er det merforbruk å ca. 1,9 mill. kroner, som blant annet skyldes økte utgifter til oppgradering av driftssystemene og utbedringer. Kommunale veier har merforbruk på ca. 1 mill. kroner.

Bygg og anlegg har merforbruk på 3,7 mill. kroner, der merforbruk på strøm utgjør 4,6 mill. kroner. Det vil si at avdelingen har innsparinger på andre områder.

De andre budsjettområdene har mindre avvik fra budsjettene.

Læring og oppvekst

Sektoren hadde samlet sett et mindreforbruk på ca. 3,6 mill. kroner, som tilsvarer 2,7 prosent.

Hovedlinjene er at det er et merforbruk knyttet til skole og mindreforbruk knyttet til barnehage. Kostnader til fellesoppgaver, deriblant tilskudd til private barnehager er langt lavere enn forventet, særlig grunnet nedlegging av to private barnehager våren 2022. En har dermed endrede premisser innen barnehagefeltet med dreining fra private til kommunale plasser.

Fellesoppgaver for sektoren har et mindreforbruk på 2,9 mill. kroner som blant annet inkluderer lavere tilskudd til private barnehager på 2,8 mill. kroner. Ellers hører gjestebarnoppgjør, gjesteelevoppgjør, skoleskyss og interkommunalt PPT-samarbeid til fellesoppgavene for sektoren.

Skolene har samlet merforbruk på ca. 0,75 mill. kroner. Barnehagene har til sammen mindreforbruk på ca. 1,4 mill. kroner.

Velferd, psykisk helse og habilitering (VPH)

Sektoren hadde et merforbruk på totalt 9,5 millioner kroner, eller - 10,2 prosent, i 2022. Dette er omtrent som estimert i 2. tertialrapport dersom sektoren hadde fått inndekning på samtlige korona utgifter. Manglende koronakompensasjon var på 1 mill. kroner.

Sektoren har hatt økte brukerbehov som ikke har vært kjent og budsjettet for i flere avdelinger. Uforutsigbar drift har preget sektoren i hele 2022. Økning av tjenestebehov er forankret i enkeltvedtak, og er hjemlet i lov om kommunal helse og omsorgstjenester. Disse økningene, sammen med høyt sykefravær og merforbruk på sosialhjelpsutbetalinger forklarer i hovedsak merforbruket sektoren har hatt i 2022.

Helse, familie og rehabilitering (HFR)

Sektoren har et betydelig merforbruk i 2022 som hovedsakelig er knyttet lønnsutgifter. Merforbruket er på 14,5 mill. kroner, eller - 9,8 prosent. Inkludert i tallene er 1,5 mill. kroner koronarelaterte utgifter som ikke er kompensert.

Merforbruket, utover koronarelaterte utgifter, skyldes flere faktorer. Merforbruk på lønn er skyldes blant annet problemer med rekruttering og høyt sykefravær. Dette har resultert i bruk av vikarbyrå, ekstravakter og mye overtid som igjen har medført stor belastning på personalet.

Utgifter til vikarbyrå utgjør en merkostnad på 2,7 mill. kroner. Dette gjelder innleie av sykepleiere. Merforbruk på overtid beløper seg til ca. 2,6 mill. kroner. Dette skyldes blant annet avtalen som ble inngått mellom KS og tillitsvalgte om kompensasjon for ekstraarbeid relatert til covid-19 som var gjeldende ut april, samt mangel på personell pga. problemer

med rekruttering og sykefravær.

I tillegg kommer økt bemanning relatert til ressurskrevende brukere som totalt beløper seg til ca. 3,5 mill. kroner, fordelt på natt og dagtid.

Det er et merforbruk på driftsutgifter på nærmere 1,5 mill. kroner. Dette skyldes blant annet økte kostnader på lisenser, matvarer, drivstoff og kostnader til tjenestebiler. OFA - offentlig anskaffelse Agder har inngått avtale med nytt leasingfirma. Betaling for skader på innleverte biler gir en merkostnad. Drivstoffutgifter er også økt i 2022.

Avdeling helse og familie har et merforbruk på 2,3 mill. kroner som blant annet skyldes merkostnader på interkommunale tjenester som legevakten og barnevern samt bruk av vikarbyrå på Tjenna legekantor.

Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik

Dette fellesområdet har et mindreforbruk på 6,482 mill. kroner. Pensjonsfeltet fikk et mindreforbruk på ca. 5 mill. kroner og lønnsoppgjørdisposisjoner fikk et mindreforbruk på 2,7 mill. kroner. Budsjettområdet inneholder også innsparringstiltak på 1,3 mill. kroner angående å holde stillinger vakant der det var mulig. Det ble meldt i 2. tertialrapport at posten var usikker om kunne bli innfridd. Posten stod fremdeles uløst ved årsslutt. For øvrig var det netto innsparinger på budsjettområdet på ca. 0,155 mill. kroner. Beløpet inkluderer ubenyttet bruk av kommunestyrets tilleggsbevilgningspost på 14.000 kroner.

Endrede premisser for driften

I dette avsnittet har en tatt med noen punkter angående endrede premisser for driften. Det gjelder vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Korona

Fra desember 2021 kom en ny koronabølge som resulterte i betydelig nedstenging av hele det norske samfunnet.

For å møte de store bemanningsutfordringene den nye bølgen kunne gi, forhandlet KS fram en kortsiktig tariffavtale med varighet ut 1. tertial 2022. Avtalen innebar betydelig økte overtidsgodtgjørelser samt at flere gruppen kunne få overtid (som deltidsansatte). Dette var en kostbar avtale, men den førte til at det ble mobilisert flere til å arbeide for å dekke opp fravær innen helsetjenester, skoler og barnehager. Uten denne ekstrainsatsen fra mange av våre medarbeidere er vurderingen at driften på ulike områder ville blitt uforsvarlig.

Helseministeren sendte i februar 2022 brev til alle landets kommuner med klar oppfordring til å opprettholde beredskapen knyttet til covid-19-pandemien. Det ble lovet full kompensering for kommunesektorens koronautgifter. Tvedestrand kommune tok dette på ordet. Det var i langt tid, utover hele 2022, uklart hva den faktiske kompenseringen ville bli for den enkelte kommune, og endelig oversikt hadde en ikke før helt på slutten av 2022.

I Tvedestrand kommune var det i 1. kvartal høye smittetall, over 1800 av befolkningen (ca. 30%) var registrert smittet, trolig var dette en betydelig underrapportering da mange tok selvtest og ikke rapporterte.

I Tvedestrand har en også hatt et samtidighetsproblem, det vil si at samtidig som en har hatt høyt koronarelatert sykefravær har en også hatt betydelige problemer med grunnbemanningen, altså at en har slitt betydelig med å rekruttere helsepersonell inn i de faste stillingene.

På begynnelsen av året var alle aktiviteter knyttet til korona aktive, dvs. vaksinerings, teststasjon og smittesporing. Smittesporing og teststasjonen ble avvirket ca. mai. Vaksinerings har pågått hele året 2022, men fra oktober ble denne tjenesten også redusert.

Koronabølgen i første del av 2022 har også gitt betydelig administrativt merarbeid med kriseledelse, rapportering mv.

Alt koronarelatert arbeid har altså medført ekstra utgifter. Kommunens utgifter til korona utgjør 21,3 mill. kroner for hele året, dvs. et avvik på 3,2 mill. kroner som ikke er kompensert kommunen. Det kom fram i nye meldinger at det kun var utgifter til og med 1. halvår som skulle kompenseres. (Pr 30.6.2022 manglet det 0,65 mill. kroner i kompensering).

Det vises til oversikten ovenfor med sektorene og merutgifter som er ført på korona. Det er de to store omsorgssektorene som har de største andel av utgiftene til korona, herav med HFR på 56 prosent og VPH på 34 prosent. De andre sektorene har 10 prosent av koronautgiftene.

Det er lønn og sosiale utgifter som utgjør størstedelen av koronautgiftene, med 94 prosent.

Ressurskrevende brukere

I opprinnelig budsjett var det regnet med syv ressurskrevende brukere. I løpet av året har det skjedd store endringer og ved årsslutt har en 10 ressurskrevende brukere. Den totale ressursinnsatsen for disse ressurskrevende brukerne er beregnet til 40,8 mill. kroner, netto etter inntekter i inntektssystemet er 35,2 mill. kroner. Tilskuddsbeløpet er ca. 16 mill. kroner, da en bare får dekket 80 prosent over 1,5 mill. kroner, altså en egenandel på 19,2 mill. kroner. I opprinnelig budsjett var det beregnet egenandel på ca.13,1 mill. kroner, altså både økte antall ressurskrevende brukere samt økt egenandel på om lag 6 mill. kroner.

Økt ressursbruk til økt volum av tjenester

Økte brukerbehov som ikke var kjent på budsjetteringstidspunktet gjelder særlig sektorene Helse, familie og rehabilitering (HFR) og Velferd, psykisk helse og habilitering (VPH). Det vises til disse sektorenes årsrapporter. Det har vært svært krevende å tilpasse driften under stadige endringer.

Strøm

Merforbruk på strøm er på hele 7,8 mill. kroner fordelt mellom avdeling for Kommunalteknikk på 3,2 mill. kroner og avdeling for Bygg og anlegg med 4,6 mill. kroner. Budsjettet var på 7,6 mill. kroner, altså over en dobling av strømbudsjettet. Det er både økte priser og økt forbruk på grunn av kald vinter som forklarer budsjettoverskridelsen. Det har blitt gjort flere tiltak for å redusere strømforbruket.

Flyktninger

Det ble vedtatt mottak av 70 flyktninger for 2022. Budsjettet ble regulert med mottak av 60 flyktninger. Det kom 65 flyktninger til kommunene, men flere av dem kom først mot slutten av året. Midlene som fulgte med ble ikke inntektsført før i 2023, slik at en har fått en mindreinntekt på integreringstilskuddet for 2022.

1.8.3 Investeringsregnskapet, inklusive avvik

I kommunens regnskap for 2022, s. 6 er det en detaljert oversikt over alle investeringsprosjektene.

Nedenfor følger kommentarer på prosjekter med budsjett i 2022 på én mill. kroner eller mer, som har vesentlige beløpsmessige budsjettavvik. Det er i hovedsak kommentert der disse avvikene har vært +/- 10 prosent.

Det blir lagt fram egen sak for kommunestyret angående overføring av ubrukte bevilgninger i 2022 til budsjett 2023. Dette gjelder for ikke avsluttede prosjekter.

0001 Tvedestrand idrettspark: Restbevilgningen var planlagt brukt til bygging av en kiosk utendørs. Dette var etterspurt av idrettslag som bruker anlegget. På grunn av kapasitetsproblemer ble ikke dette gjort i 2022. Det er mindreforbruk på prosjektet på 0,559 mill. kroner i 2022.

0005 Utbyggingsavtale Lauvåsen boligfelt AS: Framdrift i prosjektet styres av utbygger. Kommunen følger prosjektet med tilsyn osv. Prosjektet har et brutto mindreforbruk på 3,382 mill. kroner i 2022. Nettoutgifter i investeringsprosjektet er alltid lik 0, dette på grunn av anleggsbidrag.

0007 Utbyggingsavtale Slotta industriområde, vann og avløp: Framdrift i prosjektet styres av utbygger. Det har ikke vært aktivitet i prosjektet på mange år, og prosjektet er avsluttet.

0008 Utbyggingsavtale Glastadheia boligfelt III: Framdrift i prosjektet styres av utbygger. Det har vært noe aktivitet i prosjektet i 2022. Det er brutto mindreforbruk på prosjektet på 2,574 mill. kroner i 2022. Nettoutgifter i investeringsprosjektet er alltid lik 0, dette på grunn av anleggsbidrag.

0009 Ny barneskole, parkering og bussavvikling: Se omtale under prosjekt 0300 Ny barneskole, bygning og uteområder.

0010 Ny barneskole, Lyngmyrhallen rehabilitering: Se omtale under prosjekt 0300 Ny barneskole, bygning og uteområder.

0300 Ny barneskole, bygning og uteområder: Omtalen under er felles for prosjektene 0009 parkering og bussavvikling, 0010 Lyngmyrhallen rehabilitering, 0300 bygning og uteområder og 0500 VA-anlegg til tomtegrense, da de skal sees i sammenheng.

Arbeidene har i hovedsak gått som planlagt, med avtalt overlevering 15. mai 2023. Da kan kommunen starte med innflytting, slik at det blir klart til skolestart høsten 2023.

Rehabilitering av Lyngmyrhallen er ferdig, tilbygget følger skolens framdriftsplan.

Parkeringsplassen nedenfor Lyngbakken barnehage ble overtatt høsten 2022.

Ny barneskole med de fire delprosjekter fikk et brutto mindreforbruk på 9,586 mill. kroner i 2022. Netto avvik er på 7,612 mill. kroner. Ubrukte midler i 2022 skyldes annet tidspunkt for forventede utgifter enn det som var innarbeidet i budsjettet. Dette gjelder utgifter utenom fastsatt betalingsplan knyttet til kontraktssum med entreprenøren.

0301 Ny barnehage Bronsbu: Bygget ble tatt i bruk 1.8.2022. Selv om kommunen måtte betale ekstra på grunn av prisøkninger ble det innsparinger på prosjektet. Prosjektet fikk et mindreforbruk på 3,519 mill. kroner.

0302 Tvedestrand næringspark A67, diverse investeringer: I dette prosjektet er det vanskelig å vite hva som må gjøres når, behovet for arbeider avhenger i stor grad av hvilke tomter som selges. Prosjektet vil fortsette i årene framover. Prosjektet har ubrukte midler på 2,571 mill. kroner i 2022.

0306 Boliger personer med funksjonsnedsettelser, 8 enheter: Bygget var ferdig i 2021, og beboerne flyttet inn i leilighetene fra 1.1.2022. Den tekniske igangkjøringen av bygget viste seg å være krevende, og det måtte gjennomføres noen utbedringer.

Tilskuddet fra Husbanken ble høyere enn budsjettet og prosjektet fikk også andre innsparinger. Prosjektet fikk et brutto mindreforbruk på 3,839 mill. kroner.

0348 Lyngørsida, rehabilitering av kommunal brygge: Det ble planlagt at arbeidene skulle gjennomføres høsten 2022, men prosjektet ble utsatt. Det er mindreforbruk på 1,980 mill. kroner på prosjektet.

0350 Gamle sentrum, varmesøkende kamera: Kommunen søkte om tilskudd fra fylkeskommunen innen fristen 1. november 2022. Prosjektet gjennomføres ikke før en får tilsagn om midler. Det er restbeløp på brutto 0,993 mill. kroner.

0500 Ny barneskole, VA-anlegg til tomtegrense: Se omtale under prosjekt 0300 Ny barneskole, bygning og uteområder.

0505 og 0506 Rehabiliteringsplan vann og avløp: Arbeidene har bestått av mange delprosjekter. Arbeidene i Mjåvann/Bydalen ble ferdige. Andre delprosjekter var ny avløpsledning på Gjeving og sjøledninger ved Gården/Borøya. Prosjektet utskifting av vann- og avløpsledninger i Bedehusbakken ble utsatt. Det vises til sak om omdisponering av investeringsmidler i kommunestyrets møte i september 2022, der midler ble omdisponert til 0531 Kollåsveien, ny hovedvannledning mv.

Prosjektene sees i sammenheng. Det ble til sammen mindreforbruk på disse to prosjektene på 0,934 mill. kroner i 2022.

0521 Flomsikring i sentrum: Høsten 2022 ble det gjennomført noen mindre arbeider på Østerkleiv. For øvrig har en avventet effekten av tidligere gjennomførte tiltak, samt at det har vært kapasitetsmessige utfordringer. Det ble mindreforbruk på 1,474 mill. kroner på dette prosjektet i 2022.

0529 Bergsmyr til Mjåvann, turvei og sti: Det ble opprinnelig tatt sikte på å starte arbeidene høsten 2022, men prosjektet ble utsatt. Det er dermed et mindreforbruk på prosjektet på 2,499 mill. kroner i 2022.

0531 Kollåsen, ny hovedvannledning mv.: I kommunestyresak 61-2022 ble kostnadsrammen i prosjektet økt fra 4,5 mill. kroner til 9,0 mill. kroner. Budsjettbevilgningen ble økt i samme sak.

I den nevnte kommunestyresaken var det lagt til grunn at alle arbeidene skulle gjennomføres i 2022. Av ulike årsaker fikk ikke entreprenør startet sine arbeider så raskt som en optimistisk fremdrift i kommunestyresaken hadde forutsatt. Arbeidene i prosjektet ble påbegynt, og en del ble gjort i 2022. Noen arbeider måtte utsettes til våren 2023 og budsjettmidler overføres til neste år. Det ble mindreforbruk på dette prosjektet på 2,243 mill. kroner i 2022.

0533 Sandøya, utvidelse av sjøledninger avløp: Arbeidene i prosjektet ble igangsatt høsten 2022. Det ble et mindreforbruk i prosjektet på 0,750 mill. kroner i 2022.

0701 Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren: Det er mindreforbruk på 1,256 mill. kroner på denne posten i 2022. Innføring av velferdsteknologi har tatt lenger tid enn det en har forutsatt ved budsjettarbeidet.

0801 Holt kirke, reparasjon av tak og tårn: Arbeidene i prosjektet har gått etter planen. Fellesrådet fikk tilsagn fra Riksantikvaren om tilskudd på 1,0 mill. kroner i 2022, som dekket mye av årets utgifter. Det ble mindreforbruk på prosjektet på 1,994 mill. kroner i 2022.

1.8.4 Finansforvaltning

Gjennom 2022 er det rapportert på kommunens finansforvaltning i budsjettkontrollene. Det vises til kommunestyresakene 22/42 og 22/70. I årsberetningen vises det nøkkeltall ved utgangen av 2021 og 2022.

Innskudd/ plasseringer

	31.12.2021		30.04.2022		31.08.2022		31.12.2022	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Innskudd hos hovedbankforbindelse Sparebanken Sør	123,0	99,91	99,2	99,96	75,82	99,9	120,08	100,0
Innskudd i andre banker	0,1	0,09	0,04	0,04	0,085	0,11	0,00	0,0
Sum	123,1	100	99,24	100,0	75,91	100,0	120,08	100,0
Gj.sn. sum ved utgangen av hver måned, pr.	133,6	---	96,15	---	103,58	---	98,55	---
Avkastning siden 31.12.2021 (% regnet av gj.sn. over)	---	1,10	---	1,91	---	2,21	---	2,61
Til sammenligning: 3 mnd. NIBOR (gj.sn) (uten marginpåslag)	---	0,5	---	1,24	---	1,56	---	2,19
Bekreftelse på enkelteksponering <3 % av bankens forvaltningskapital	OK		OK		OK		OK	
Spesifisering av evt. tidsinnskudd og/eller rentebindinger:								
- ingen								

Innskuddsbeløpene i tabellen over angir den samlede bankbeholdning kommunen har. Deler av dette er bundet opp i skattetrekkkonto og egen konto knyttet til utbetaling av formidlingslån. Innestående varierer gjennom året.

Som det fremkommer av tabellen over har beholdningen variert gjennom året. Det vil være naturlige svingninger i tråd med utbetalinger og innbetalinger. Formidlingslånene er tatt opp og blir etter hvert benyttet til sine formål samt at lønn og skattetrekk betales fortløpende. Årets låneopptak på 142,1 mill. kroner ble tatt opp i to deler, 80 mill. kroner i mai og 62,1 mill. kroner i november.

Innestående beløp i Sparebanken Sør var 120 mill. kroner ved utgangen av året og er høyere enn det som finansreglementet setter som øvre grense på 100 mill. kroner.

Avkastningen i prosent på kommunens innskuddskonti er økt fra årsskiftet 2021. Dette skyldes at rentenivået er gått opp i perioden. Av tabellen over fremgår det at gjennomsnittet av innestående bankbeholdning er 98,55 mill. kroner.

På kommunens konsernkonto var rentebetingelsene gjennomsnittlig NIBOR pluss 50 rentepunkter til og med mai måned. Etter det var påslaget på NIBOR pluss 35 punkter. For hele året har en regnet pluss 40 punkter. Pr. 31.12.2022 var gjennomsnittlig NIBOR + 40 rentepunkter 2,59 prosent. Beregnet avkastning fra banken er 2,61 prosent pr dd., dvs. noe høyere.

Gjennom året varierer likviditeten relativt mye, da utbetalinger og innbetalinger kommer ujevnt. Det er dermed behov for en driftskonto som tidvis har relativt store innestående

beløp. Krav til avkastning på kommunens innskudd må derfor være begrenset. Dersom en hadde hatt kapasitet til å følge likviditeten gjennom året nøyere, hadde det nok vært mulig å gjennomføre kortsiktige plasseringer som kunne ha gitt noe mer avkastning. En slik finansforvaltning er ressurskrevende slik at en ikke har kunnet prioritere dette.

Kommunedirektøren ser ikke at det har skjedd vesentlige endringer i markedet som har påvirket kommunens risikoeksponering i løpet av 2022. I skrivende stund er det fremdeles urolige tider med krig i Europa og økende renter mv., noe som kan føre til økt risikoeksponering dersom forholdene eskalerer enda mer.

I og med en kun har avtaler med sikre banker som har nok likviditet, samt at en ikke har sertifikat- og obligasjonslån, er ikke kommunen så utsatt ved plutselige endringer i markedet.

Tvedestrand kommune har for tiden ikke langsiktige finansielle aktiva. Som langsiktige finansielle aktiva regnes ubundne fondsmidler som ikke planlegges brukt de nærmeste fire årene.

Gjeldsporteføljen

	31.12.2021		30.04.2022		31.08.2022		31.12.2022	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Alle lån:								
Lån med p.t.-rente	365,8	44,7	404,7	48,7	483,5	53,3	525,5	55,5
Lån med NIBOR-basert rente	0		0					
Lån med fastrente	453,0	55,3	426,4	51,3	423,6	46,7	420,7	44,5
Finansiell leasing	0		0					
Samlet langsiktig gjeld	818,8	100,0	831,1	100,0	907,1	100,0	946,2	100,0
Investeringslån:								
Lån med p.t.-rente	201,2	30,8	217,9	33,8	297,2	41,2	347,3	45,2
Lån med NIBOR-basert rente	0	0	0	0	0	0	0	0
Lån med fastrente	453,0	69,2	426,4	66,2	423,6	58,8	420,7	54,8
Sum investeringslån	654,2	100,0	644,3	100,0	720,8	100,0	768,0	100,0
Vektet p.t.-rente, Kommunalbanken	---	0,95	---	1,91	---	2,45	---	2,48
Vektet p.t.-rente, KLP banken	---	1,02	---	1,83	---	2,45	---	2,47
Vektet rente, Husbanken	---	0,79	---	0,81	---	0,98	---	1,17
Største løpende enkeltlån	79,3		77,8		80,0		79,0	
Antall løpende enkeltlån	28		29		30		32	

Samlet lånegjeld er 946,2 mill. kroner ved årsslutt. Det inkluderer både investeringslån på 768,0 mill. kroner og formidlingslån på 178,2 mill. kroner.

Vektet p.t.-rente er beregnet til 2,48 prosent i Kommunalbanken. Vektet p.t.-rente for KLP-banken er beregnet til 2,47 prosent. I Husbanken er vektet p.t.-rente for året beregnet til 1,17 prosent.

Av tabellen ovenfor om gjeldsporteføljen ser en at det ved utgangen av året har vært 32 aktive lån. Ni av disse er formidlingslån i Husbanken, mens resterende er lån i

Kommunalbanken og KLP-banken. Det har vært en økning med netto fire lån fra 2021. Det er stadig fokus på å forenkle og lette den løpende låneoppfølgingen. Av hensyn til risikospredning ved bruk av fastrentebetingelser må det likevel være et visst antall lån.

Oversikt over lån med fastrente

Spesifikasjon av lån med fastrente pr. 31.12.2022					
Lånenr.	Långiver	Mill. NOK	Rente (%)	Bindings-tid i år fra start	Utløp av binding
20120616	Kommunalbanken	23,1	2,03	6	17.12.2027
20180029	Kommunalbanken - grønt	76,3	2,54	8	02.02.2026
20190440	Kommunalbanken	62,9	2,25	5	27.09.2024
20190619	Kommunalbanken	36,6	2,46	6	10.12.2025
20200542 Grønne investeringer 2020	Kommunalbanken - grønt	28,9	0,97	3	07.12.2023
20200543	Kommunalbanken	6,7	1,07	3	07.12.2023
20220368	Kommunalbanken	32,1	4,27	3	24.11.2025
8317.50.33249	KLP banken	7,9	2,44	5	20.12.2024
8317.53.61513	KLP banken	13,6	1,34	5	09.12.2025
8317.55.84288	KLP banken	44,2	2,42	5	09.10.2023
8317.56.92595	KLP banken	46,7	2,03	7	18.03.2027
8317.58.42198	KLP kommunekreditt	41,7	1,42	3	25.06.2024
Sum		420,7			

Av tabellen ovenfor "Spesifikasjon av lån med fastrente", fremgår det at det er relativt god spredning på forfallstidspunktene for lånene med fastrente. Gjeldende finansreglement angir maksimal rentebindingstid til 10 år.

De fleste lånene med rentebinding har en rentesats som er lavere enn vektet p.t.-rente i Kommunalbanken og KLP-banken. Det er kun to lån som har høyere fastrentesats enn de vektete p.t.-rentene. I og med rentene er økende, vil nok også fastrentene på nye lån øke. Avgjørelsene om fastrente tas med den hensikt å sikre kommunens utgiftsside fremover. De siste årene har det vært store endringer i rentemarkedet, som må tas med i vurderingene av om binding av renten er fornuftig eller ei. Det sist reviderte finans- og gjeldsreglementet angir at minimum 40 prosent og maksimum 90 prosent av investeringslånene skal ha fastrente. Av kommunens samlede investeringslån er det 54,8 prosent som har fastrentebetingelser ved utgangen av 2022, noe som er innenfor reglementets bestemmelser.

Lån med flytende vs. fast rente

Alle formidlingslånene har flytende rente, noe som er i tråd med finansreglementet.

Alle eksisterende lån løper til de gradvis er nedbetalt av kommunen og de tre låneinstitusjonene kommunen benytter er solide selskaper. Det bør derfor ikke være noen risiko knyttet til fremtidig finansieringsbehov.

Ved utgangen av 2022 var tre av lånene "bulletlån". Det innebærer at hele lånesummen kan innfris ved endelig forfall, men det er også mulig å betale ned på lånesummen

underveis. Renter betales hvert år. Årsaken til at en har inngått avtaler om "bulletlån", er blant annet at det da blir lettere å tilpasse nedbetalingen til kommunens vedtatte budsjett for betaling av avdrag.

Fordeling av låneporteføljen på de tre bankene er slik pr 31.12.2022:

- Husbanken 18,8 prosent, (herav: alle flytende rente)
- Kommunalbanken 47,2 prosent, (herav: 60 prosent fast og 40 prosent flytende rente)
- KLP Banken 34,0 prosent, (herav: 48 prosent fast og 52 prosent flytende rente)

Ifølge kommunens eget finans- og gjeldsreglement skal dette vedtas av kommunestyret minst en gang i hver periode. Dette ble gjort i 2017. Ifølge "Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner", med ikrafttredelse 1. januar 2020, er det ikke lenger slikt krav. Kommunens finans- og gjeldsreglementet bør imidlertid oppdateres i tråd med ny kommunelov og forskriften.

Utvikling i lånegjeld

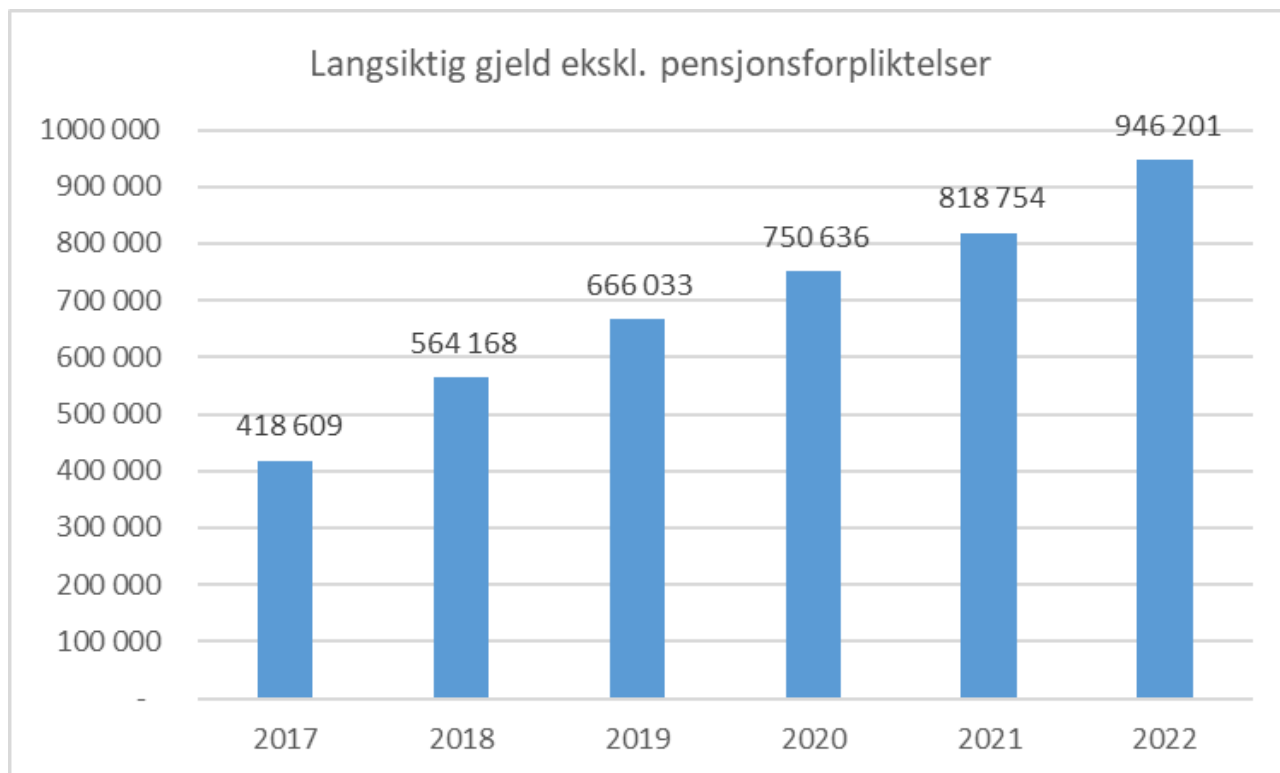
Utviklingen i kommunens lånegjeld for 2022 kan illustreres slik (beløp i mill. kroner):

Beløp i mill. kroner	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	Nedbetalt i 2022	31.12.2022	Økning i 2022
Investeringslån	534,6	597,4	654,2	28,3	768,0	113,8
Formidlingslån	131,4	153,2	164,6	11,4	178,2	13,6
Sum	666,0	750,6	818,8	39,7	946,2	127,4

Gjelden har økt fra 2021 til 2022. Brutto lånegjeld pr innbygger har økt fra 133 893 kroner i 2021 til 153 008 kroner i 2022. Beløpene er inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler. Innbyggertall er pr 31.12.

Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser

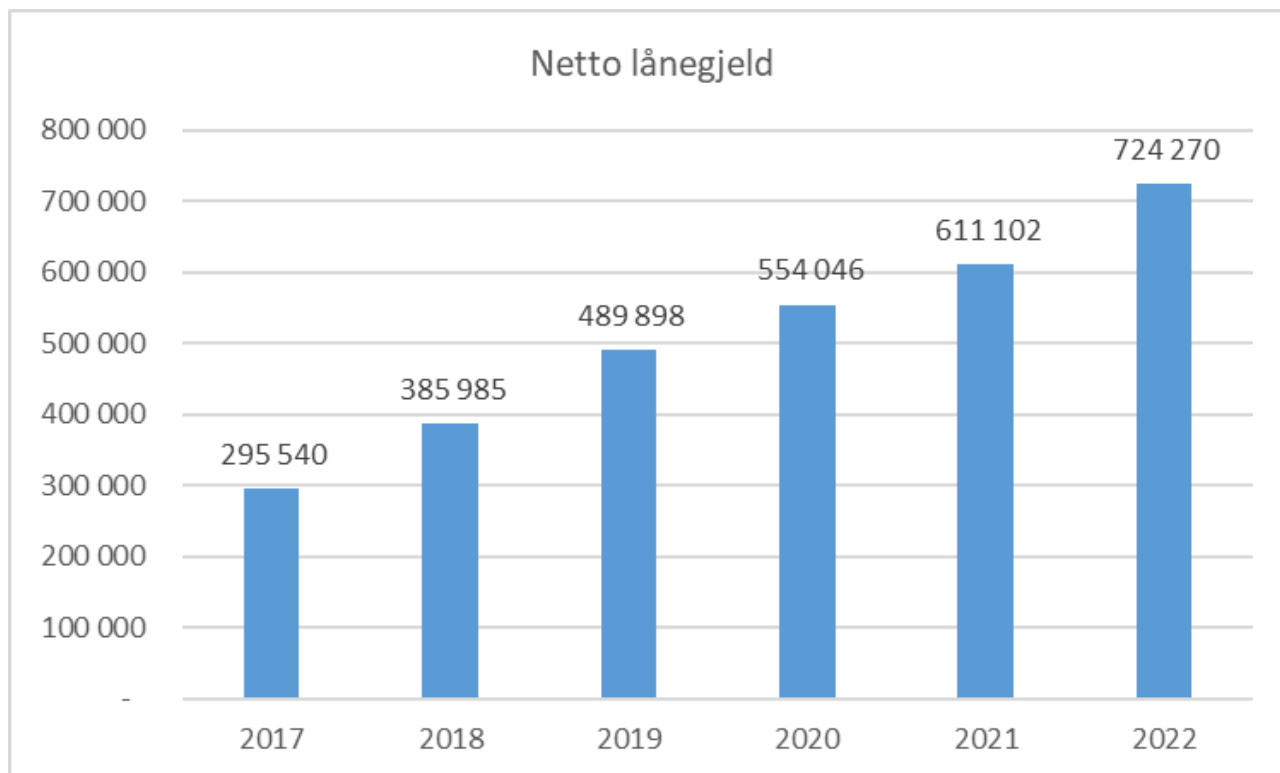
Nedenfor vises utvikling i langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser fra 2017 til 2022.

Grafene viser total verdi av den langsiktige gjelden eksklusiv pensjonsforpliktelser. Langsiktig gjeld er knyttet til finansiering av investeringer gjennom opptak av lån med lengre nedbetalingstid enn ett år. Gjelden er knyttet til formålene i kommunelovens §§ 14-14 til 14-17 og inkluderer både investeringslån og formidlingslån. Beregningen omfatter ikke pensjonsforpliktelser, og ikke konsernintern langsiktig gjeld. Tall er hentet fra KOSTRA, tall i 1000 kr. Det har vært over dobling av den langsiktige gjelden fra 2017 til 2022.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. Nedenfor vises utvikling de siste årene for denne indikatoren. Tall er hentet fra KOSTRA, tall i 1000 kr. Netto lånegjeld har en økning på 145 prosent i perioden.

Likviditet

Kommunen har hatt god nok likviditet til å dekke de løpende utbetalingene de senere årene. Kassakreditten på inntil 30 mill. kroner har ikke vært benyttet i 2022.

Kommunelovens § 14-13 krever at kommunene skal ha nok midler til å dekke betalingsforpliktelse ved forfall. Likviditet måles ved å se på forholdet mellom balanseførte verdier for omløpsmidler og kortsiktig gjeld, justert for midler og gjeld uten kontantstrøm (f.eks premieavvik). Omløpsmidler består av kortsiktige fordringer samt kasse og bankkonti. Forholdstallet utgjør 1,6 med utgangspunkt i balansetall pr 31.12.2022. Det anbefales et forholdstall på minst 1. Dersom en inkluderer andel av førstkommande års avdrag og tilhørende renter på langsiktig gjeld i tallet for kortsiktig gjeld, vil forholdstallet reduseres.

Ved utgangen av 2022 har Tvedestrand et akkumulert positivt netto premieavvik på 30,76 mill. kroner, dette er netto 4,90 mill. kroner høyere enn ved utgangen av 2021.

Det akkumulerte premieavviket svekker generelt sett likviditeten, siden en har betalt mer til pensjonskassene enn det som er utgiftsført i regnskapet. Premieavviket utgiftsføres med 1/15 hvert år for avvik oppstått til og med i 2010. Avvik fra 2011 til 2013 skal utgiftsføres med 1/10 hvert år, mens det fra 2014 skal benyttes 1/7. Premieavviket vil kunne utgjøre en betydelig likviditetsutfordring både i Tvedestrand og i kommunesektoren for øvrig. For å demme opp for dette, burde en hatt fondsmidler tilsvarende. Disposisjonsfondet er 19,708 mill. kroner ved utgangen av 2022.

1.8.5 Finansielle nøkkeltall

Medio mars 2023 publiserte Statistisk sentralbyrå (SSB) foreløpige KOSTRA-tall for 2022. Endelige KOSTRA-tall blir publisert i juni 2023. Tvedestrand kommune er i kommunegruppe 1 fra 2020.

I tabellen er det tatt med noen finansielle nøkkeltall både for Tvedestrand, kommunegruppe 1 som Tvedestrand var en del av, Agder og alle kommunene i landet unntatt Oslo. I tillegg har en gjengitt endelige tall for Tvedestrand for de siste årene, slik at en kan se utviklingen.

KOSTRA nøkkeltall	Endelige tall for					Foreløpige tall for 2022			
	Tvedestrand					Tvede	Gj.sn. kom-	Gj.sn.	Gj.sn. alle
	2017	2018	2019	2020	2021	strand	Grupp e 1	Agder	Kom muner unntat t Oslo
Netto driftsres. i % av brutto driftsinntekter	1,4	1,1	-1,5	1,8	0,7	-1,1	1,7	0,6	2,6
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	4,7	11,7	5,9	9,6	13,2	10,2	21,2	22,1	21,7
Frie inntekter i kroner pr. innbygger	56 536	58 500	60 491	61 935	65 576	70 149	67 213	66 210	66 956
Netto lånegjeld i kroner pr. innbygger (konsern)	48 561	63 599	80 935	91 321	99 935	117 120	93 502	86 150	91 984

Netto driftsresultatet er omtalt tidligere i årsberetningen.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. I tidligere år har arbeidskapitalen vært svak. En ser av oversikten at arbeidskapitalen har økt fra 2017 til 2021, men den har falt litt fra 2021 til 2022 igjen.

Med frie inntekter menes inntekter kommunen kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten utgjør mesteparten av disse inntektene. Fra 2021 til 2022 økte inntektene pr. innbygger med om lag 7 % for Tvedestrand. Frie inntekter pr. innbygger er høyere enn de andre sammenlignbare gruppene.

Med netto lånegjeld menes langsiktig lånegjeld fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. Kommunens investeringsnivå har tidligere vært lavt, men har økt en god del de siste årene på bakgrunn av større utbyggingsprosjekter samt at en de siste årene kun har betalt minimumsavdrag på investeringslånene. Kommunens lånegjeld pr. innbygger var i 2022 høyere enn de andre gruppene en sammenligner seg med.

2 Kommunedirektør, stab og IKT (200)

2.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Kommunedirektørens kontor, personal- og organisasjonsavdelingen (HR, personal og service- og dokumentcenter m.m.), økonomiavdelingen (budsjett, regnskap, fakturering, innfordring, eiendomsskattekontor, innkjøp m.m.), politiske styringsorgan, revisjon og kontrollorgan, valg, diverse fellesutgifter, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud, bedriftshelsetjeneste, beredskap, samfunnsplanlegging, informasjonssikkerhet, salgs- og skjenkebevillinger og lærlinger, samt IKT-utgifter for hele kommunen med IKT Agder IKS.

2.1.1 Økonomi

Årsberetning 2022 - driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2022	Reg budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik 2022
200 Kommunedirektør, stab og IKT				
Inntekt	-2 174	-1 930	-2 530	600
Utgift	38 485	37 730	38 425	-695
Netto	36 311	35 800	35 895	-95

Kommunedirektør, stab og IKT fikk et merforbruk på om lag 100 000 kroner.

IKT-Agder har innsparing på ca. 500.000 kroner, men det er merutgifter på andre IKT-utgifter på ca. 200.000 kroner på lisenser mv.

Politisk ledelse har merforbruk på ca. 250.000 kroner, i hovedsak er dette relatert til fast godtgjøring folkevalgte.

På lønn inkl. sosiale utgifter er det netto merforbruk på om lag 200.000 kroner. Det er merforbruk på 500.000 kroner på stab økonomi som i hovedsak relateres til overtid, merarbeid og noe manglende kompensering av koronakompensasjon. Personal og organisasjonsstaben har et mindreforbruk på 300.000 kroner som i hovedsak skyldes sykefravær og innsparing på vikarutgifter.

Det er merforbruk på lærlinger på ca. 100.000 kroner som skyldes underbudsjettering.

Det har vært netto innsparinger på andre poster på om lag 150.000 kroner som blant annet gjelder kontorutgifter, utgifter til kurs og reiser, annonser og utgifter til Kontrollutvalg.

2.1.2 Årsverk

Målingindikator	1. Januar	Måned Des 2022	Endring
Faste årsverk	17,5	16,8	-0,7
Midlertidige årsverk			
Sum årsverk	17,5	16,8	-0,7

Tabellen over viser årsverk ved årsskiftet. Sektoren har et budsjett på 19,68 årsverk inkl. politisk ledelse, hovedtillitsvalgt og hovedverneombud. Uten politisk ledelse er det 18,48 årsverk i budsjettet.

Tallene i tabellen ovenfor er uten politisk ledelse på 1,2 årsverk.

Det har vært et svært høyt arbeidspress på ansatte hos kommunedirektøren og i staben i året 2022. Det har vært en vakant stilling på 0,6 årsverk fra 1.7.2022 i økonomistaben i tillegg til vakante stillinger i personalstaben på ca. 1 årsverk fra høsten 2022. Til sammen var det 16,8 årsverk ved årsslutt.

2.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Aktivitetsnivået i dette ansvarsområdet har generelt vært høyt i 2022 med utgangspunkt i blant annet oppgaver knyttet til oppfølging av utviklingsalternativet, arbeid knyttet til etablering av NAV Øst i Agder med Tvedestrand som vertskommune, nye IKT-systemer, koronasituasjonen samt flyktningsituasjonen. Det er ikke registrert vesentlig avvik i forhold til det som er lagt inn i budsjettet for 2022.

2.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2021	Sykefravær 2022	Endring
Korttid	1,3%	1,5%	0,3%
Langtid	3,8%	4,2%	0,4%
Sum fravær	5,1%	5,7%	0,6%

Sykefraværet er økt noe fra 2021. Fraværet er ikke jobbrelatert. Sykefraværet er lavere enn det som er kommunens måltall.

2.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score - stab	4,2	4,3
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent - stab	60 %	100 %
	Medarbeiderundersøkelse, score - kommunedirektørens ledergruppe	4,2	4,5
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent - kommunedirektørens ledergruppe	60 %	100%
	Sykefravær, totalt	8,0 %	5,7 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	1,5 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 0,3 %

Det er gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2022. Svarprosent er på 100 prosent både i staben og for kommunedirektørens ledergruppe.

Scoren er på 4,3 i staben og 4,5 i kommunedirektørens ledergruppe, dvs. over det som er satt som måltall. Maks score er 5.

Det har ikke vært gjennomført brukerundersøkelse i 2022.

Sykefraværet er lavere enn måltallet.

Merforbruk er på ca. 100.000 kroner, - 0,3 prosent og innenfor måltallet.

Se også kommentarer i eget avsnitt ovenfor.

2.1.6 Fokusområder

FOKUSOMRÅDENE:

Kommunedirektørnivå inkl. stabene

- Oppfølging og evaluering av utviklings- og omstillingsprosjektet for hele kommunen i perioden 2022-2025 med særlig vekt på ny organisasjon- og ledelsesstruktur og effektivisering gjennom digitalisering, og riktig kompetanse for oppgaveløsning. Gjennom prosjektet ha større og mer systematisk fokus på frivillighet som strategi i fremtidige tjenesteløsninger.
- Samlende og utviklende ledelse for gjennomføring av utviklingsstrategien i vedtatt handlingsplan innenfor de økonomiske rammene og forutsetningene som ligger i budsjett og økonomiplan.
- Ressurs- og prosjektstyring på overordnet nivå med sterkt fokus på planlegging og gjennomføring av vedtatte investeringsprosjekter.
- Systematisk arbeid med internkontroll og avvikssystem, samt innkjøp, beredskap og sikkerhet.

IKT – IKT Agder IKS

- Sørge for på overordnet nivå gjennomføring av IKT-prosjekter i organisasjonen (porteføljestyling), og delta aktivt i styringen av det interkommunale selskapet IKT Agder IKS.
- Understøtte alle IKT-prosjekter som gjennomføres innenfor IKT Agder-samarbeidet.
- Ha sterkt fokus på digitalisering med gevinstrealisering ved innføring og utvikling av IKT-systemer i organisasjonen.

KOMMENTARENE:

Kommunedirektørnivå inkl. stabene:

De fleste kulepunktene ovenfor er i rute. Det er fokus på lederutvikling, opplæring i bruk av IKT-system, etc.

Digital transformasjon er et kompetanseprogram for digitalisering. Programmet er i regi av Digi Agder for toppledergruppene på Agder. Kommunedirektørens ledergruppe i Tvedestrand har deltatt.

IKT – IKT Agder IKS

Når det gjelder IKT-prosjekter som gjennomføres i regi av IKT-Agder, som staben er direkte involvert i, er det implementering av følgende som kan nevnes: Ehandel, nytt gebyr- og VA-system, intranett og samhandling, nytt telefoni/ samhandlingsystem, forprosjekt Ekko (framtidens arkivløsning).

Deltakelse i arbeids-, prosjekt-, og styringsgrupper i forbindelse med anskaffelser av systemer er svært ressurs- og tidkrevende.

Når det gjelder Ehandel og nytt gebyr- og VA-system er disse prosjektene ikke i rute. Grunnen kan i stor grad tilskrives forsinket fremdrift fra leverandørene og prosjektstyring.

Det presiseres at innenfor alle systemene drives det kontinuerlig utvikling og forbedring. Medarbeidere er deltakere i ulike faggrupper gjennom IKT Agders forvaltningsgruppe.

Staben er også involvert i innføring av fagsystemer i sektorene som har kobling mot lønn og økonomi.

2.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Avholdte medarbeidersamtaler

Økonomistab har avholdt medarbeidersamtaler i 2022 med de som ønsket det. Verktøyet dossier er benyttet. Organisasjon og personal har gjennomført medarbeidersamtaler med alle i 2022.

Oversikt HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Ikke registrert slike avvik i 2022.

Avholdte øvelser

Det er ikke avholdt øvelser i 2022.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det ble gjennomført vernerunde høsten 2022. Ingen betydelige avvik ble registrert, men det ble tatt opp forhold som at det er lytt mellom en del kontorer, ønske om mer solskjerming, justering ventilasjon, arbeidslys, ønske om at sosiale arrangementer kommer tilbake etter pandemien. Det ble gitt tilbakemelding om stort arbeidspress.

Kompetansehevingstiltak

Det har vært avholdt noe lederopplæring i egen regi og via digitale tilbud fra KS.

Det har vært ansatte på eksterne webkurs- og seminarer, blant annet innen: inkasso, eiendomsskatt, regnskap for kirkelige fellesråd og diverse økonomi-, lønn- og arkivkurs.

Ansatte har deltatt på kurs for å holde seg faglig oppdatert i lov- og avtaleverk, samt for å oppdatere og videreutvikle fagsystemer. En ansatt har tatt videreutdanning i «livet i og rundt ledelse» og «styringsverktøy i offentlig sektor».

3 Samfunn og infrastruktur (210)

3.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Tjenesteområdene er slik fordelt på avdelingene:

Avdeling Bygg og Anlegg: Drift av alle kommunens og boligstiftelsens bygninger og anlegg. Havnevesen/brygger og havnedistrikt, tilskudd båtselskap. Prosjektledelse.

Avdeling Renhold: Renhold og hygiene ved alle kommunens og boligstiftelsens bygninger og anlegg, samt renhold i noen privateide lokaler der kommunen har tjenester.

Avdeling Forvaltning: Arealplan og byggesak, kart og oppmåling, Boligkontoret, boligtilskudd og bostøtte, miljøvernarbeid, landbruksforvaltning og viltforvaltning, næring og næringsutvikling, Kulturrådgivning og kulturarbeid med aktiviteter for flyktninger, bibliotek med diverse kulturarrangementer, frivilligsentral med utlånsentral.

Det er foreløpig ikke ansatt egen avdelingsleder for forvaltning slik det er lagt opp til i organisasjonsplanen. Inntil dette er avklart fungerer sektorleder som avdelingsleder for plan og forvaltning

Avdeling Kommunalteknikk: Kommunalt verksted, kommunale veier, vei og gatebelysning, parkering, skjærgårdspark, brann-/feiervesen, parker, grøntareal og lekeplasser, kommunale badeplasser, vann og avløp, kommunale avgifter. Prosjektarbeid og oppfølging av egne fagområder i utbyggingsavtaler.

Avdeling Kulturskolen Øst i Agder

Undervisningstilbud i Risør, Gjerstad, Vegårshei og Tvedestrand.

400 elevplasser, 21 pedagoger, Rektor i 100%

Fag: Visuell kunst, Musikk, Dans, Teater, Musikkterapi, demens, funksjonsnedsettelse, psykisk helse, Babysang, Spilloffene, kor for unge med funksjonsnedsettelse.

3.1.1 Økonomi

Årsberetning 2022 - driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2022	Reg budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik 2022
210 Samfunn og infrastruktur				
Inntekt	-61 819	-68 432	-72 535	4 103
Utgift	94 423	105 032	116 723	-11 691
Netto	32 604	36 600	44 188	-7 588

Oppsummert for sektoren

Samfunn og infrastruktur

Sektoren som helhet er kommet ut med et merforbruk på ca. 7,6 mill. kroner, eller -20,7 prosent, som i hovedsak skyldes merforbruk på strøm. Merforbruk på strøm er på hele 7,8 mill. kroner.

Det er innsparinger på forvaltning og plan på ca. 2,0 mill. kroner. Det gjelder blant annet merinntekter på selvkostområdene for oppmåling og byggesak.

Samlet merforbruk på kommunalteknikk er 6,1 mill. kroner. Av dette gjelder strøm på 3,3 mill. kroner; herav på vei og gatelys 1,0 mill. kroner, og selvkostområdene vann og avløp med 2,2 mill. kroner. Ellers på selvkostfeltet for vann, avløp og feiing er det merforbruk å ca. 1,9 mill. kroner, som blant annet skyldes økte utgifter til oppgradering av driftssystemene og utbedringer. Kommunale veier har merforbruk på ca. 1 mill. kroner.

Bygg og anlegg har merforbruk på 3,7 mill. kroner, der merforbruk på strøm utgjør 4,6 mill. kroner. Det vil si at avdelingen har innsparinger på andre områder.

De andre budsjettområdene har mindre avvik fra budsjettene.

Oversikt pr. avdeling:

Forvaltning og plan (21020)

Plan og bygg brukte mye interne ressurser på revidering av kommuneplanens arealdel særlig høsten 2022. Arbeidet ble ikke ferdigstilt i 2022. Plan, byggesak, oppmåling, landbruk og miljøvern jobbet parallelt med vanlige saker i tillegg til å bidra i kommuneplanarbeidet. Det medførte at andre oppgaver delvis ble satt på vent.

En liten nedgang i antall nye byggesaker høsten 2022, skyldtes sannsynligvis høyere byggevarepriser.

Næringskontor, Landbruk, miljø og viltforvaltning og boligkontoret er innenfor budsjetterte rammer.

Kommunalteknikk (21030)

Kommunale veier

Brøytekostnader for 2022 ga merforbruk på kr. 175.000,-. Ny snøfres ble innkjøpt. Opparbeiding av snuplass Bergendalshøgda og fortau på Gjeving var ikke i budsjettet, og ga et merforbruk på kr. 260.000,-. Drivstoffkostnader gav et merforbruk på kr.133.000,-. Konsulent og juristkostnader ga merforbruk kr. 134.000,-, i tillegg kommer kostnader til gatefeiing etter vinteren kr. 85.000,- og økte driftsutgifter grunnet prisstigning. Samlet overforbruk kr. 985.000,-

Vei- og gatelys

Strømutgiftene viser et overforbruk på kr. 980.000,-. I tillegg ble det en del ekstra kostnader på lysanleggene som skyldes skader og gamle anlegg på kr. 130.000,-. Sluttresultatet får året ble et overforbruk på kr. 1.100.000,-.

Parkering

For parkering ble det noe merforbruk til endringer av skilt og økte kostnader for baksystem

for parkeringskontroll. Driftsutgiftene resulterte med samlet merforbruk på 226.000,-. Inntektene fra parkering viser merinntekter med kr. 388.000,-. Samlet resultat for denne posten 161.000,- i merinntekter.

Park & Grøntanlegg

Vi hadde innleid hjelp for kr. 128.000,- i en periode, og holdt igjen på materiell og utstyr slik at overforbruk på driften endte på kr. 50.000,-. Det ble mindre inntekter her med kr. 138.000,- grunnet veldig lav bemanning. Sluttresultatet er kr. 188.000,- i overforbruk.

Skjærgårdstjenesten

Denne posten kom ut med et mindreforbruk på kr. 268.000,- som i hovedsak skyldes merinntekter på salg av tjenester og overføring fra Agder Fylkeskommune.

Vann

Posten viser et samlet merforbruk på driftskostnader og materiell på til sammen kr. 1.500.000,-. Av disse er kr. 1,1 mill. - merkostnader for bytte av en vannledning i asbest som ikke var mulig å reparere.

Strømkostnader utgjør merforbruk på kr. 750.000,- på grunn av økt pris på strøm. I tillegg kommer økte kostnader til kjemikalier og transport, samt en kraftig prisøkning på materiell og leiekostnader for kjemikalietanker som ga et merforbruk på kr. 200.000,-. På inntektssiden ble det merinntekter med kr. 508.000,- som et resultat av noen flere tilkoblinger til vann. Samlet sluttresultat ble et overforbruk på kr. 1.540.000,-.

Avløp

Avløpsfeltet viser et samlet merforbruk på driftskostnader og materiell på kr. 2.470.000,-. Strømkostnader utgjør merforbruk på kr. 1.500.000,- grunnet økte strømpriser. Kostnader til oppgradering av driftssystemene utgjør ca. 600.000,-. Det har blitt utført flere utbedringer med bytte av flere pumpestammer og pumper i avløpsstasjonene grunnet alder/tilstand. Samlet kostnader her er kr. 900.000,-. I tillegg kommer økte kostnader til kjemikalier og transport, samt en kraftig prisøkning på materiell og andre servicekostnader som utgjør ca. kr. 256.000,-. Dette sammen med uforutsette hendelser på avløpsnett er årsaken til overforbruket. Inntektene på avløp ble kr. 715.000,- høyere enn budsjettet grunnet flere tilknytninger til avløp etter oppfølging og kontroll på avløpsnett. Oppfølging av mange ulike utbyggingsprosjekter krever mye av de ansatte og reduserer kapasitet til den daglige driften.

Generelle betraktninger angående vann og avløp

Det er over tid opparbeidet seg et betydelig behov for oppgradering av vann- og avløpsnett i kommunen. I sentrumsområder er det et stort behov for utskifting av vann- og avløpsledninger grunnet alder og tilstand. Avløpsledninger som får inn fremmedvann resulterer i merkostnader på drift, noe som gir store strømkostnader. Gamle vannledninger i sentrum kan resultere i dårlig vannkvalitet og leveringssikkerhet. I tillegg har flere av kommunens pumpestasjoner behov for oppgradering og utskifting. Samlet er det behov for store investeringer for å få dette utbedret anslagsvis i størrelse mellom 5 - 10 mill. per år i en 10 -15 års periode. Uten disse utbedringene vil renseanleggene ikke kunne ha kapasitet til å ta imot så store avløpsmengder grunnet fremmedvann som et resultat av lekkasjer på avløpsnett.

Brannvesen

Denne posten kom ut med et overforbruk på kr. 208.000,-. Dette skyldes økte kostnader til låneopptak for 110 tjenesten.

Feiing

Denne posten er i balanse.

Oppsummert:

	Regnskap	Budsjett	Avvik
• 1251110 - Vann	-4 228 725	-5 768 000	-1. 539 275
• 1251112 - Avløp	-1 418 960	-3 891 000	-2 472 040
• 1251114 - Feiing	- 932 171	-935 000	- 2 829
• 1251210 - Kommunale veier	5 950 807	4 965 000	- 985 807
• 1251211 - Vei- og gatelys, drift	2 068 494	964 000	-1 104 494
• 1251213 - Teknisk drift, maskinpark	638 929	700 000	61 071
• 1251214 - Parkering, drift	-1 454 584	-1 293 000	161 584
• 1251216 - Parker og lekeplasser	1 086 580	899 000	-187 580
• 1251217 - Skjærgårdspark og friluftsområder	344 019	612 000	267 981
• 1251313 - Brannvesen	6 625 396	6 417 000	-208 396
Totalt	10 725 716	4 581 000	- 6 144 716

Merforbruk på selvkostområdene utgjør 4,1 mill. kroner. Merforbruk på de andre områdene er på ca. 2,0 mill. kroner.

Bygg og anlegg (21040)

Det er god kontroll på økonomien i avdelingen, med unntak av utgifter til strøm. Avdelingen fikk et merforbruk på 3,7 mill. kr. Merutgifter til strøm er hele 4,6 mill. kr.

Budsjettet er stort og fordelt på 50 bygg og anlegg / områder. Nedenfor listes opp avvikene av en viss størrelse.

Besparelser

Det er mindreforbruk innen følgende områder: Lønn inkl. sosiale utgifter 161 000 kr, vedlikehold 340 000 kr, serviceavtaler, kommunale avgifter og renovasjon ca. 200 000 kr, mer salg av tjenester 396 000 kr.

Merkostnader

Det er gjennomført en jordskiftesak på Søgnebrygga. Vi vant saken men det førte til en merutgift på kr 120 000 kr.

Ved opparbeidelse av parkeringsplass mellom Lyngbakken barnehage og Strannasenteret ble det oppdaget at kloakkledningen fra barnehagen hadde brudd flere plasser. Denne ble lagt ny til en kostnad av ca. 230 000 kr.

Den kalde vinteren har ført til et merforbruk av strøm til en meget høy pris, og strømprisene er fortsatt meget høye. Det totale mer forbruket ble hele 3 700 000 kr. I 2021 reduserte vi strømbudsjettet med hele 995 000 kr.

Det ble innført midlertidig innkjøpsstopp i juni 2022. Dette har ført til at vi foreløpig har en besparelse på ca. 240 000 kr på vedlikehold. Dette er ikke bra utvikling på et allerede meget lavt aktivitetsnivå på vedlikehold på kommunale bygg. Dette var det tredje året det ble innført innkjøpsstopp i juni.

Det var visse innkjøringsproblemer med Lyngmyrveien 49. Kommunedirektøren besluttet da at beboerne fikk en mnd. husleie ettergitt. Dette medførte en redusert inntekt på kr 115 560 kr.

Renhold (21050)

Renholdsavdelingen fikk et mindreforbruk i 2022 på om lag 130 000 kr.

Kulturskolen (21080)

Avdelingen er i balanse etter avregning mot de øvrige kommunene.

Merforbruk

Lønn med noe merforbruk grunnet økte pensjonsutgifter fra 14,8% til 19,9 %. Generell lønnsøkning og en markant etterbetaling har gitt merforbruk.

Besparelser

Mindre forbruk på andre utgifter var et ledd i oppdekning av utgifter på lønn. Budsjetterte elevbetalinger (1,3 mill. kroner) var basert på elevtall i 2021, men fikk en svikt på 200 000 kroner. Det tilsvarer ca. 50 elever som har sluttet på årsbasis. Det utgjør +/- 10% av elevporteføljen og varierer fra år til annet. I avregningen til kommunene er dette justert og dekket opp.

3.1.2 Årsverk

Målingdikator	1. Januar	Måned Des 2022	Endring
Faste årsverk	64,3	67	1,7
Midlertidige årsverk	3,4	3,3	-0,2
Sum årsverk	67,7	70,3	1,5

Sektoren har samlet:

Samlet årsverk for sektoren er 65,97

Plan og forvaltning (21020)

Avdelingen hadde 9 årsverk i 2022.

Kommunalteknikk (21030)

Avdelingen hadde 15,5 årsverk i 2022.

Bygg og anlegg (21040)

Avdelingen har ett årsverk vakant. Den har også fått i oppgave å selge mer tjenester til Boligstiftelsen. Dette er nå økt med ett årsverk og utgjør nå totalt 3,5 årsverk. Totalt har avdelingen 14 årsverk. 12 på vedlikehold og 2 på prosjekt, ett årsverk står vakant.

Renhold (21050)

Renhold har 14,3 årsverk i 2022. 80% stilling ble holdt vakant for innsparingskrav som

kommer i 2023.

Kulturskolen (21080)

Budsjetterte faste årsverk for Kulturskolen øst i Agder er 8,75. Ved utgangen av 2022 var det noe høyere, 9,3. Dette skyldes at det i perioder er ansatt pedagoger i midlertidige stillinger som erstatning for de faste. Årsaken strategien var at skolen har lettere for å få inn adekvat kompetanse som i større grad kan jobbe mot grupper. Dette genererer økte elevelinntekter.

3.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

SEKTORLEDER (21010)

Tidligere sektorleder avsluttet et langt arbeidsforhold i kommunen juni 2022. Ny sektorleder er ansatt.

AVDELING FORVALTNING OG PLAN (201020)

Består av arealplan og byggesak, kart og oppmåling, Boligkontoret, boligtilskudd og bostøtte, miljøvernarbeid, landbruksforvaltning og viltforvaltning, næring og næringsutvikling, kultur, bibliotek, frivilligsentral med utlånsentral og bibliotek. Det er foreløpig ikke ansatt egen avdelingsleder for forvaltning slik det er lagt opp til i organisasjonsplanen.

Arealplan og byggesak

Kommunen har hatt flere store planoppgaver i 2022, reguleringsplan Lyngør, Kommuneplanens arealdel, Interkommunalt plansamarbeid om ny E18 Tvedestrand - Bamble, Tvedestrand nye barneskole, samt behandling av flere private planforslag. Mindre vesentlige planendringer foretas hovedsakelig av byggesaksbehandlere. Kommuneplanens arealdel hadde som mål å bli ferdig fra administrasjonen desember 2022. Arbeidet utsatt til 1. tertial 2023. Arbeidet var svært omfattende med bakgrunn i strengere nasjonale føringer og svært mange innspill fra næring og private. Flere a rådgivere og oppmålingssjefen har vært involvert i arbeidet. Det har vært et stort arbeidspress i forvaltningen der planleggerstillingen har vært finansiert via utbyggingsprosjekter. Det har medført etterslep på reguleringsplanarbeidet. Her har man benyttet rådgivere fra andre fagområder som landbruk og miljøvern/skog.

Boligkontoret har hatt et hektisk år med bakgrunn i strammere personlig økonomi og høye strømutfgifter som gir flere innbyggere en stram hverdag.

Landbruksforvaltningen og viltforvaltningen har hatt et relativt hektisk år, der ansatte har tatt på seg flere oppgaver enn hva som kan forventes. Flere år med samme innsats kan ikke forventes eller aksepteres over tid. Det er et skrikende behov for ressurser til forvaltningsoppgavene. Sektoren var preget av store prosjekter på investeringsiden som har fratatt oss stillingsprosjekter.

Samarbeidet med Vegårshei kommune vedr. skog, vilt og landbruk har også i 2022 fungert greit. ved utgangen av 2022 er det varslet at samarbeidet endres i 2023.

På byggesak har det vært nødvendig å ta i bruk overtid for å få unna byggesakene som har tidsfrister, arbeidet har da blitt utført innen rimelig tid. Ansettelse av ny

jurist/byggesaksbehandler er foretatt i 2022.

Næring og næringsutvikling

Næringsutvikling består blant annet av veiledning og bistand til grundere, oppfølging av søkere og saker til regionalt næringsfond, tildeling av støtte til bedrifter som gir sommerjobb til ungdom, eierskapsmelding, oppfølging av lokalt næringsliv, bedriftsbesøk, næringsnettverk og samarbeid med skoler, nettverksbygging, deltakelse i interkommunale næringsforum, tverrfaglig samarbeid internt, turistinformasjon både digitalt og åpent kontor på sommeren, bredbåndsutbygging, og salg av næringstomter.

Salg av åtte næringstomter på A67 Tvedestrand næringspark i 2022. Regional plan for senterstruktur og handel i Agder ble lagt ut på høring av Agder fylkeskommune i desember og vil påvirke kommunen negativt dersom den bli vedtatt. Det er tidvis utfordringer med kapasitet, med mange oppgaver og høy aktivitet. Det er 1,0 årsverk på feltet.

AVDELING KOMMUNALTEKNIKK (21030)

Kommunalt verksted

Oppfølging av kommunale biler og maskinpark.

Kommunale veier

Veivedlikehold inkl. brøyting av 57 km vei, hvorav 25 km er grusveier. Byrenovasjon inkl. gatefeiling og vedlikehold av gategods. Veistandarden er dårlig mange steder. Flere av veiene trenger omfattende reparasjoner.

Vei og gatelys

Drift av ca. 1400 kommunale veilys. Det er igangsatt et prosjekt for bytte til LED-belysning i hele kommunen. Samtidig vil det være behov for nye koblingsskap for å få måling på alle veilys.

Samlet vil prosjektet bety lavere driftskostnader og mindre driftsproblemer når alt er på plass. Dette vil på sikt gi innsparing til drift av veilys.

Park, grøntareal, lekeområder, badeplasser samt minnelunder

Vedlikehold og opprydding, samt følge opp områdene. Mangel på budsjett for sommerhjelp gir redusert kapasitet til oppgaver.

Parkering

Oppfølging og kontroll av ca. 420 kommunale parkeringsplasser fordelt på Sentrum, Borøy og Gjeving, samt oppfølging av klager og skilting av alle områdene. Stillingen som parkeringsvakt i 50 % gjør det vanskelig å få god parkeringskontroll. Det ble derfor leid inn hjelp i sommer.

Skjærgårdspark

Drift av skjærgårdsrenovasjon, oppfølging av friluftsområder i samarbeid med Statens Naturoppsyn. Kontrolloppgaver for politiet, og oppdrag for Flødevigen med tanke på fiskereservat og Raet nasjonalpark. Dette er oppgaver som er utført.

Vannforsyning og ledningsnett

Vannforsyningen består av et vannverk og 3 høydebasseng inkl. 10 pumpestasjoner for

vann. Driften følges opp 24 timer i døgnet.

Vannkvaliteten i kommunen er god, og anlegget kan enkelt kobles sammen med Krokvåg vannverk i en krisesituasjon. Det er inngått avtale med Krokvåg Vannverk for gjensidig forsyning av vann i krisesituasjon. det er behov for flere høydebassenger i kommunen grunnet utbygginger av flere spredte bolig og hyttefelt.

Avløp og avløpsnett

Kommunen har et renseanlegg på Gjeving og et renseanlegg på Tangen. I tillegg er det 79 pumpestasjoner for avløp som transporterer avløpsvannet fram til renseanleggene. Ledningsnettet i kommunen har stor variasjon i kvalitet, og mange steder kommer det inn mye fremmedvann fra veigrunn, taknedløp, lekkasjer, feilkoblinger mm. Dette resulterer i mye overløp i perioder med mye nedbør. Flere utbygginger i distriktene gir utfordringer med tanke på kapasitet på ledningsnettet, og transport av avløpsvann til renseanlegget.

Fagarbeiderne har foretatt lekkasjesøk, og det viser seg behov for en stor innsats for å utbedre avløpsnettet. Fremmedvann medfører store kostnader til transport av avløpsvann. Uten noen omfattende utbedringstiltak vil det etter hvert bli behov for nytt og større renseanlegg for å kunne ta imot alt avløpsvannet. Uten tiltak så risikerer vi å havne under kapittel 14 anlegg (over 10.000PE) som vil være mye dyrere, krevende og mer omfattende anlegg enn dagens løsning. I verste fall kan dette resultere i behov for bygging eller utvidelse av kommunens renseanlegg. Avdelingen spiller inn behov for mer midler i budsjett for neste år.

AVDELING BYGG OG ANLEGG (21040)

Det er et meget høyt aktivitetsnivå på avdelingen. Det kan være vanskelig å få gjort alt som er ønskelig fra brukerne våre. Internkontrollsystemet QM+ er til god hjelp i denne sammenheng. Omsorgstjenesten og barnehagene er flinke til å bruke dette systemet. Skolene kan bli betydelig bedre.

I årets budsjett er det lagt opp til økt salg av tjenester til boligstiftelsen fra 3,2 årsverk til 4,2 årsverk, dette må da gå ut over den daglige driften på øvrige bygg. I 2022 har vi omtrent samme bemanning som vi hadde rundt 2000. (selv om bygningsmassen øker). Siden 2000 har vi tilnærmet doblet vår bygningsmasse med for eks. nytt kaldt lager i Søsterdalen, kommunehuset, utvidet Lyngbakken Barnehage med fire avdelinger, utvidet Villa Utsikten barnehage med en avdeling, overtatt Bøkli Barnehage, etablert drift i Grotten barnehage, ombygging og tilbygg på Lyngmyr skole, ombygging og tilbygg på Songe Skole, overtatt Lyngmyrhallen, overtatt gamle videregående skole, overtatt Søsterdalen 16 A og B, (legesenter mv), nybygg i Olav Sverres vei, ombygging og tilbygg av Strannasenteret med ny fløy, Parkveien, Sjømannsforeningens hus, Tvedestrand Idrettspark, Lyngmyr stadion, Lyngmyrveien 49 og Bronsbu Barnehage som stod ferdig sommeren 2022. Boligstiftelsen har også hatt en betydelig vekst med blant annet Lyngmyrveien 39 og 41, Bakkevei, Lauvåsen og Vasstø m. flere.

Det er brukt mye tid på internkontroll og dokumentasjon på dette. Dette er lovpålagte oppgaver som er gjennomført opp til seks ganger i løpet av året. Det kontroll på byggenes brannvarslingssystemer, ledelys, markeringslys brannslukkere, brannslanger, sprinkleranlegg el-anlegg, lekeplassutstyr. Dette tar mer tid i 2022 enn tidligere på grunn av strengere krav. Vaktmestere brukes en del på investeringsprosjekter i kommunen. Det er i budsjettet lagt opp til det, men går ut over den daglige driften. Det varsles at nivået på vedlikeholdsbudsjettet og bemanning må økes.

Vernerunder er utført en gang i løpet av våren på alle kommunale bygg, retting av avvik i disse rapportene prioriteres høyt.

Vaktmestere er også brukt på en del på investeringsprosjekter i kommunen. Det er i budsjettet lagt opp til det, men det kan i tider gå ut over den daglige driften.

Avdelingsleder varsler at nivået på vedlikeholdsbudsjettet og bemanning må økes i 2023 og framover. Det viser seg at nye bygg også krever mye tid. Salg av tomme bygg blir stadig utsatt og disse krever også tilsyn og et snev av vedlikehold.

Med dagens bemanning og økonomiske rammer klarer vi ikke ha fortsette med et forsvarlig vedlikehold på den kommunale bygningsmassen som er forsikret for over 1 400 000 kr.

Det er gjennomført medarbeidersamtaler med alle vaktmester i løpet av året.

Det er nye rammeavtaler på de fleste håndverkstjenester. Erfaringen er bra.

Det har vært en del konflikt med hensyn til bruk av Søgnebrygga og nærliggende områder. Det ble gjennomført en jordskiftesak i juni hvor kommunen kom seirende ut .

Innkjøpsstopp innført i juni og vesentlig høyere priser på material gjør at avdelingen ikke har fått utført så mye vedlikehold som man ønsker. Dette går ut over brukere og bygg.

AVDELING RENHOLD (21050)

Renholdsavdelingen utfører renhold på alle kommunens bygg og på deler av boligstiftelsens bygg. Det er laget renholdsplaner som utarbeides i forhold til faste og mer sporadiske arbeidsoppdrag. Det er sesongvariasjoner i arbeidet, som f. eks. skoler i sommerferien, i tillegg kommer nedvask når lokaler står tomme eller eiendommer skal avhendes. Driftsutgiftene er ulikt fordelt per måneder. Store forskjell på innkjøpspriser.

KULTUR, BIBLIOTEK, FRIVILLIGSENTRALEN (21060)

Kultur

Kulturrådgiver i 70% stilling, jobber tett sammen med bibliotek og frivilligsentral i egen avdeling.

Ansvarsområdet er varierende og har bestått av kulturarbeid som å følge opp ulike tilskudd og ordninger. Eksempelvis: DKS, DKSS, UKM, Jarls Ungdomsfond, Spillemidler, Kulturelle7 fyrtårn m.m. I året 2022 fikk kulturrådgiver økt stilling for å være prosjektleder vedr. å integrere kunne tilretteleggeaktiviteter for flyktninger. Kulturrådgiver har utenom vært prosjektleder for mottak av flyktninger, med tilrettelegging og annet inkluderingsarbeid for både barn, ungdom og voksne. Kulturrådgiver har etablert språkkafe med stort hell. Stillingsøkning 20% i engasjement både barn og voksne. Det har vært en stor suksess.

Deltakelse i tverrfaglige prosjekter pågikk også i 2022 og fortsetter inn idet nye året.

A: Byløftgruppa med fokus på Sentrumsutvikling og Tjennaområdet.

B: Vitale lokalsamfunn i distriktene med fokus på stedsutvikling og medvirkning.

C: Innbyggerlos-prosjektet med interne prosesser hos ansatte for å bygge omdømme og bedre arbeidshverdagen og møtet med innbyggerne.

Frivilligsentralen

Frivilligsentralen har jobbet for- og med alle innbyggerne i kommunen med div. prosjekter og aktiviteter. Samisk kulturdag/uke – turer for- og med seniorer/skolebarn, både til vanns og lands. Etablere badeparken og rigge den ned, drift av Tvedestrand badepark og følge opp badeverter. Utlånsentralen er driftet med stort gratisutlån av aktivitetsutstyr til alle- også til de omkringliggende kommuner. Frivilligsentralen er i balanse ved årsslutt.

Bibliotek

Bibliotekdriften er i 2022 bestående av 1,5 årsverk. det har vært en stor og økende aktivitet og besøk av barn og unge, særlig de tider da ungdomsklubben ikke er i drift. Hovedaktivitet: utlån bøker og andre medier, formidlingsaktivitet, arena for arrangement, utstillinger, offentlig debatt og uformell møteplass. Av større prosjekter kan nevnes:

Prosjektstillinger: 1: Miljøveileder barn i biblioteket/ skolebibliotekprosjekt 35% fra 01.08.2021 til 31.07. 2022. med forlengelse ut året. Folkehelse og tidlig innsats. Skolebibliotek tjenester for Tvedestrand skole. Bygge opp nytt skolebibliotek for sammenslått skole fra 2023.

2: Prosjektleder tverrkommunalt levekårsprosjekt («Håvard Hedde-prosjektet»), Prosjekt «Innbyggerlosen» avsluttet og nytt innbyggertorg står ferdig i begynnelsen av 2023. Arealer er pusset opp og transformert. Fortsatt arbeidet med å bygge opp kultur, utlånsentral og bibliotek som sammenslått avdeling.

KULTURSKOLEN (21080)

Kulturskolen Øst i Agder har stor aktivitet i alle fire kommunene. Utfordrende tider har gitt nye erfaringer og nye muligheter for kompetanse på områder vi ikke hadde fokus på for et år siden.

Pedagoger har deltatt/deltar på etter- og videreutdanningskurs i praktiskpedagogisk utdanning, relasjonsledelse, sosialpedagogikk, komposisjon og fagdidaktiske kurs. Visuell kunst har hatt etterutdanning i keramikk og leire med Biische Mourier i Kunstparken i Risør. Felelærer har hatt to kurs i immateriell folkemusikk med henholdsvis Gunnar Stubseid og Daniel Varg Sanden. Det er dannet et barn- og ungdommens folkemusikklag- TRAGDER som er assosiert til kulturskolen gjennom kjøp av tjenester.

Kulturskolen har mye aktivitet relatert til Risør bys sitt 300 års jubileum og har hatt ansvar for elevinnslag og koreografi både i den nye Risørdansen og danseinnslag i lanseringen av jubileumsfrimerke for jubileet.

Det er avholdt to til tre medarbeidersamtaler med hver enkelt ansatt og fellesmøtene i personalgruppa har sørget for flyt i kommunikasjon og utvikling.

Det ble nedsatt en regigruppe under ledelse av rektor i forbindelse med en forestilling som skal presenteres i 2023. Forestillingen vil omfatte alle kulturskolens elever og fag og avholdes i Risørhuset i september.

Den interkommunale kulturskolen Øst i Agder preges av entusiasme, utvikling og god kvalitet. Ansatte jobber selvstendig og viser måtehold som korresponderer med budsjett. Det er iverksatt tiltak i henhold til KS og Kulturskolerådets planverk for framtidens kulturskoler 3.0 og Meld. St. 18 (2020–2021) Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge.

Nye arbeidsformer, nye målgrupper og ny giv gjennom KS og Kulturskolerådets fokus på utvikling av fremtidens kulturskoler vil også prege 2023.

Fokusområder: Rekruttering, mangfold, mestring, inkludering og kompetanse!

SAMFUNN OG INFRASTRUKTUR - INVESTERINGER (21090)

PROSJEKTAVDELING

I forbindelse med gjennomføring av alle investeringsprosjektene er det etablert en tverrfaglig arena for planlegging, kontroll og gjensidig støtte og kompetanseutvikling/utveksling. Deltakere er prosjektlederne, samt representanter fra økonomi og kommunens ledelse. Dette har vært en god måte å organisere ledelsen av de store prosjektene.

3.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2021	Sykefravær 2022	Endring
Korttid	1,4%	2,6%	1,2%
Langtid	3,4%	5,6%	2,2%
Sum fravær	4,8%	8,2%	3,4%

Sykefraværet er høyere enn vår målsetting som er **4 %**. Sykefraværet varierer i de enkelte avdelingene. Det er satt fokus på oppfølging av sykefraværet.

3.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	4,2
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	60 %
	Sykefravær, totalt	8,0 %	8,2 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,6 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 20,7 %

Økonomi og sykefravær: Se omtale under egne avsnitt.

3.1.6 Fokusområder

Plan og forvaltning (21020)

Effektiv økonomi og ressursstyring er fokusområde for sektoren, det samme gjelder et godt arbeidsmiljø og fornøyde brukere. Fokus framover er å tilsette ressurser i fagområder som er for lite bemannet. Det har vært store arbeidsmengder over tid og flytting av viktige ressurser som vil forplante seg inn i 2023. Medarbeidersamtaler høsten 2022 er gjennomført. Noen gjenstår og vil bli prioritert vinter/vår 2023.

Kommunalteknikk (21030)

Avdelingen driver innbyggjerservice, og følger opp daglig drift i tråd med tildelte rammer. Avdelingen følger opp prosjekter i tråd med tildelte rammer. Det arbeides med lekkasjesøk

på VA-nettet for å redusere kostnader til drift.

Bygg og anlegg (21040)

Vi jobber aktivt for å ha fornøyde brukere. Lukker avvik i QM+ og vernerunder så snart som mulig. Grunnet økt salg til boligstiftelsen og vakant stilling kan dette by på problemer. Ellers være til tjeneste for våre brukere.

Renhold (21050)

I tillegg til alle kommunale bygg, tar vi oppdrag for renhold av kommunale leiligheter. I 2022 hadde vi 32 leiligheter som renholdsteamet har utført rengjøring etter behov på. Store utfordringer med renhold av mange gamle, dårlig vedlikeholde bygg også i 2022.

Kulturskolen (21080)

Ledelse

Det fokuseres på ledelse i alle ledd og dette er også et prioritert etter- og videreutdanningsområde.

Rekruttere og beholde

I vår avdeling er det viktig at elever som melder seg inn forblir i kulturskolen gjennom hele semesteret. Et virkemiddel her vil være å forplikte foresatte i større grad gjennom klare frister for betaling av elevkontingent.

Kvalitet

Kulturskolen skal preges av kvalitet både faglig og etisk. Brukerundersøkelser ble ikke benyttet i 2022, men medarbeidersamtaler ble avholdt hver tredje måned.

Kompetanse

Etter- og videreutdanning har hatt høy prioritet - dette korresponderer i stor grad med forventninger til kulturskoleutviklingen i henhold til KS 2.0 Fremtidens kulturskoler.

Samhandling

Arbeidet med samhandling på utvikling og økonomi preget 2022 og avdelingen følges godt opp.

Dialogmøter med kommunene i kulturskolesamarbeidet er gjennomført.

3.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Plan og forvaltning (21020)

Avholdte medarbeidersamtaler

Medarbeidersamtaler er avholdt i tillegg er avtroppende arbeidstakere fulgt opp med samtaler. Det gjenstår noen få medarbeidersamtaler som er utsatt til våren 2023.

Oversikt HMS-avvik, registrerte skader / ulykker / vold/ trusler

Det har ikke vært HMS avvik vedr. registrerte skader, / ulykker/ vold/trusler. 10-faktor medarbeiderundersøkelse er avholdt i nov / des. men lav svarprosent foreligger for vår sektor.

Avholdte øvelser

Øvelser er ikke avholdt.

Kompetansehevingstiltak

Slike tiltak er utsatt på grunn av store arbeidsmengder og lite midler i budsjett.

Kommunalteknikk (21030)

Medarbeidersamtaler ble delvis gjennomført i 2022. Ingen HMS avvik registrert.

Det er avholdt en årlig beredskapsøvelse på vannforsyning.

Vernerunde avholdt 30.05.2022. Tiltakene som ble registrert er fulgt opp og utbedret.

Kompetansehevingstiltak:

- Kurs for Damsikkerhet del 3. KRAV
- Regodkjenning av parkeringsvakt. KRAV
- Digitalt kurs på vann og avløp for driftspersonell
- Kurs i bruk av rapportprogrammer for ingeniør/leder

Bygg og anlegg (21040)

Det er avholdt medarbeidersamtaler på avdelingen. Det fremkommer at vaktmesterne trives på jobb, men enkelte dager kan oppleves stressende med hyppig endring av fokus.

Avdelingen har ikke hatt skader som har ført til fravær.

Brannvesenet har også i år hatt noen tilsyn. Disse tilsynene har ikke avdekket alvorlige avvik. Alle avvik i disse rapportene er lukket fortløpende. Vaktmestere bistår ofte ved brannøvelser på de enkelte bygg.

QM+ fungerer nå meget bra. Avvik blir lukket fortløpende.

Når det gås vernerunder på bygg blir disse ofte oversendt vår avdeling. Vi prøver å lukke avvik fortløpende men lav bemanning og innkjøpsstopp har hindret oss i å utbedre enkelte avvik. Enkelte avvik er også satt på vent grunnet kost / nytte mot nedleggelse av barnehager og skoler.

Barnehagen i Bronsbu ble tatt i bruk 1. august. Her har det vært noen små problemer i startfasen. Det meste er nå på plass.

Renhold (21050)

Det er avholdt medarbeidersamtaler. Ingen avholdte øvelser. Ingen vernerunde for renholdspersonalet som gruppe.

Kulturskolen (21080)

Avholdte medarbeidersamtaler: Alle ansatte har hatt tilbud om samtale hver tredje måned. De fleste har sagt ja til dette. Kulturskolen har ikke registrert inn HMS- avvik, men det har vært et innbrudd der en kostbar modul til et trommesett ble stjålet. På grunn av mangel på adekvat forsikring er denne ikke erstattet i 2022. Det arbeides med å finne løsninger for

forsikring av kulturskolens mange verdier.

Det er avholdt brannøvelse i Kunstparken i Risør.

Nytt verneombud er på plass og vernerunde er avholdt og fulgt opp i nye lokaler i Tvedestrand.

4 Læring og oppvekst (220)

4.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Sektor for læring og oppvekst består av kommunens kommunale barnehager og skoler/SFO-er. Drift av Sektorleders kontor, som innebærer oppgavene som barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier.

Sektorleders kontor har ansvaret for tilskudd til private barnehager, for spesialpedagogiske tiltak for barnehagebarn, skoleskyss, Leirskolen AS og voksenopplæring.

4.1.1 Økonomi

Årsberetning 2022 - driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2022	Reg budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik 2022
220 Læring og oppvekst				
Inntekt	-20 506	-28 743	-29 406	663
Utgift	146 929	163 037	160 065	2 972
Netto	126 423	134 294	130 659	3 635

Sektoren hadde samlet sett et budsjett med overskudd på ca. 3,6 millioner kroner, dette tilsvarer et mindreforbruk på 2,7 prosent.

Hovedlinjene er at det er et merforbruk knyttet til skole og et mindreforbruk knyttet til barnehage. Kostnader knyttet til fellesoppgaver, deriblant tilskudd til private barnehager er langt lavere enn forventet, særlig grunnet nedlegging av to private barnehager våren 2022.

Under følger forklaring på noen av de største postene:

Felles oppgaver sektor:

Her er det et mindreforbruk på ca. 2,9 millioner kroner

Tilskudd til private barnehager:

Mindreforbruk på 2,8 millioner kroner knyttet til tilskudd. (Inkl. søskenmoderasjon og redusert foreldrebetaling.

Skoleskyss:

For 2022 ble regningen for skoleskyss på ca. 200 000 kroner mer enn budsjettet.

Gjesteleivsoppgjør:

Her ble resultatet dårligere enn forventet, det ble et merforbruk på rundt 1,1 millioner kroner. Dette kan forklares med at det ble 1,4 millioner kroner i merutgifter til kjøp fra andre kommuner og 300 000 kroner i merinntekt fra andre kommuner.

Gjestebarnsoppgjør:

Landet på ca. 300 000 kroner bedre enn forventet. Nettomindreutgifter.

Refusjoner: Tallet ble noe høyere enn forventet og landet på ca. 100 000 kroner mer enn forventet.

Utgifter til barnehageplasser i andre kommuner ble på ca. 200 000 kroner lavere enn budsjettet

Interkommunalt PPT samarbeid:

Ble som budsjettet, med et lite mindreforbruk på ca. 20 000 kroner.

Generelt fellesoppgaver:

Det er i tillegg et mindreforbruk på ca. 1 million kroner ut over det som er forklart over, dette henger særlig sammen med sykefravær/ bemanning og innkjøpsstopp.

Skolene:

Til sammen har de 5 skolene et merforbruk som beløper seg til ca. 750 000 kroner.

Herav barneskolene: Merforbruk på ca. 1 150 000 kroner.

Herav Lyngmyr skole: Mindreforbruk på ca. 400 000 kroner.

Fra Tvedestrand skole rapporteres det om at bemanningen på fagarbeider/assistentsiden er høyere enn budsjettet. Dette for å ivareta et trygt og godt skolemiljø både for enkeltelever og for grupper av elever. Skolen har mange enkeltvedtak og opplever i tillegg utfordringer knyttet til atferd. Dette utfordrer skolens organisering og rutiner, noe som medfører mer ressurskrevende løsninger.

Grunnet flere flykninger, er det gjort en omorganisering av særskilt norskopplæring slik at tilbudet ble tilpasset denne nye situasjonen. De siste årene har det kommet ca. fem nye fremmedspråklige elever, mens det i 2022 kom ca. 20 til barneskolen.

Lyngmyr skole endte opp med et mindreforbruk, dette er i stor grad knyttet til sykefraværsrefusjon og lønnsutgifter i forbindelse med dette. Lyngmyr skole er den av sektorens enheter som fikk mest refusjon knyttet til koronamidler. Skolen alene fikk refundert ca. 700 000 kroner. Skolen fikk også inn ca. 300 000 kroner mer i inntekter knyttet til gjesteelever enn beregnet i budsjett.

Barnehager:

Til sammen har de 3 kommunale barnehagene et mindreforbruk som beløper seg til ca. 1 400 000 kroner. Dette henger særlig sammen med to ting:

-Et høyt sykefravær og vansker med bemanning/sykevikarer.

-Bemanning på ekstra avdeling på Lyngbakken ble utsatt så lenge som mulig knyttet til oppstart av nye barn som hadde lovmessig rett på barnehageplass ut over høsten. Den siste avdelingen var ikke i full drift før 1. desember.

Koronarelaterte utgifter:

Sektoren hadde regnskapsførte utgifter på ca. 1,9 millioner kroner og fikk dekket ca. 1,6 millioner kroner av dette.

4.1.2 Årsverk

Målordikator	1. Januar	Måned Des 2022	Endring
Faste årsverk	151,8	147,7	-3,1
Midlertidige årsverk	28,4	44,2	11,8
Sum årsverk	180,2	191,9	8,7

Sektoren hadde budsjettet med 161,4 årsverk, dette er ned 4,1 årsverk fra 2021.

I oversikten pr desember 2022 er det 147,7 faste årsverk i sektoren, mens totalen ligger på 191,9 årsverk. Grunnet høyt sykefravær er det en stor andel midlertidige årsverk som dekker opp for sykdom og annet fravær i sektoren. Sykepengerefusjoner dekker opp for ekstra utgifter her.

Som følge av omorganisering overvåkes faste stillinger nøye, slik at man får en grei overgang fra 4 barneskoler til 1 i august 2023.

4.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Aktiviteter som er beskrevet i budsjett er i rute. Både skoler og barnehager jobber etter oppsatte mål og aktivitet.

Barnehage:

Alle med lovfestet rett fikk plass i barnehageopptaket pr. 1. mars 2022. Gjennom året har det kommet flere søkere til barnehagene i Tvedestrand. Alle flyktninger som har kommet til kommunen ıla året har fått plass i barnehage.

Godkjente plasser	2021	2022
Kommunale barnehager	260	270 + 6*
Ordinære private barnehager	124	84
Private familiebarnehager	10	5
Totalt:	394	359 + 6*

Godkjente plasser er maksimalt antall plasser som kan fylles opp i en barnehage. Tallene for 2022 er pr. 1. august. *6 plasser er knyttet til dispensasjon i Grotten barnehage.

Antall barn og enkeltvedtak pr. 15. november 2022			
	Barn over 3 år	barn under 3 år (teller 2 plasser)	Enkeltvedtak
Kommunale barnehager	131	61	
private barnehager	40	20	
Totalt	171	81	11

Det er 76 % av barna som går i kommunale barnehager og 24 % som går i private barnehager.

Skole

Skoler	Skyss	SFO	Enkeltvedtak	Merknader
Tvedestrand og	46	77	73*	*Felles tall for alle barneskoler for å skjerme gjennomskiktighet
Vestre Sandøya	0	13		
Songe	23	10		
Dypvåg	55	21		
Holt	46	24		
Lyngmyr	150		33	
Leirskolen AS				
Voksenopplæring				Kun skyssutgifter
Oppvekstkontoret				

Tallene er hentet fra GSI (Grunnskolens system for innrapportering) pr. 1.10.21

4.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2021	Sykefravær 2022	Endring
Korttid	2,6%	3,1%	0,5%
Langtid	9,1%	8,3%	-0,8%
Sum fravær	11,8%	11,4%	-0,4%

Sykefraværet i sektoren er fremdeles høyt. Til sammenlikning med fjoråret er det en liten nedgang på 0,4 %.

Det er særlig ved de største enhetene at det er mest fravær; Bronsbu barnehage, Lyngbakken barnehage, Tvedestrand skole og Lyngmyr skole.

Sykefraværet i Lyngbakken har totalt gått ned med 6,2 % sammenliknet med fjoråret, dette er en markant endring. Korttidsfraværet har økt med 0,7 %, dette mener enheten er ettervirkninger av korona og at folk generelt er mer utsatt for smitte. Det jobbes med oppfølging, tilrettelegging og avklaringer. Det gis uttrykk fra på enheten at det er viktig med nok ledelse, dette gir resultater i form av mer tid til oppfølging.

Ved Lyngmyr skole er også tallet på vei ned. Det er gått ned fra 10,7 i 2021 til 8,4 for 2022. Fraværet i 2022 var høyest i første halvdel. I siste halvdel av 2022 ser det ut til at fraværet har stabilisert seg på et noe mer akseptabelt nivå (Litt over 6%). Det har vært fokus på trivselstiltak for de ansatte, det kan nevnes julelunsj, sommersamling, julebord, quiz og ellers andre trivselstiltak på personalrommet.

For Bronsbu barnehage er tallene høye, det jobbes med avklaringer og sykefraværsoppfølging. Det legges til rette for sosiale tiltak. Trivselen i barnehagen oppleves som god. Barnehagen er ny, og det tar tid å komme ordentlig i gang.

Ved Tvedestrand og Vestre Sandøya skole ser det også ut til at sykefraværet er noe på vei nedover. Totalen for 2022 landet på 14 %, men for de to første månedene i 2023 er tallet kommet ned på rundt 9 %. Skolen jobber med ulike tiltak, blant annet samarbeider de

med NAV om tiltak som kan øke jobbnærværet. Dette samarbeidet innebærer bl. annet tettere oppfølging ved fravær. Det holdes ukentlige ledermøter der fraværsoppfølging og tilrettelegging er tema hver gang. Skolen mener at de som et resultat av at de er tettere på i oppfølgingen kan se at ansatte har noe kortere fraværperioder.

Det har skjedd mye i sektoren i løpet av 2022. Ny barnehage på Bronsbu åpnet i august 2022 og det har vært jobbet mye med kultur knyttet til de 4 barneskolene som skal slås sammen i august 2023.

For å sikre et godt arbeidsmiljø etter omorganiseringen, blir det viktig å sette av midler til et personalseminar for barnehageansatte som jobber i Bronsbu. Videre må man også se på mulighet for å planlegge for noe tilsvarende for ansatte som smeltes sammen fra 4 barneskoler til 1 høsten 2023.

4.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere:	Brukerundersøkelse barnehage, resultat 1-5	4,5	4,5
	Brukerundersøkelse barnehage, svarprosent	minst 65 %	66,4 %
barn, foreldre, elever, foresatte	Nasjonale prøver	over nasjonalt nivå	Presenteres i K-styret i juni
	Grunnskolepoeng	over 40 (karakter 4)	43,8
	Elevundersøkelsen	Mål: 0-toleranse for mobbing. Større tilfredshet fra elevene og motivasjon og opplevet støtte fra lærere	Presenteres i K-styret i juni
	Foreldreundersøkelsen	Skal gjenspeile elevundersøkelsen	Presenteres i K-styret i juni
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	4,3
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	67 %
	Sykefravær, totalt	7,5 %	11,4 %
	Sykefravær, barnehage	9,0 %	15 %
	Sykefravær, skole	6,0 %	8,4 %
	Sykefravær, korttid		3,1 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	2,7 %

Resultater for skole blir presentert for kommunestyret i tilstandsrapport i juni.

Brukerundersøkelsen barnehage

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2022. Undersøkelsen er nettbasert, og tjenesten leveres av Udir. Svarprosent for barnehager i Tvedestrand var på 66,4 % Undersøkelsen benytter en skala fra 1-5, der 5 gir beste skår. Samlet resultat er for alle barnehager i

Tvedestrand (alle kommunale og tre private)

	Svært fornøyd	Ganske fornøyd	Verken fornøyd eller misfornøyd	Ganske misfornøyd	Svært misfornøyd	Vet ikke	Snitt
Totalt sett, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med din barnehage?	82	62	-	-	0	0	4.5

4.1.6 Fokusområder

- Tidlig innsats
- BTS (BTI) Bedre tverrsektoriell samhandling.
- REKOMP- Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage
- 4 barneskoler blir til 1- skape en god skole med felles kultur
- DEKOMP- Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen med satsingsområder: Fagfornyelsen og pedagogisk bruk av IKT i undervisningen. Samarbeid med UiA i begge satsinger.
- Elevens skolemiljø, ulike satsinger: DEMBRA - (Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme) på Lyngmyr er dette en videreføring av satsingen som går på skolemiljø gjennom oppfølgingsordningen.
- Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkludering; Organisering av spesialundervisning på Tvedestrand skole og etterutdanning av fagarbeidere og lærere i spesialpedagogiske emner. Satsingen har i dette tilfellet gått over til psykisk helse.
- Videreutdanning for lærere: 7 lærere ble ferdige med utdanning våren 2022, høsten 2022 startet 5 nye lærere opp på nye studier.
- Videreutdanning for administrasjon: En rektor sluttførte rektorutdanning i desember 2022. 1 rektor startet med studiet digitalisering og ledelse høsten 2022. 1 rektor, sosiallærer og sektorleder har påbegynt studie knyttet til mobbeforebygging.

4.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Verneombuds medvirkning

Verneombud har vært med på vernerunder i alle avdelinger.

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

De fleste medarbeidersamtaler og seniorsamtaler er avholdt eller tilbudt i alle avdelinger i sektoren.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Det er registrert avvik i nesten alle avdelinger. Avvikene er håndtert i QM+.

Avvik knyttet til barns rett på et trygt og godt barnehagemiljø er håndtert gjennom rutinebeskrivelse/ aktivitetsplaner.

Avvik knyttet til elevers rett på et trygt og godt skolemiljø (§9A) er håndtert gjennom

rutinebeskrivelse/aktivitetsplaner.

Avholdte øvelser

Brannøvelser er avholdt i alle avdelinger

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er avholdt vernerunder i alle avdelinger av sektoren. Disse er gjennomført etter instruks og avvik er rapportert. De fleste avvik er håndtert.

Førstehjelpskurs

Det er avholdt førstehjelpskurs for barnehage våren 2022.

Det er gjennomført livredningskurs høsten 2022. Kursingen er gjennomført for ansatte i skoler og barnehager som utfører svømmeundervisning.

Det er ikke gjennomført ordinært førstehjelpskurs i skolene dette året.

Kompetansehevingstiltak

REKOMP – (Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage) Regional ordning skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Den skal være med å sikre at alle barn får et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet.

DEKOMP – (Desentralisert kompetanseutvikling i skole) Desentralisert ordning skal bidra til at skoler utvikler sin pedagogiske praksis gjennom skolebasert kompetanseutvikling. Den skal være med på å sikre at alle elever får et likeverdig utdanningsløp, preget av høy kvalitet. Ordningen fordrer godt samarbeid mellom skoler, skoleeier, universitet/høyskoler, statsforvalter og andre aktører. Den skal bidra til å implementere og innføre fagfornyelsen.

Videreutdanning skole- se pkt. over

Det føres kompetansekartlegging i Dossier, slik at det sikres at lærere i Tvedestrandsskolen har den kompetansen som trengs i grunnskolen.

Tilsyn:

Tvedestrandsskolen hadde forvaltningsrevisjon på psykososialt skolemiljø. Aust Agder revisjon IKS åpnet tilsyn med Tvedestrand kommune våren 2022. Endelig rapport ble lagt frem for kontrollutvalget høsten 2022.

5 Velferd, psykisk helse og habilitering (230)

5.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Interkommunalt NAV kontor med økonomisk sosialhjelp, flyktningkontor og voksenopplæring for flyktninger, kvalifiseringsprogrammet og attføringsbedrifter.

Dagsenter med aktivitets- og arbeidstrening for alle brukergrupper i alle aldre. Fritidsklubb for ungdom i alderen 12-18 år.

Botilbud med døgnbemanning, boveiledning, dagtilbud og voksenopplæring for personer med utviklingshemming og avlastningstilbud til barn og unge.

Oppfølging av personer med rus- og avhengighetsproblematikk, psykisk helse, botilbud med døgnbemanning, behandling av rusavhengighet, boveiledning, mestringskurs, lavterskeltilbud og forsterket omsorgstiltak.

Omsorgslønn, støttekontakt, familieavlastning, brukerstyrt personlig assistanse og koordinator for individuell plan for de ovennevnte brukergruppene.

5.1.1 Økonomi

Årsberetning 2022 - driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2022	Reg budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik 2022
230 Velferd, psykisk helse og habilitering				
Inntekt	-25 019	-65 445	-82 444	16 999
Utgift	104 990	159 008	185 512	-26 504
Netto	79 971	93 563	103 068	-9 505

Sektoren hadde overforbruk på totalt 9,5 millioner kroner i 2022. Dette er omtrent som estimert i 2. tertialrapport dersom sektoren hadde fått inndecking på samtlige korona utgifter.

Sektoren har hatt økte brukerbehov som ikke har vært kjent og budsjettert for i flere avdelinger. Uforutsigbar drift har preget sektoren i hele 2022. Økning av tjenestebehov er forankret i enkeltvedtak, og er hjemlet i lov om kommunal helse og omsorgstjenester. Disse økningene, sammen med høyt sykefravær og overforbruk på sosialhjelpsutbetalinger forklarer i hovedsak merforbruket sektoren har hatt i 2022.

NAV

NAV (Tvedestrand) hadde overforbruk totalt på omtrent 3,1 millioner kroner.

På brukerretta ytelser var det overforbruk på ca. 1,5 mill. kroner på direkte sosialhjelp.

Overforbruk på sosialhjelp flyktninger var på ca. 750 000,- kroner. Dette er høyere enn hva som ble estimert i 2. tertial som var rundt 400 000,- kroner.

Kvalifiseringsordningen var nær i balanse innsparing på underkant av 100 000,- kroner. Her har det vært færre deltagere enn tidligere år og det forventes videre nedgang i 2023.

Innsparing på introduksjonsordningen var på nær 400 000,- kr. korrigeret for økt Ukraina bevilging. Forklaringen på underforbruket er at flere av flyktningene kom sent på året og utgiftene ble lavere.

På ansvaret for attføringsbedrift var det innsparing på 200 000,- kr da vi har hatt budsjett til å kjøpe flere plasser enn hva som er tilgjengelig.

Driftsutgifter på NAV viste overforbruk på ca. 100 000,- kr. Dette skyldes i hovedsak rigging til interkommunalt NAV kontor, kontorutgifter og samling med ansatte for å bli kjent.

Korrigeret for ukrainabevilging pr. 2. tertial var lønn totalt sett for NAV kontoret om lag i balanse.

Lyngmyrveien 49

Avdelingen hadde i sin helhet hatt et merforbruk på 3,1 mill. kroner. Det ble i 2. tertial forespeilet et større overforbruk på dette ansvaret på minst 2 750 000,- kr. grunnet økte behov hos beboerne.

Budsjett til avdelingsleder er i balansen.

Barnebolig hadde 550 000,- kr. i merforbruk pga. mindre refusjon fra Staten enn forventet.

Driften i boligdelen gikk 2,6 mill. kroner i minus. Enkelte av beboerne har hatt uforutsette behov og det har vært nødvendig å øke vedtakene. Selv uten økte vedtak var rammene i utgangspunktet for stramme og ikke mulig å overholde.

Regnskapet for avdelingen viser totalt 3,2 mill. kroner i merforbruk på lønn.

1,1 mill. kroner i merforbruk på andre utgifter, som i hovedsak skyldes bruk av vikarbyrå på grunn av rekrutteringsutfordringer.

Avdelingen har mottatt 1,7 mill. kroner i merinntekter, refusjon fra staten på ressurskrevende brukere. Totalt er inntekten på 2,6. mill. kroner.

Olav Sverres vei

Avdelingen hadde 200 000,- kroner i mindreforbruk ved årets slutt.

Olav Sverres vei drift:

Avdelingen hadde et stort merforbruk på lønn på 5 mill. kroner. På andre utgifter er det ca. 500 000,- kroner i merforbruk som i hovedsak skyldes kjøp av tjenester fra vikarbyrå. På inntektssiden var det 5,6 mill. kroner i merinntekter i refusjon fra staten for ressurskrevende brukere. Dette etter fordeling av utgifter/inntekter mellom avdeling Olav Sverres vei og Habilitering.

Resultatet ble ut i fra dette total 50 000,- kroner i mindreforbruk totalt på drift.

Olav Sverres vei avdelingsleder:

50 000,- kroner i mindreforbruk totalt på ansvar for avdelingsleder.

Habilitering

Det har gjennom 2022 vært variasjoner i tiltak, som følge av behovsprøvde tjenester til ulike brukergrupper. Vi hadde fra mai 2022 fått nye behov for tett oppfølging i avlastning utenfor institusjon, samt at enkeltbrukere i ressurskrevende tjeneste har flyttet mellom tjenestestedene. Vi hadde også oppfølging inn i skoletilbud, noe som har bidratt til økt ressursbruk etter 20.8.2022.

Overforbruk totalt i avdelingen: 1,8 mill. kroner. Nedenfor omtales de største områdene.

Dagsenter utviklingshemmede/TvePro: 200 000 kr i mindreforbruk som skyldes i hovedsak lønnsutgifter.

Avlastning i institusjon: Avdelingen hadde 700 000,- kr i merforbruk totalt. Herav 900 000,- kr merforbruk lønn. Tjenesten har innsparing på 200 000,- kr i leieutgifter.

Privat avlastning: 1,5 mill. kroner i merforbruk totalt. Merforbruket skyldes ny særlig ressurskrevende tjeneste fra 1.5.2022 på 3,5 årsverk, som ikke var kjent da budsjettet ble vedtatt. Andre utgifter 400 000,- kr, i hovedsak til kjøp av tjenester fra vikarbyrå. 300 000,- kr i merinntekt i refusjon fra staten for særlig ressurskrevende tjenester.

Boveiledning: 800 000,- kr i merforbruk totalt. Herav 2,7 mill. kroner i lønn og sosiale utgifter, og 900 000,- kr i merforbruk på andre utgifter, i hovedsak kjøp av tjenester fra vikarbyrå. 2,8 mill. kroner i merinntekter på refusjon fra staten for særlig ressurskrevende tjeneste. Merforbruket skyldes i hovedsak ny særlig ressurskrevende tjeneste. Dette etter fordeling av utgifter/inntekter mellom avdeling habilitering og Olav Sverres vei.

Base distrikt: viser 1,4 mill. kroner i mindreforbruk totalt. Opprinnelig budsjett var på 2,6 mill. kroner, herav 3,7 mill. kroner i inntekter for særlig ressurskrevende tjenester, i refusjon fra staten. Tjenesten ble overført avdelingen senere enn forventet. Budsjettet ble ikke regulert fordi det var så seint på året. Dette etter fordeling av utgifter/inntekter mellom avdeling habilitering og Olav Sverres vei.

Personlig assistenter, BPA: 165.000 kr i merforbruk og skyldes i hovedsak lønn.

Psykiskhelse og livsmestring

Underskudd i regnskap skyldes i hovedsak ny BPA i 2022 som det ikke var budsjett for. Dette behovet var ikke kjent da budsjett ble laget. Uten denne tjenesten hadde avdelingen gått omtrent i balanse. Det har vært uforutsigbar drift og kommunen har fått mindre refusjon fra Staten enn forventet, men har også hadde noe mindre utgifter på lønn grunnet vakanser som er vanskelig å dekke inn og fravær.

I forsterket om sorg er det overforbruk i overtid for fast ansatte, som skyldes fravær og sykefravær samtidig med vansker med å rekruttere kvalifiserte vikarer. Utgiftene blir i sin helhet refundert fra St. Olavs hospital.

Aktivitet og arbeidstrening

Avdelingen hadde merforbruk på 200 000,- kr i 2022.

Årsaken til at avdelingen hadde merforbruk er merutgifter til støttekontakter. Støttekontakter ble i 2022 overført fra Avdeling for habilitering til aktivitet og arbeidstrening. Merforbruket er på 460.000,- kr. Årsaken til merforbruket er økt utbetaling av kjøregodtgjørelse etter kommunestyrevedtak, økte lønnsutgifter til støttekontakter fordi flere vedtak er effektivert i denne perioden.

Dagsenterdelen av avdelingen har mindreforbruk på snaue 300 000,- grunnet vakanse på 0,7 årsverk deler av året. Det ble overforbruk på driftsutgiftene grunnet høye drivstoffutgifter.

Arbeidsglede hadde nær balanse med et lite merforbruk på 40 000,- kr. Fritidsklubben hadde økonomisk balanse ved årets slutt.

5.1.2 Årsverk

Målindikator	1. Januar	Måned Des 2022	Endring
Faste årsverk	107	116,6	9
Midlertidige årsverk	3	10,1	6,1
Sum årsverk	110,1	126,7	15

Sektoren hadde totalt 133,26 årsverk pr. 31.12.22.

Årsverkene var fordelt slik pr avdeling:

- Olav Sverres vei 26,21
- Lyngmyrveien 18,58
- Habilitering 26,45
- Psykisk helse og livsmestring 29,88 årsverk hvorav 10,9 årsverk er i forsterket omsorg
- Aktivitet og arbeidstrening 6,24 årsverk
- NAV 24,9
- Sektorleder 1 årsverk

5.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Lyngmyrveien 49

Avdelingen slet fra oppstart med å besette stillinger i opprinnelig ramme. Tre uker etter oppstart ble avdelingen rammet av Covid-19. Manglende tilkallingsvikarer og en ikke fullstendig personalgruppe førte til betraktelig merarbeid på enkelte.

Som ny-opplastet avdeling stod utfordringene i kø. Noen naturlig sett i sammenheng med at unge personer med ulik kognitiv svikt og funksjonsnedsettelse flytter for seg selv for første gang. Mars til mai gjennomgikk enkelte beboere alvorlig sykdom og fikk sine vedtakstimer økt fortløpende. For noen er det vedvarende økt oppfølgingsbehov. Vedtakstimer i 2022 økte med 119 timer pr/uke og forholdt seg slik ut 2022. Mot slutten av året ble det også endringer i enkeltes helsetilstand og behov her er ikke fullt avklart enda.

Brukerundersøkelsen ble gjennomført. 6 av 8 beboere besvarte. Total score på 3,1. Trygghet i leiligheten; 80% enighet. Trivsel i leiligheten; 80% enighet. Tilgang på personal viste seg å være mest variabelt, 40% noe enighet og 40% enighet. Beboerne ønsker mer planlagt aktivitet i fellesområdet.

Avdeling Habilitering

Boveiledertjenesten

Boveiledertjenesten gir praktisk bistand, opplæring og helsehjelp. Pr. 31.12.22 var det 14 brukere som mottar bistand fra tjenesten og totalt 368,5 tjenestetimer pr uke.

TvePro

TvePro gir personer med nedsatt funksjonsevne får mulighet til å ha en meningsfull og

tilpasset dagaktivitet. TvePro er et tilbud til voksne personer som ikke har mulighet for å benytte VTA-plass, eller som er i påvente av VTA-plass. I tillegg inneholder tjenesten voksenopplæring til denne gruppen.

Pr. 31.12.22 var det 8 brukere i tilbudet. Totalt uketimer for gruppa blir 177 timer.

Avlastning i kommunal bolig/institusjon

Tjenesten har hatt variert drift i 2022. Vi hadde økte avlastningsvedtak i perioden juni-august på grunn av sommerferie og skolefri. Avlastningstjenesten følger barn tett gjennom avlastningsoppholdet dag/kveld/natt/helg.

Pr. 31.12.22 hadde 6 barn/unge/unge voksne har vedtak i kommunal avlastning. Totalt uketimer er 117 timer.

Avlastning utenfor institusjon er kommunale tjenester gitt i hjemmet. Avlastningstjenesten følger tiltak gjennom hele uka kveld/natt.

Avlastning i privat hjem

Pr. 31.12.22 var det 4 brukere og 48 timer pr uke totalt.

BPA

BPA - brukerstyrt personlig assistent har pr. 31.12.22 var det 2 brukere av tilbudet. Totalt uketimer er 75,9 timer i uka. Dette har vært stabilt gjennom året.

Individuell plan

Individuell plan skal tilbys brukere som har langvarige behov for kommunale tjenester. Pr. 31.12.22 er 18 personer registrert med tjenester innen avdeling habilitering som har vedtak om koordinator/IP.

Omsorgsstønad

Omsorgsstønad gis til pårørende som en kompensasjon for utført helsetjenester i hjemmet. Pr. 31.12.22 var 7 personer inne i slikt vedtak. Totalt 40 timer pr uke.

Olav Sverre vei

I Olav Sverres vei bodde det pr 31.12.22 11 beboere som samlet hadde 861 tjenestetimer pr. uke.

To beboere flyttet til annen bolig i andre tertial og fikk tjeneste fra avdeling Habilitering. Ny beboer kom inn i avdelingen i 3. tertial. I den andre boligen ventes det på beboer som skal flytte inn i 2023. Tjenestenivået har på bakgrunn av det har vært varierende i 2022. Ellers har det vært stabilt.

Brukerundersøkelsen ble besvart av alle beboerne noe som tilsvarer en svarprosent på 100%. Snittet på undersøkelsen er på 3,03. Det var høyest skår på "trygg i boligen min" og "jeg bestemmer i eget hjem", og laves skår på "venner i Olav Sverres vei" og "de ansatte er lette å få tak i".

Tjenesten har hatt fokus på å jobbe målrettet for at brukerne skal oppleve selvstendighet, mestring og få best mulig livskvalitet som er i tråd med sektorens visjon.

Psykisk helse og livsmestring

Antall brukere i tjenesten Psykisk hele og livsmestring totalt 31.12 2022 var 160 brukere med til sammen 318,9 vedtakstimer pr uke.

Vedtak deles i to tjenester:

Tjenester som gis på grunn av psykisk uhelse (psykisk helse) og tjenester som gis grunnet uheldig rusmiddelbruk (rus).

Psykisk helsetjenesten hadde 113 brukere og disse hadde 232,55 vedtakstimer pr uke.

Aldersfordeling	2022	2021
7-35 år	35 %	33 %
31-66 år	49 %	49 %
67+	16 %	18 %

I 2022 var kjønnsfordelingen 37 % menn og 63 % kvinner. Kjønnsfordeling i 2021 var 30 % menn og 70 % kvinner.

Av dette ser vi at tjenestene gis i større grad til mennesker under 66 år og at andelen menn som melder behov øker.

Der har mellom 01.01-22 og 13.12-22 blitt gitt vedtak til 65 nye brukere, og 26 tjenestevedtak er avslutte.

Svarprosenten på brukerundersøkelsen var lav, kun 15 %. Resultatet var på 3,5. Tilbakemeldingene viste at de som tjenestemottakere opplevde at de ble ivaretatt. Vi fikk tilbakemelding på at vi bør jobbe med å forbedre vår opplevde tilgjengelighet for brukere, og på at vi kan bli bedre til å gi beskjed ved endringer av avtaler.

Rustjenesten hadde pr. 31.12 2022 var 47 brukere og disse hadde 86,55 vedtakstimer pr uke.

Aldersfordeling	2022	2021
7-30 år	19 %	13 %
31-66 år	75 %	83 %
67 +	6 %	4 %

Kjønnsfordeling i 2021 var 63 % menn og 37 % kvinner, i 2022 var kjønnsfordelingen 70 % menn og 30 % kvinner.

Det har mellom 01.01-22 og 31.12-22 blitt gitt vedtak til 20 nye brukere og avsluttet 15 tjeneste vedtak.

Dette viser at det i tjenesten er en stor aktivitet og at avdelingen jobber med mange med behov for tjenester i ulike grad.

Svarprosenten på brukerundersøkelsen var lav, kun 19 %. Resultatet var på 2,7. Tilbakemeldingene viste at de som tjenestemottakere opplevde at de ble ivaretatt. Vi fikk tilbakemelding på at vi bør jobbe med å forbedre vår opplevde tilgjengelighet for brukere, og på at vi kan bli bedre til å gi beskjed ved endringer av avtaler.

Lavterskeltilbud i avdelingen:

Ungdomskontakten gav lavterskel tilbud i skole og fritid til barn og unge. Hun var tilgjengelig en dag i uken med 4 timer på ungdomstrinnet. I 2022 har hun fulgt opp og hatt kontakt med ca. 20 ungdommer her, samt at hun har hatt dialoger og samarbeid med kontaktlærere. Hun deltar på ungdomsklubben, i 2022 har hun deltatt nesten ukentlig der

sammen med personalet der. På Mekkeklubben har hun også vært

Det har vært gjennomført ca. 50 digitale tankevirus kurs for ungdom og voksne i 2022.

Det er to aktive ungdomskontrakter pr 31.12-22.

Det er gjennomført Ungdata undersøkelser og det er jobbet målrettet med tiltak i tverrfaglig gruppe.

Avdelingen hadde oppfølging av en gravid med rusmiddelproblematikk i løpet av året.

Høsten 2022 åpnet et tilbud om drop-in ukentlig i Lyngmyrveien 41. Dette har ikke vært veldig mye brukt, men det kan ta tid å gjøre tilbudet kjent. Tilbudet fortsetter derfor i 2023. Det gjennomføres ukentlig turgruppe

Tjenesten har flere nye vedtak på tjenester enn vedtak avsluttet. Dette har sammenheng med reduksjoner i antall døgnplasser i sykehus, og endrede arbeidsformer ved DPSene. De gir mer hjemmebaserte og poliklinisk behandling enn tidligere. De definerer også sin praksis noe annerledes enn tidligere år. De utreder og behandler, og kommunen har fått ansvar for videre ivaretagelse av pasienter som er utredet og for den videre behandlingen. Vi hadde 8 pasienter som er ivaretatt av kommunen og Fact team fra DPS og ARA. Denne brukergruppen ville tidligere ha hatt tilbud om langvarige innleggelser i sykehus.

I alle avdelingene med døgn drift var det utfordrende å få inn nok sommervikarer for 2022. Dette medførte at en del ansatte og vikarer jobbet overtid og det ble behov for noe bruk av vikarbyrå i perioden. Dette førte til mindre stabilitet for enkelte brukere og større belastninger på ansatte enn hva som var ønskelig. Rekruttering generelt sett har vært mer utfordrende i 2022 enn tidligere år.

Aktivitet og arbeidstrening

Avdelingen hadde følgende fordeling av brukere:

Tjeneste	Antall brukere	Vedtaks timer
• Gården	46	
• Huskestua	23	246
• Aktivitetsavdelingen	27	
• Marthaloftet	19	
• Arbeidsglede	17	
• Fritidsklubben	25 personer i snitt	
• Støttekontakter	53 brukere	158

I 2022 hadde avdelingen 14 frivillige.

Arbeidsglede Tvedestrand:

Arbeidsglede har hatt 17 deltagere i 2022. Det var fem flere enn i 2021.

En del av de brukerne fikk vi gjennom kvalifiseringsprogrammet. Det er flyktninger som har høyere alder enn de andre. Vi har i 2022 solgt plass til en person fra Vegårshei kommune i siste halvdel av året. Dette fortsetter i 2023.

De fleste er i Arbeidsglede for å sjekke ut arbeidsevne og oppmøtekompetanse.

Arbeidsglede har også tatt imot personer som er utenfor målgruppen som trenger en aktivitet. 9 personer er fortsatt i tiltaket, 4 personer gikk videre til ordinær arbeidspraksis, 3

sluttet etter eget ønske og 1 til videregående skole.

Utførte oppdrag: Vedproduksjon, ulike oppdrag kom kommunal virksomhet som snømåking, snekring, maling, rydding av busker og kratt og plenklipping. I tillegg til kommunal virksomhet har Arbeidsglede hatt jobber for Borøya vel, Foreningen Kanonjolla, Historielaget, Nes Jernverksmuseum, Risøya Folkehøyskole og handelsstanden, uke 9. Det er gjennomført brukerundersøkelse, totalskåren var 3,75 av 4.

Fritidsklubben:

Det har fortsatt vært stabilt oppmøte på Fritidsklubben, fra 20 til opp mot 30 ungdom begge dagene. Ansatte i aktivitet og arbeid har hjulpet ansatt på Fritidsklubben fra kl. 14.00 til ca. 17.00 når det har vært flest ungdommer innom. Det samarbeides fremdeles med ungdomspresten som steker vafler annenhver tirsdag. I tillegg kom ungdomskontakten innom når hun har anledning. Det var i tillegg to frivillige på Fritidsklubben.

I brukerundersøkelsen sier 74% sier de trives på klubben og at det er gøy å ha en sted å være og treffe venner. 88% opplever at de blir sett og møtt med respekt. 74% liker aktivitetene men noen etterspør flere brettspill. 85% liker det som blir solgt i kiosken selv om de fleste skulle ønske det var gratis. De fleste var fornøyd med åpningstiden men noen ønsker flere dager.

Det er gjennomført 7. klassefest, hatt juleverksted, halloweenfest etc.

Dalene gård:

Dalene gård har hatt 46 brukere i 2022. Det er rekord i antall brukere i løpet av ett år. Av de som har avsluttet plassen på gården har en har fått plass på Lisand, en gått over til videregående skole, to fått arbeidspraksis, en gått tilbake til ordinær undervisning på ungdomsskolen og 6 er skrevet ut på grunn av manglende oppmøte. Vi har tre betalte plasser for skoleelever fra annen kommune. Gjennomsnittsalderen på gården var 34 år. Kjønnfordelingen var 30 menn og 16 damer.

Vi har hatt brukerundersøkelse, og den viste at brukerne trives godt på gården. Totalskåren var 3,6 av 4.

Dagtilbud til hjemmeboende personer med demens:

I oktober ble dagtilbudet redusert med en dag da gruppene ikke var fulle og det var lite nye søknader fra Helseteam demens og hjemmesykepleien. I 2022 fikk 3 nye brukere fått plass på Huskestua. Det er et mål å få personer med demens inn på dagtilbud tidligere, mens de enda bor hjemme.

Vi har hatt brukerundersøkelse, og den viste totalskår 3,5 av 4.

Marthaloftet:

Gruppene har økt utover høsten 2022 og det er mer stabilt oppmøte. Tre nye brukere i løpet av 2022. Det samarbeides jevnlig med psykisk helse og saksbehandler i forhold til å rekruttere nye brukere til tilbudet. Vi har hentet en person hjemme, økt livskvalitet for denne personen.

Vi har hatt brukerundersøkelse, og den viste totalskår 3,75 av 4.

Aktivitetsavdelingen:

Aktivitetsavdelingen hadde stort og stabilt oppmøte. Det lages mnd. aktivitetskalender med ulikt innhold som bingo, andakter, besøk fra barnehage, klessalg, turer og konserter. Sjøfører henter ut i fra kapasitet.

Vi har hatt brukerundersøkelse, og den viste totalskår 3,6 av 4.

Støttekontakter:

53 brukere har hatt støttekontakt i 2022.

NAV Øst i Agder - Tvedestrand

Flyktningtjenesten:

Det ble bosatt 64 flyktninger i 2022 i Tvedestrand. 2022 innebar mye opplæring av nyansatte i tillegg til stor mengde bosettinger. Dette førte til stor belastning på flyktningtjenesten i 2022.

Kvalifiseringsprogrammet:

I 2022 har det vært i snitt 8 deltakere i programmet. Kvalifiseringsprogrammet innvilges etter søknad. Det kan innvilges til personer i yrkesaktiv alder som har vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser etter Folketrygden eller andre rettigheter. Kvalifiseringsprogrammet er et av de viktigste tiltakene for å få mennesker over fra passiv stønad og i gang med aktivitet og avklaring. For personer som har redusert arbeidsevne og begrensede rettigheter i Folketrygden så er Kvalifiseringsprogrammet en god løsning. Målet er kvalifisering og avklaring av personer som har behov for tett og koordinert oppfølging for å få dette til. Vi har gode erfaringer med at deltakere i programmet ikke havner tilbake på sosialhjelp etter endt program.

Økonomisk sosialhjelp:

Økonomisk sosialhjelp er en fellesbetegnelse på alle stønader under sosialkontoret. Livsopphold gis til de som ikke har annen inntekt, og som i hovedsak lever av sosialstønad.

Antall som lever av sosialstønad var i snitt 33 personer gjennom året. Av disse er i snitt 11 under 30 år. I perioden 01.01.22 - 31.12.22 er det utbetalt kr. 2 519 021,- i livsopphold. I samme periode i 2021 ble det utbetalt kr. 2 061 814,-. Av disse er kr. 719 460,- utbetalt til personer under 30 år, mot kr. 327 467,- i samme periode i 2021.

Økning i utbetalinger skyldes at det generelt er blitt dyrere å leve, strømavgiftene er økt, det har vært en reduksjon i tiltakspenger, barnetrygd holdes utenfor beregning av sosialhjelp og det har vært en økning av livsoppholdsnorm. Antall unge har økt i flere av de kommunene som NAV Øst i Agder dekker. Vi er usikre på hvorfor det har vært en økning. De som er under 30 år er i eller på vei inn i aktivitet på sosialstønad såfremt det ikke er helsemessige begrensninger som hindrer dette. For de som er over 30 år så jobbes det med å avklare arbeidsevne, rett til annen ytelse og mulighet for aktivitet.

Det var i snitt 13 flyktninger som har levd av livsopphold i 2022. Av disse var i snitt 3 under 30 år. Det er utbetalt kr. 1 409 567,- i livsopphold til flyktninger. Kr. 254 820,- til flyktninger under 30 år. Det vil være naturlig at flyktninger går på sosialhjelp en periode, men på tross av økt trykk på flyktning grunnet krigen har ikke ventetiden for å begynne på introduksjonsprogrammet økt.

Sosialhjelpssaker drøftes hver uke i tverrfaglig team og alle vedtak kvalitetssikres av fagansvarlig før de godkjennes. Det gjøres konkrete og individuelle vurderinger i hver sak. I saker hvor det er mulig, etterstrebes en likebehandling for like situasjoner, som eksempelvis briller, konfirmasjon, fritid og lignende for at dette skal holdes på et fornuftig nivå. Det gjøres jevnlig vurderinger om brukere har rett til andre ytelser enn sosialhjelp, som statlige ytelser som arbeidsavklaringspenger, tiltakspenger, støtte fra Lånekassa, bostøtte fra Husbanken, uføretrygd, kvalifiseringsprogram og lignende.

Saker som involverer barn har hatt et spesielt fokus og barnets beste er hele tiden det viktigste. Det jobbes mot at barn og unge ikke skal bli skadelidende på bakgrunn av foreldrenes økonomiske situasjon. Det jobbes for å bryte uheldige sosiale mønster og aktivitet, jobb og utdanning er hele tiden i fokus for å få ned utgifter til sosialhjelp. Hele NAVs tiltakspakke benyttes i dette arbeidet i tillegg til kommunens gode lavterskeltilbud, for eksempel Tvedestrand Arbeidsglede.

5.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2021	Sykefravær 2022	Endring
Korttid	2,2%	2,7%	0,5%
Langtid	9,6%	12,5%	2,9%
Sum fravær	11,7%	15,2%	3,4%

Sykefraværet i 2022 har vært svært høyt. Det har vært store svingninger mellom avdelingene og fra måned til måned. Det har tidvis vært svært høyt fravær hvorav mye har vært koronarelatert og det har vært vanskelig å dekke opp fraværet med kvalifisert personell. Det er brukt mye vikarer, overtidsutbetaling og det er kjøpt tjenester fra bemanningsbyrå.

Det er gitt bistand fra NAV til oppfølging av sykemeldte.

5.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score	Forbedret svarprosent og like eller høyere score fra forrige undersøkelse	
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	4,1
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	39 %
	Sykefravær, totalt	8,0 %	15,2 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,7 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 10,2 %

Det ble gjennomført brukerundersøkelser og medarbeiderundersøkelser i 2022.

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført med ganske lav svarprosent totalt sett. Svarprosenten varierte mellom avdelingene fra 10-83%. Resultatet ble 4,1 og er ganske likt som ved forrige undersøkelse og for landet for øvrig. Ansatte skårer høyest på prososial motivasjon og lavest på kompetanseutvikling.

Brukerundersøkelser er gjennomført i alle avdelinger med unntak av NAV. Svarprosenten varierer fra kun 15 % i psykisk helsetjenesten til 100 % i Olav Sverres vei. Til undersøkelsens ble det brukt tilpassede spørsmål og svar gjennom å krysse av eller peke på fjes som er fra sure til blide. Resultatet varierte mellom avdelingene fra 2,7 til 3,6. Skalaen går fra 1-4. Resultatene fra avdelingene er beskrevet under avsnittet for nøkkeltall.

Det økonomiske resultatet er forklart under avsnittet for økonomi.

5.1.6 Fokusområder

- Implementering og utvikling av kommunenes omstillingsprosjekt.
- Implementering av NAV Øst i Agder med målsettingene for samarbeidet inkludert god kvalitetsutvikling og bedre kostnadseffektivitet.

Dette området krever videre arbeid også i 2023.

- Iverksettelse av ny avdeling, Lyngmyrveien 49 boliger for personer med funksjonsnedsettelse.

Dette området krever videre arbeid også i 2023.

5.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Avholdte medarbeidersamtaler

I de fleste avdelingene har det vært gjennomført medarbeidersamtaler med rundt halvparten av ansattgruppene. Resten av de ansatte hadde medarbeidersamtale i 2021 og vil på nytt få tilbud i 2023. I noen av avdelingene er det gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte.

HMS avvik

I 2022 ble det registrert 255 HMS avvik, trusler vold og trakassering. I 2021 ble det registrert 130 avvik. Det er økning i alle avdelinger med unntak av aktivitet og arbeidstrening. Økningen skyldes antagelig flere forhold, større bevissthet rundt viktigheten av avviksføring, belastningene ansatte står i er større og at sektoren har vokst. I enkelte avdelinger er det sannsynligvis fortsatt noe underrapportering.

Olav Sverres vei: 51

Habilitering: 101

Psykisk helse og livsmestring inkludert forsterket omsorg: 40

Aktivitet og arbeidstrening: 1

Lyngmyrveien 49: 46

NAV Øst i Agder: 16

Antall politianmeldelser i 2022 var 9 og er en økning fra året før. Tidligere har dette lagt på rundt 3 pr år. Alle anmeldelsene er i avdeling for psykisk helse og livsmestring med unntak av 1 som er fra NAV. Beklageligvis er alle anmeldelsene henlagt.

Vernerunder

Vernerunder ble gjennomført i alle avdelinger. Det er skrevet protokoll for avvikene. Det kom kun opp mindre avvik.

Avholdte øvelser

Brannøvelser ble gjennomført i mars og TMV øvelser i november.

På NAV ble det gjennomført sikkerhetsøvelse og det er opprettet et sikkerhetsteam.

Tilsyn

Det har blitt gjennomført følgende tilsyn i 2022:

- Psykisk helse og livsmestring har hatt to tilsyn av Statsforvalteren i 2022. Tilsynene er på bakgrunn av klage og alvorlig enkelthendelse. Det ble ikke gitt lovbrudd, avvik eller merknad og tilsynet er avsluttet
- Lyngmyrveien 49 hadde tilsyn fra Statsforvalteren etter bekymringsmelding fra to politikere. Det ble ikke gitt lovbrudd, avvik eller merknad og tilsynet er avsluttet.
- Olav Sverres vei hadde tilsyn fra Arbeidstilsynet. Det ble gitt pålegg om forbedring av ROS analyse og TMV opplæring. Avvikene er rettet og tilsynet avsluttet.
- 2 besøk av kontrollkomisjonen til Forsterket omsorg. På første besøket ble det gitt en mangel som er rettet opp. På andre besøket ble det ikke gitt mangler eller avvik.

Kompetansehevingstiltak

- TMV - terapeutisk mestring av vold. 3 ansatte ble utdannet instruktører og har da kompetanse til å arrangere kurs for internopplæring av ansatte. 3 ansatte ble utdannet ombud for TMV og kan veilede i egen avdeling. Alle ansatte uten grunnkurs gjennomførte grunnkurs i TMV.
- Fagdag om tvang og makt for ansatte som jobber med personer med utviklingshemming.
- Basisopplæring "Dette må jeg kunne" for ferievikarer som jobber med personer med utviklingshemming.
- HLR for barn, for ansatte som jobber med barn.
- Utdannet 2 nye KID instruktører (Kurs i mestring av depresjon) i psykiske helse og livsmestring.
- Utdannet kursleder fra psykisk helse og livsmestring i URO metodikken i tråd med kommunens satsning på BTS.
- Videreutdanning i tverrfaglig miljøarbeid for ansatt i Lyngmyrveien 49.
- Kurs i legemiddelhåndtering for ansatte og vikarer uten denne kompetansen
- Studie ved UiA i endringsledelse for en avdelingsleder

Heltid/deltid

11 faste ansatte har fått økt stillingsprosent i 2022.

6 Helse, familie og rehabilitering (240)

6.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Helse, familie og rehabilitering

Sektor for helse, familie og rehabilitering omfatter mye av helsearbeidet i kommunen fra barn til eldre med helsestasjon, jordmor, kommuneoverlege, fastleger, fysioterapi, tildelingskontor samt tjenester rettet mot eldre. Interkommunalt samarbeid er også under denne sektoren som blant annet barnevern, krisesenter, legevakt.

Sektoren har også de siste to årene hatt ansvar for koronarelaterte tjenester som vaksinerings, teststasjon og smittesporing.

6.1.1 Økonomi

Årsberetning 2022 - driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2022	Reg budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik 2022
240 Helse, familie og rehabilitering				
Inntekt	-26 263	-32 188	-32 262	74
Utgift	154 659	180 194	194 792	-14 598
Netto	128 396	148 006	162 529	-14 523

Sektor for helse, familie og rehabilitering

Sektoren har et betydelig merforbruk i 2022 som hovedsakelig er knyttet lønnsutgifter.

Sektoren har fremdeles 1 mill. koronarelaterte utgifter som ikke er kompensert.

Merforbruket, utover koronarelaterte utgifter, skyldes flere faktorer. Merforbruk på lønn er skyldes blant annet problemer med rekruttering og høyt sykefravær. Dette har resultert bruk av vikarbyrå, ekstravakter og mye overtid som igjen har medført stor belastning på personalet.

Utgifter til vikarbyrå utgjør en merkostnad på kr. 2,7 mill. kroner. Dette gjelder innleie av sykepleiere.

Merforbruk på overtid beløper seg til ca. kr. 2,6 mill. Dette skyldes blant annet avtalen som ble inngått mellom KS og tillitsvalgte om kompensasjon for ekstraarbeid relatert til covid-19 som var gjeldende ut april, samt mangel på personell pga. problemer med rekruttering og sykefravær.

I tillegg kommer økt bemanning relatert til ressurskrevende brukere som totalt beløper seg til ca. kr 3,5 mill. kroner, fordelt på natt og dagtid.

Det er et merforbruk på driftsutgifter på nærmere 1,5 mill. kroner. Dette skyldes blant annet økte kostnader på lisenser, matvarer, drivstoff og kostnader til tjenestebiler. OFA - offentlig anskaffelse Agder har inngått avtale med nytt leasingfirma. Betaling for skader

på innleverte biler gir en merkostnad. Drivstoffutgifter er også økt i 2022.

Avdeling helse og familie har et merforbruk på kr. 2,3 mill. kroner som blant annet skyldes merkostnader på interkommunale tjenester som legevakten og barnevern samt bruk av vikarbyrå på Tjenna legekantor.

Sykehjemmet

Sykehjemmet har hatt en utvikling med færre langtidsplasser og flere korttids- og avlastningsopphold.

Sykehjemmet har en grunnbemanning som ikke har rom for ekstraordinære tiltak. Sykehjemmet har flere ressurskrevende brukere. Økt bemanning knyttet til dette utgjør kr 3,5 mill.

Det er i hele perioden vært enetiltak rundt en bruker. Avdeling 1 som har målgruppe personer med demens har økende antall personer med demens og psykiske lidelser samt med tvangsvedtak. Dette krever i perioder økt bemanning. Det har vært nødvendig med fast økning på natt med en person. Pasientgruppen på sykehjemmet har meget kompleks problematikk og det er mye palliativ behandling og omsorg ved livets slutt. Dette krever til tider ekstra bemanning.

Hjemmetjenesten og nattjenesten

Hjemmetjenesten har noe mindre aktivitet enn året, men aktiviteten varierer fremdeles mye. Dette er utfordrende i forhold til bemanningsfaktoren. Bemanningsfaktoren kan variere med pluss/minus 5 årsverk på en uke.

Nattjenesten institusjon har hatt ekstra bemanning på avdeling 1 hele året. Årsaken er krevende brukere som det kan være vanskelig å håndtere alene. Det er bla. pasienter med tvangsvedtak, psykisk syke pasienter som krever mye oppfølging. Pasientene er til tider mye våkne og det har vært utfordrende å ta vare på de mest urolige samtidig som personalet skal skape ro, og utføre de andre oppgavene i avdelingen. Det har vært viktig at ansatte skal føle seg trygge.

Samlet merforbruket for året for nattjenesten er ca. kr. 2,9 mill.

Det har til tider vært svært utfordrende å leie inn for alt fraværet. Fra 01.03.22 - 31.12.22 fikk flere av de ansatte fått økt stillingen midlertidig, dette for å sikre kompetansen, økt forutsigbarhet og for å redusere overtid.

Avdeling for tildeling og rehabilitering

Avdeling for tildeling og rehabilitering står med et mindreforbruk i 2022. Dette skyldes blant annet flere langtidsykemeldinger hvor det ikke er satt inn vikar.

Avdeling for helse og familie

Merforbruket på avdelingen på ca. 2,3 mill. kroner har følgende forklaring:

Ved årsslutt var merforbruket i interkommunal barneverntjeneste på kr. 1 237 000 for Tvedestrand sin del, og da mer enn hva som var rapportert pr. 2. tertial. Avregningen for merforbruket på legevakten på kr 554 000 kom i år tidsnok til å føres på 2022 regnskapet. Beløpet på kr. 554 000,- var ikke meldt til kommunen ved 2. tertial. Inntjeningen til de kommunale legene var kr. 200 000,- lavere ved årsslutt enn det som var kalkulert inntjening i budsjettet. Inntjeningen vil variere.

Avdelingen har fått kompensert utgifter relatert til arbeid knyttet til Covid 19 og til flyktninger fra Ukraina blir fullt kompensert for i regnskapet for 2022.

Ser en bort fra de interkommunale tjenestene så hadde avdelingen ett mindre merforbruk ved årsslutt enn hva som ble antydnet ved 2. tertial.

Kommunen hadde i 2022 LIS1 lege på Tvedestrand Legesenter i perioden fra september til desember. Dette var ikke lagt inn i budsjettet for 2022. Status ved årsslutt var at dette gikk i balanse, når tilskudd, inntekter og utgifter var beregnet.

Tiltakene i budsjett for 2022 er effektivert, foruten ny fastlegehjemmel på Tvedestrand Legesenter. Kommunen lykkes ikke med å få ansatt en fastlege i stillingen etter 2. gangs utlysning høsten 2022.

Covid19

Sektoren har hatt ansvar for alle tjenester tilknyttet korona som vaksinerings, teststasjon, smittesporing og smittevernustyr. Teststasjon og smittesporing ble avviklet i løpet av, men arbeidet med vaksinerings har vedvart hele perioden.

Sektoren har fremdeles 1 mill. koronarelaterte utgifter som ikke er kompensert.

Det har til tider vært meget høyt fravær pga. smittet personell. I perioder har det også vært behov for styrking av bemanning pga. smittede brukere/pasienter som har krevet ekstra oppfølging.

Fravær relatert til korona kommer ikke fullt frem i det som regnes som koronarelaterte utgifter. Dette skyldes blant annet at flytvakter i grunnturnus er blitt benyttet til fraværet.

Riktige tjenester og realistiske rammer for sektoren

Sektoren har over flere år hatt merforbruk med unntak av 2020 som ble et spesielt år pga. korona. Antall eldre øker nasjonalt og Tvedestrand har over gjennomsnittet antall eldre. Personer som kommer inn på sykehjemmet er generelt sett dårligere og har kortere oppholdstid. Antall korttids plasser øker. Kompleksiteten i pleien er betydelig økt som igjen fører til behov for mer personell og personell med riktig kompetanse. Noe av den samme utviklingen ser vi i hjemmetjenesten.

Andel personer med demens øker og er ventet å øke ytterligere i årene som kommer. Dette merkes allerede og dette gir seg utslag i de fleste av sektorens tjenester. Det forventes at behovet for avlastning og plasser til personer med demens vil øke i årene fremover.

De siste årene har sektoren hatt flere ressurskrevende brukere som medfører betydelige kostnader. Dette er personer med kognitiv svikt og psykiske lidelser av forskjellig grad. Sektoren har pr. d.d. verken lokaler eller rett kompetanse til å ivareta disse brukerne på best mulig måte. Sektoren ønsker å se nærmere på hvordan dette kan løses på en bedre og forutsigbar måte.

6.1.2 Årsverk

Målordikator	1. Januar	Måned Des 2022	Endring
Faste årsverk	142,1	146,3	4,8
Midlertidige årsverk	11,3	14,4	3,5

Målkategori	1. Januar	Måned Des 2022	Endring
Sum årsverk	153,4	160,7	8,3

Sektoren har totalt 141,69 budsjetterte årsverk.

Sektoren har 14,4 midlertidige stillinger ved årets slutt. Dette er årsverk som blant annet knyttes opp mot ressurskrevende brukere på sykehjemmet både på dag, kveld og natt, høyere tjenestenivå enn budsjettert og stillinger tilknyttet prosjekter.

Sektoren fikk 5 nye årsverk i 2020 pga. høy aktivitet på tjenester i 2019. I perioden frem til nå skulle antall årsverk vært redusert med 5,35 årsverk relatert til omstillingsprosess og innsparingstiltak. Dette er meget utfordrende sett i lys av tjenestenivået og kompleksiteten i tjenestene. Forventet reduksjon av årsverk samsvarer ikke med behovet i tjenestene.

Ansettelsesprosessen av psykolog 0,5 årsverk startet høsten 2022. Det forventes ikke å ha psykolog på plass før i 2023.

Sykehjemmet

Sykehjemmet har holdt seg innenfor rammen av faste årsverk, men har blant annet midlertidige årsverk knyttet opp mot ressurskrevende brukere.

Hjemmebaserte tjenester/natt

Hjemmebaserte tjenester og natt ligger over på antall årsverk. Dette skyldes økt bemanning på natt. Det har også vært midlertidige økt stillinger i forbindelse med rekruttering av sykepleiere. Disse justeres fortløpende når det blir ledige stillinger. Det er også i perioder midlertidige stillinger knyttet til tjenestetimer.

Tildeling og rehabilitering

Avdelingen holder seg innenfor budsjetterte årsverk, med unntak av prosjektstillinger.

Avdeling helse og familie

Avdelingen hadde ved årsslutt 14,65 (14,7) årsverk.

Helsestasjonen fikk i 2021 innvilget tilskudd til 1,0 årsverk over en 3 årsperiode (2021, 2022, 2023). Ansatte i prosjektstillingen fra Helsedirektoratet er ved årsslutt regnet med i avdelingens årsverk og er fast ansatt jf. gjeldende regelverk da ansettelsen har vært utover 1 år.

I løpet av 2022 hadde avdelingen flere prosjektstillinger på bakgrunn av tilskuddsmidler og flyktninger fra Ukraina. Ved årsslutt ble alle prosjektstillingene avsluttet.

6.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Sektoren har i 2022 blant annet hatt fokus på arbeidet med innsatstrappen og bruk av velferdsteknologi. I tillegg har det blitt sett nærmere på oppgavefordeling i sykehjemmet. Dette med tanke på å utnytte kompetansen på best mulig måte. Dette arbeidet fortsetter i 2023 i hjemmetjenesten.

Aktiviteten i sektoren er meget varierende og uforutsigbar. Dette er krevende i forhold til bemanningsfaktor. Kompleksiteten i våre tjenester øker både i hjemmetjenesten og på sykehjemmet.

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten har hatt en gradvis reduksjon i sine tjenester. Det er store variasjoner i tjenestetimene som er utfordrende i forhold til bemanning. Flere brukere ønsker å bo hjemme til de dør. Dette medfører behov for omfattende tjenester i perioder. I tillegg ytes tjenester som ikke er med i vedtak. Dette gjelder spesielt i omsorgsboligene som betjener alarmer fra beboere.

Nattjenesten- institusjon har hele året gått med ekstra bemanning som følge av at nettene er uforutsigbare. Det er til tider krevende brukere som det kan være vanskelig å håndtere alene, bla. pasienter med tvangsvedtak, psykisk syke pasienter som krever mye oppfølging. Pasientene er til tider mye våkne og det har vært utfordrende å ta vare på de mest urolige samtidig som personalet skal skape ro, og utføre de andre oppgavene i avdelingen.

Tjeneste	Forventet resultat i snitt 2022	Budsjetterte tjenestetimer 2022	Resultat 1. tertial 2022	Resultat 2.tertial 2022	Resultat 2022
Hjemmesykepleie	850	Inntil 810 tjenestetimer	853	795	779
Hjemmehjelp	120	110	110	100	100

Sykehjem og omsorgsboliger

Det er jevn aktivitet på sykehjemmet med flere korttidsplasser enn normalt. Mange av pasientene er meget pleietrengende. Sykehjemmet har også flere ressurskrevende brukere som krever ekstra bemanning døgnet rundt. Aktiviteten har økt på slutten av året og hyblene er jevnlig brukt til korttidsopphold.

Sykehjemmet har i en periode hatt ledige plasser. En plass ble leid ut til Arendal kommune for en periode.

Etterspørsel etter omsorgsboliger er redusert og det er nå ikke venteliste til omsorgsboliger.

Tjeneste	Plasser	Gj.snittlig belegg - Måltall 2022	Gj.snittlig belegg med pasientbetaling - Måltall 2022	Gjennomsnittlig beleggsresultat 2.tertial	Gj.snittlig belegg med pasientbetaling 2.tertial	Gjennomsnittlig beleggsresultat 2022	Gj.snittlig beleggsresultat med pasientbetaling
Sykehjem	46	98 %	95 %	94 %	91,8 %	95,19 %	94,52 %
Omsorgsboliger	45	98 %	98 %	94 %		93,2 %	

Avdeling for tildeling og rehabilitering

Forskning og prosjektarbeid i sektoren

1. Forskerkompetanse i Tvedestrand kommune -Akutt funksjonssvikt hos eldre hjemmeboende i østre Agder

Kristin Jeppestøl har arbeidet med sin doktorgrad fra januar 2018 til juli 2022.

Doktorgradsavhandlingen, som er det samlede resultatet i prosjektet, har tittelen «Acute functional decline in older home nursing care patients – Using the Modified Early Warning Score to support clinical reasoning and decision-making in community care – A mixed

methods study». Doktorgradsavhandlingen ble godkjent 14.november 2022. Kristin forsvarte sitt arbeid, og disputerte i Gamle festsal på det gamle Universitetet i Oslo sentrum 3. mars 2023.

2. Prosjekt Mestringsskolen for personer med demens.

Kommunen fikk gjennom innovasjonstilskudd til oppstart av mestringsskole demens fra Statsforvalteren i 2022. Mestringsskolen er et prosjekt med tilbud til personer med demens og deres pårørende i tidlig fase av sykdommen. Mestringsskolen bygger på kjente elementer og metoder innen demensomsorg og kognitiv stimuleringsterapi. Skolen drives av demens og pårørende koordinator/helseteam, sykepleier i helseteam demens og en hjelpepleier. Prosjektet Mestringsskolen har vært arrangert en dag i uka over 14 ganger. Målet er å implementere mestringsskolen i ordinær drift, dette målet jobbes det videre med å få til.

3. Prosjekt for å skape en felles forståelse, forankring, involvering, samskaping og medborgerskap i tråd med intensjonene Innsatstrappa og Leve hele livet reformen.

I forbindelse med arbeidet med innsatstrappa ble det 2022 sendt søknad om innovasjonstilskudd til Statsforvalter i Agder. Her ble det søkte om tilskudd i forhold til prosjektstilling for å muliggjøre forankring og utvikling av og Innsatstrappa, herunder også eldrereformen Leve hele Livet. Kommunen fikk delvis tilsagt på søknad. Prosjektleder Hege Bjerkeseth startet i rundt 30% stilling medio august 22.

Tverrsektoriell prosjektgruppe er under pågående arbeid, og skal jobbe frem et dokument for politisk vedtak i mars/april 2023.

4. Prosjekt med tilskudd fra KS til prosjektleder - TØRN – Sammen om fremtidens helse og omsorg

I årene fremover står kommunal sektor ovenfor betydelige utfordringer med å møte økt etterspørsel etter omsorgstjenester gitt tilgjengelige ressurser og kompetanse. Tørn skal bidra til å finne løsninger på disse utfordringene. Tørn står for vendepunkt, vi er nødt til å ta noen grep rundt fordelingen av arbeidet og arbeidstiden slik at rett helsefaglig kompetanse brukes til rett tid. Prosjektet er et tiltak for å nå intensjonene i Leve hele livet-reformen

Målsetningen er å ha en kompetansesammensetning som står i forhold til brukerbehovet og oppgavene som skal løses. Tørn-prosjektet vil gi oss mer kunnskap om hvordan vi får dette til, for eksempel om hvordan velferdsteknologi og frivillighet kan bidra i organiseringen av arbeidet.

Vi søkte og ble trukket ut som pilot-kommune i forhold til *Målrettet bruk av velferdsteknologi i oppgavedeling*. Dette retter seg mot hjemmebaserte tjenester og vi har valgt å ha hovedfokus på digital hjemmeoppfølging, DHO og elektronisk medisineringsstøtte, så som Pilly og multidosedispensere. Dette betyr at vi jobber med å bli mer bevisste og målrettede med tanke på bruk av all tilgjengelig velferdsteknologi, og prøver å tenke bruk av VFT som første valget.

5. Mastergrad helse og sosialinformatikk; digitalt utenforskap blant personer over 67 år som mottar hjemmebaserte tjenester med fokus på DigiHelse

Våren 2022 leverte Hege Bjerkeseth, systemansvarlig for elektronisk pasientjournal/mobil omsorg sin masteroppgave i helseinformatikk «*Digitalt utenforskap blant personer over 67 år som mottar hjemmebaserte tjenester – med fokus på DigiHelse*». Med økt fokus på

digitalisering og digitale løsninger i sektoren har oppgaven stor overføringsverdi til praksis. Hensikten og problemstillingen til prosjektet var å studere hvilke faktorer som må til for å få digitalt utenforstående eldre til å øke digital bruk med Digihelse som et fokusområde. Med eldre menes her personer fra 67 år, som i tillegg mottar hjemmebaserte tjenester fra kommunen.

Drift

- **Fysioterapitjenesten**

Den samlede fysioterapitjenesten i kommunen består av 4,5 stilling som fastlønnede fysioterapeuter med tilholdssted på Strannasenteret, og 4,0 hjemler knyttet opp til selvstendig næringsdrivende med kommunal driftsavtale i Søsterdalen.

Fastlønnede fysioterapeuter

Fysioterapeutene på Strannasenteret har stor pågang av innbyggere som ønsker lavterskel og forebyggede trening i grupper lavt i innsatstrappen. Pr. i dag er det ila uken 13 treningsgruppe hvor deltagerne har eget opplegg individuelt tilpasset etter målsetning. For noen en del av et Frisklivstiltak. Deltagerne bruker hele salen og trenger instruktør til evt. vurdering av progresjon, men varierer fra liten til større grad av hjelpebehov. Mangel på kapasitet gjør at det ikke er mulig å etablere flere grupper.

Fysioterapi til barn og unge

Liten ressurs 40% prioriterer i dag testing av motorisk utvikling på helsestasjon, samt oppfølging av enkelt barn i barnehage og skole. I stillingen er også formidling av tekniske hjelpemidler til barn og unge under 18 år, noe som er ressurskrevende fordi det er behov for utskiftning i takt med barns vekst. Pr. i dag er ikke ressurs til å bidra med helsefremmende og forebyggende tiltak i barnehage, skole og for ungdom på de laveste trinn i innsatstrappen.

- **Innsatsteam hverdagsrehabilitering**

Innsatsteamet er en viktig ressurs for målrettet kunne å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus, eller for å sikre overganger og pasientforløp mellom blant annet mellom sykehjem og hjem og hjem til omsorgsbolig. Spørsmål om «hva som er viktig for den enkelte» er utgangspunkt for tiltak som er trening, trygging og tilrettelegging. I 2022 har det vært redusert kapasitet i teamet grunnet fravær.

- **Kreftkoordinator**

Krefttall for Tvedestrand 2022, hentet fra kreftregisteret

Nye tilfeller: Kvinne 24 Mann 19

Hvor mange som lever med kreftsykdom: Kvinne 206 Mann 199

«Pakkeforløp hjem» igangsettes i løpet av 2023. Her vil flere får muligheten til å få kontakt med koordinator. Gjennom pakkeforløpet får alle pasienter som får en kreftdiagnose tilbud om samtaler med behovskartlegging, en gang i spesialisthelsetjenesten og to ganger i kommunen.

- **Velferdsteknologi**

Stabil drift gjennom året, med en liten økning i antall brukere med VFT. Elektroniske medisindispensere og digital hjemmeoppfølging får nå ekstra fokus og innsats gjennom

Tørn-prosjektet. Opplæringsrunder er gjennomført i alle avdelinger. Arrangert Åpen dag om VFT og hjelpemidler på kommunehuset. Samarbeidet med nabokommuner fungerer godt (driftshjelp, prosjekter og pilotering). Innovasjonspartnerskapet Agder har inngått avtale med Tellu AS om å utvikle et overordnet "økosystem" for VFT. Plattformen (TelluCare) er allerede tilgjengelig for kameratilsyn, men overgangen er ikke gjennomført lokalt enda.

Hjemmeboende:

Løsning	Ca. antall brukere (tilgj. enheter)	Oppstart	Kommunalt responscenter?
Trygghetsalarm, stasjonær	130 (150)	des.17	Ja
Trygghetsalarm, bærbar	2 (10)	Medio 2019	Ikke foreløpig
Pust-styrt trygghetsalarm	0 (1)	2020	Mulig
Stemmestyrt trygghetsalarm	0 (0)	jan.18	Mulig
Døralarm	4 (12)	jan.18	Ja
GPS sporingsbrikker	3 (17)	mar.17	Nei
Elektronisk medisindispenser (Pilly + Karie)	4 (16+4)	2016	Nei
APPETITus (ernæringsapp)	5 (10+)	2016	Nei
Kameratilsyn	2 (3)	aug.19	Ja, ett
Sengesensor	0 (5)	aug.19	Ja
Fallsensor	4 (6)	nov.19	Ja
Elektroniske låser (m/ nøkkelkort)	17	2016	Nei
Digital hjemmeoppfølging (DHO)	2	2020	Ja (TMS)
Digitalt besøk (videosamtale, Komp)	10 (6)	2021	Nei
Kollegavar sling	4 (4)	2018	Nei

Sykehjemmet/institusjon:

Løsning	Ca. antall brukere (tilgj. enheter)	Oppstart	Kommunalt responscenter?
Digitalt sykesignalanlegg(dekning: hele Strannasenteret)	46 rom	sep.18	Nei
Døralarm	2 (3)	2017	Nei
Bevegelsessensor	6 (15)	2016	Nei
Sengesensor	0 (5)	2016	Nei
Fuktsensor	0 (2)	2016	Nei
Passeringssensor (smile-ID)	11 (20)	des.18	Nei
Kameratilsyn	2 (5)	feb.18	Nei
Trygghetsalarm, bærbar	46 (60)	2018	Nei
GPS sporingsbrikker	0 (17)	mar.17	Nei
Digitalt besøk (videosamtale + Komp)	7 (7)	2020	Nei

- **Fritt brukervalg brukerstyrt personlig assistanse- BPA**

Avdelingsleder tildeling og rehabilitering har i 2022 vært med på et omfattende arbeid med å lyse ut anbud for tjenestekonsesjon, samt kvalifisere eksterne leverandører, jfr. kommunestyrevedtak. Det er etablert interne rutiner på både bruker og systemnivå.

Avdeling helse og familie

Pr. 1. oktober	2022 (tall fra høsten 2021)	Resultat 2022
Helsestasjon og jordmortjeneste:		
Årsverk helsesykepleier/ jordmor / lege / merkantil	5,5/1,0/0,4/0,6	5,5/1,0/0,4/0,6
Antall fødsler pr. 1. oktober / hele året	34/46	41/50
Tjenna Legekantor		
Årsverk: Fastleger / legesekretær	3,00/3,15	3,00/3,15
Kommunepsykolog		
Årsverk – 1 X 0,5	0,5	Flyttet til annen avdeling/ansvar
Pr. 1. juli (tall fra 2020 og 2021)		
Interkommunal barneverntjenestetall for Tvedestrand		
Antall meldinger	51	47
Antall barn i hjelpetiltak	43	30
Antall barn under omsorg	15	15

Tilskuddsordningen «Styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten»

Helsestasjonen fikk i 2021 innvilget videreføring av tilskudd til 1,0 årsverk til helsesykepleier i en tre årsperiode - i årene 2021, 2022, 2023. I andre og tredje tilskuddsår er det, jf. gjeldende regelverk en egenandel for kommunen. Tilskuddsmidlene til 1,0 årsverk gjør en uvurderlig og viktig forskjell for helsestasjonstilbudet for barn, unge og deres familier. I søknaden ble det utarbeidet en 3-årig kompetanseplan i henhold til gjeldende regelverk og veileder for både helsestasjon og jordmor. Denne kompetanseplanen er fulgt opp.

Tilskudd fra Bufdir

I forkant av 2021 fikk kommunen innvilget søknaden til Bufdir om tilskudd til ansettelse av prosjektleder for å kunne jobbe mer med å utvikle en samarbeidsmodell - for å kunne systematisk identifisere og følge opp utsatte barn og unge i kommunen, bedre tverrsektorielt samarbeid (BTS). Prosjektperioden var for året 2021 og 2022. BTS modellen ble politisk behandlet og vedtatt i desember 2022.

6.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2021	Sykefravær 2022	Endring
Korttid	1,9%	2,3%	0,3%
Langtid	8,3%	7,6%	-0,7%
Sum fravær	10,2%	9,9%	-0,3%

Sektoren har totalt sett et forholdsvis høyt sykefravær. I hovedtrekk skyldes dette fravær relatert korona samt at vi har en del langtidsfravær. Sektoren har fokus på fravær og har jevnlig møter med representant fra NAV med fokus på opplæring og oppfølging av sykmeldte.

Sykefraværet relatert til covid-19 smitte har medført et betydelig behov for vikarer, bruk av overtid og forskjøvet vakter. Det knyttet bekymring til hvilke konsekvenser dette medføre på sikt med tanke på slitasje hos ansatte.

6.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	4,25
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	41 %
	Sykefravær, totalt	8,0 %	9,9 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,3 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 9,8 %

6.1.6 Fokusområder

- **Bærekraftig utvikling;** Vi har kontinuerlig fokus på mestring, forebygging og tverrfaglighet: I samarbeid med kommuner i østre Agder arbeides det med tjenesteutvikling for et bedre lokalsamfunn og felles analysegrunnlag, kompetanseutvikling og erfaringsdeling. Utvikling av felles innsatstrapp, sett i sammenheng med eldrereformen Leve hele livet.
- **Rekruttering/heltidskultur:** Det arbeides kontinuerlig med økning av deltidsstillinger. Sektoren har fokus på arbeid med ansvarliggjøring og arbeider kontinuerlig med arbeidsmiljøet. Det er også fokus på oppgavefordeling i tjenestene for å kunne utnytte kompetanse på best mulig måte.
- **Anskaffelse og implementering av velferdsteknologi samt digitalisering av tjenesten. Faglighet og fleksibilitet og best mulig utnyttelse av ressurser:** Det har vært et spesielt fokus på velferdsteknologi i denne perioden, ved blant annet deltakelse i prosjektet TØRN i KS sin regi. Det arbeides med å få flere resurspersoner i hver avdeling i forhold til velferdsteknologi
- **Leve hele livet-reformen:** Reformen inngår i sektorens og kommunens arbeid med bærekraftige tjenester og innsatstrappen.
- **Tverrfaglig samarbeid med kommunens enheter og tjenester som ivaretar tjenester til barn, unge og familier** – det skal legges til rette for systematisk

samhandling i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester. Det er utarbeidet en plan for forebyggende arbeid for barn og unge.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER - Nasjonale anbefalinger når det gjelder digitalisering av helse og omsorgstjenestene

- **Digihelse**, som gjør at brukere og pårørende kan kommunisere digitalt med helsepersonell via hels norge.no. De ansatte betjener Digihelse i kommunens eget journalsystem Profil.
- **Nasjonal kjernejournal** er den første digitale løsningen for deling av pasientenes helseopplysninger på tvers av virksomheter og nivåer i helsevesenet. I pasientens kjernejournal kan helsepersonell se de samme opplysningene uavhengig av om de jobber som fastlege, på sykehus eller legevakt. Dette bidrar til økt pasientsikkerhet i situasjoner der pasienten møter helsetjenesten akutt og pasienten er ukjent eller når helsepersonellet mangler oppdaterte opplysninger i det lokale kliniske fagsystemet
- **Nasjonalt velferdsteknologiprogram** er et samarbeid mellom KS, Direktoratet for E-helse og Helsedirektoratet som skal bidra til at flere kommuner tar i bruk velferdsteknologi.
- **Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi Agder**, videreføring av Agderprosjektet- *Felles anskaffelse av velferdsteknologi*. Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi har som mål å anskaffe og utvikle en løsning som omfatter:
  - Trygghets- og varslingsteknologi
  - Digital hjemmeoppfølging
  - Teknologi til personer med nedsatt funksjonsevne

6.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Avvik/HMS

Det er registret 80 HMS meldinger i 2022, herav 21 med høy alvorlighetsgrad. Meldingene omfatter hovedsakelig vold og trusler fra brukere, psykososialt/organisatorisk arbeidsmiljø, og brannvern. Tjenna legekontor har på slutten av 2022 et økende antall avviksmeldinger knyttet til IKT - utfordringer. Noen av disse har høy alvorlighetsgrad grunnet fare for at det går utover forsvarligheten til pasientene. Ledelsen har tett kontakt med IKT-Agder for å løse utfordringene.

Sektoren har utdannet 3 instruktører i TMV (terapeutisk mestring av vold) og er i ferd med å gjennomføre opplæring med alle ansatte i sektoren.

Avholdte øvelser

Det er gjennomført brannøvelse på Strannasenteret med fokus på evakuering i samarbeid med Østre Agder Brannvesen september 22. To hovedøvelser og en oppsummeringsøvelse. De fleste ansatte deltok på denne øvelsen.

Kompetansehevingstiltak

1 ansatt har fullført masterstudie i helse og sosialinformatikk

9 ansatte har tatt videreutdanning i avansert kartlegging

1 ansatt har fullført veiledning på fagskole

3 ansatte holder på med sykepleierutdanning

27 har gått på abc kurs i demensomsorg og psykiske sykdommer i eldre år

3 har fått opplæring som TMV (Terapeutisk mestring av vold) instruktør, og 3 som ombud

Sektoren har hatt utprøving av kompetanseplaner i Dossier på brannvern, førstehjelp, og forflytning.

Avholdte medarbeidersamtaler

Det gjennomføres medarbeidersamtaler/seniorsamtaler fortløpende i avdelingene.

10-faktor medarbeiderundersøkelse.

Det er gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2022. Sektoren hadde en forholdsvis lav gjennomsnittlig svarprosent og det var store variasjoner fra avdeling til avdeling. Det er jevnt over en forholdsvis høy score (snitt 4,25) og lite variasjoner. Det gjennomføres samtaler rundt undersøkelsen på hver avdeling.

Vernerunder

Det ble gjennomført vernerunder våren 2022. Resultatet er blitt tatt opp på avdelingsmøter.

Avdeling helse og familie

Avholdte medarbeidersamtaler - Alle ansatte har fått tilbud om medarbeidersamtaler.

Avholdte øvelser - Brannøvelse ble gjennomført i 2021, men ikke i 2022. Brannøvelse skal planlegges for gjennomføring i 2023 for både på Tjenna Legekontor og på helsestasjonen.

Det ble avholdt vernerunde både på helsestasjonen og Tjenna Legekontor. Det er gjennomført tiltak vedrørende det som ble meldt inn. Det har vært særlig utfordrende vedrørende bygget til legekantoret i Søsterdalen. Dette gjelder både innvendig og utvendig og det har vært egne møter med bergavdelingen for å ivareta dette på en god nok måte.

